

Pedagógiai Program

Petőfi Sándor Gimnázium, Kollégium és Közétkeztetési
Központ

OM: 028375

5650 Mezőberény Petőfi út 13-15.

Érvényes: 2010. szeptember 1-től

Tartalomjegyzék

I. Nevelési program

1. Bevezetés

- 1.1. Iskolatörténet
- 1.2. Az iskola jövőbeni arculata

2. Iskolánk cél és tevékenységrendszere, pedagógiai koncepcióink, feladataink

- 2.1. Oktatási és nevelési céljainkat meghatározzák
- 2.2. Az iskola alapvető céljai
- 2.3. Pedagógiai alapelvek
- 2.4. Kiemelt feladataink
- 2.5. Az iskola funkciói
 - 2.5.1. Képzési funkció
 - 2.5.2. Kompetencia alapú oktatás
 - 2.5.2.1. Kompetencia alapú oktatás célrendszere
 - 2.5.2.3 Tartalmi elemek konkrét megfogalmazása
 - 2.5.2.3 Bevezetésre kerülő „jó gyakorlatok”
 - 2.5.2.4 Intézményi innovációk
 - 2.5.3. Tehetséggondozás
 - 2.5.4. Pályaorientáció
 - 2.5.5. Értékközvetítés
 - 2.5.6. Személyiségfejlesztés
 - 2.5.7. Iskolai egészségnevelési program
 - 2.5.8. Drogstratégia
 - 2.5.9. Szociális szolgáltatás
 - 2.5.10. Gyermek és ifjúságvédelem
 - 2.5.11. Iskolai környezetnevelési program

3. Beilleszkedési, magatartási nehézségekkel, esélyegyenlőség biztosításával kapcsolatos tevékenység

- 3.1. Beilleszkedés
- 3.2. Magatartási nehézségek kezelése
- 3.3. A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő programok
- 3.4. Esélyegyenlőség

4. Ünnepek, megemlékezések rendje, hagyományápolással, közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

- 4.1. Ünnepek, megemlékezések
- 4.2. Hagományápolású
- 4.3. Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

5. Az iskolahasználókkal való kapcsolattartás formái

- 5.1. Kapcsolattartás a nevelőtestületen belül
 - 5.1.1. Kapcsolattartás az intézmény vezetése és a nevelőtestület között
 - 5.1.2. A belső kapcsolattartás főbb elvei
- 5.2. Az intézmény külső kapcsolatainak rendszere
 - 5.2.1. A vezetők és iskolaszék közötti kapcsolattartás rendje
 - 5.2.2. Az intézmény és a szülői szervezet közötti kapcsolattartás rendje
 - 5.2.3. Közvetlen kapcsolattartás a szülőkkel
- 5.3. További külső kapcsolatok
 - 5.3.1. A kapcsolatok fő iránya
 - 5.3.2. A kapcsolattartás formája és módja
- 5.4. A diákjogok elvi rendezése, gyakorlati rögzítése

6. Kötelező taneszköz készlet

- 6.1 A helyi tantervek eszközigénye

II. Helyi tanterv

- 1. Az iskolai nevelés-oktatás közös értékei
- 2. Az iskolai nevelés-oktatás alapvető céljai
 - 2.1 A kulcskompetenciák fejlesztése
 - 2.2. A kulcskompetenciák
 - 2.2.2. Anyanyelvi kommunikáció
 - 2.2.3. Idegen nyelvi kommunikáció
 - 2.2.4. Matematikai kompetencia
 - 2.2.5. Természettudományos kompetencia
 - 2.2.6. Digitális kompetencia
 - 2.2.7. A hatékony, önálló tanulás
 - 2.2.8. Szociális és állampolgári kompetencia
 - 2.2.9. Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia
 - 2.2.10. Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség

- 2.3 A kiemelt fejlesztési feladatok
 - 2.3.1. Énkép, önismeret
 - 2.3.2. Hon- és népismeret
 - 2.3.3. Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra
 - 2.3.4. Aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés
 - 2.3.5. Gazdasági nevelés
 - 2.3.6. Környezettudatosságra nevelés
 - 2.3.7. A tanulás tanítása
 - 2.3.8. Testi és lelki egészség
 - 2.3.9. Felkészülés a felnőttlét szerepeire
 - 2.4. Egységes alapokra épülő differenciálás
 - 2.5. A tanulási esélyegyenlőség segítésének elvei
3. Az iskola értékelés és vizsgarendszere
- 3.1. Értékelés
 - 3.1.1. Értékelésről adott információ
 - 3.1.2. Értékelési-ellenőrzési alapelvek
 - 3.1.3. A számonkérés formái
 - 3.1.4. Osztályzással, értékeléssel kapcsolatos rendelkezések
 - 3.1.5. A magasabb évfolyamra lépés feltételei
 - 3.1.6. Az otthoni felkészülés elvei és korlátai
 - 3.1.7. A félévi értesítő és az év végi bizonyítványok kiadásának rendje
 - 3.1.8. Magatartás - szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei
 - 3.1.8.1. Magatartás
 - 3.1.8.2. Szorgalom
 - 3.1.9. Országos kompetenciamérés
 - 3.2. Vizsgarendszer
 - 3.2.1. Osztályozó, különbözeti, javító vizsga
 - 3.2.2. Alapvizsga
 - 3.2.3. Érettségi vizsga
4. Képzési ágak, felvételi követelmények, tantárgyi, és óraszám rendszerek
- 4.1. Általános tantervű képzés angol nyelvi előkészítő évfolyammal
 - 4.2. Magyar-német két tanítási nyelvű képzés
 - 4.3. Arany János Tehetséggondozó Program (AJTP)
 - 4.4. Maradvány órák felhasználása

III. Kollégiumi program

IV. Arany János Tehetséggondozó Program

V. Záradék

VI. Melléletek

1. számú melléklet: Helyi tantervek

VII. Függelékek:

1. számú függelék: Integrációs Pedagógiai Program

2. számú függelék: Intézményi innovációk

I. NEVELÉSI PROGRAM

1. Bevezetés

1.1. Iskolatörténet

Mezőberényben a gimnáziumi képzés 1962-ben indult be újra. Intézményünk a 2.sz. Általános Iskolával közös irányítás alatt állt. A fenntartói jogot a Békési járás, később a megye gyakorolta. A rendszerváltozás óta intézményünk fenntartója Mezőberény Város Önkormányzati Képviselő-testülete.

Iskolánk 1966. március 15-én vált önállóvá, és vette fel a Petőfi Sándor nevet. 1987-ig két párhuzamos osztállyal működő 4 évfolyamos gimnázium volt. Tanulóink a helyi általános iskolákból és a környékbeli kistelepülések intézményeiből kerültek beiskolázásra. A régióban elfoglalt helyünk szükségessé tette, hogy korszerű elméleti és gyakorlati ismereteket nyújtsunk, és olyan nevelést adjunk tanulóinknak, ami elengedhetetlen egy középfokú végzettséggel rendelkező és tanulmányait folytatni akaró fiatal számára. A hatvanas évek sporteredményei, a gyakorlati oktatás tartalmának praktikus megválasztása (famegmunkálás, gépírás, könyvkötészet, szabás-varrás), az orosz és fizika tagozat működésének színvonala, az intézmény kulturális rendezvényei, kapcsolatai és azok az országos oktatási és pedagógiai programok, melyek kimunkálásában részt vett a tantestület, emelték az iskolát országos hírnévre. Így kerülhetett sor 1987-ben profilbővítésre.

Az oktatásról szóló 1985. évi I. törvény 7.§-ának 4. bekezdése, valamint a 24.§-ának a) pontjában foglalt felhatalmazás alapján egyedi megoldásként engedélyezte a Művelődési és Közoktatási Minisztérium, hogy egy éves nyelvi előkészítés után két tanítási nyelven folyjék az oktatás iskolánkban. A német kéttannyelvű oktatással való bővítés szükségessé tette egy kollégium építését is, mely szakaszosan, magas színvonalú építkezéssel készült, és 1987 óta fogadja a régió diákjait.

A következő profilbővítésre 2000. őszén került sor. Az Oktatási Minisztérium pályázatát elnyerve iskolánkban indulhatott útjára Békés Megyében az Arany János Tehetség gondozó Program. Az első „Aranyos” osztály 2005-ben tett sikeres érettségi vizsgát.

2004. szeptember 1-től került sor általános tantervű képzésünk módosítására. Képzésünket egy nyelvi előkészítő évfolyam bevezetésével öt évfolyamos képzéssé alakítottuk át.

A program országos bevezetését az Oktatási Minisztérium kezdeményezte, helyi bevezetését tantestületünk döntése alapján Mezőberény Város Önkormányzati Képviselőtestülete engedélyezte.

1.2. Az iskola jövőbeni arculata

A képzési szerkezet 2009. szeptember 1-től az alábbiak szerint módosul. A meghirdetett öt képzés alapján minden tanévben négy osztály kerül beiskolázásra. A jelentkezések beérkezése, illetve a felvétel megajánlása során szükség szerint élünk a belső átirányítás lehetőségével.

A. Négyévfolyamos általános tantervű gimnáziumi képzés.

Ezt a képzést azoknak a tanulóknak ajánljuk, akiknek a célja a középszintű érettségi vizsga megszerzése, majd a tanulmányok szakközépiskola szakképzési évfolyamain (13-14.) való folytatása, vagy tanfolyam elvégzése és bekapcsolódás a munka világába.

A négyévfolyamos általános tantervű osztályban az oktatás az általános gimnáziumi tantervi követelmények alapján folyik.

B. Négyévfolyamos humán, illetve reáلتagozatos tantervű gimnáziumi képzés.

Ezt a képzést azoknak a tanulóknak ajánljuk, akiknek a célja elsődlegesen egyetemeken, főiskolákon való továbbtanulás, vagy a tanulmányok szakközépiskola szakképzési évfolyamain (13-14.) való folytatása, és a felsorolt tárgyak közül valamelyiket emelt óraszámban kívánják tanulni. (Az emelt óraszám választása nem kötelező.)

Humán tagozat: dráma, magyar nyelv és irodalom, történelem, idegen nyelv

Reál tagozat: matematika, fizika, kémia, biológia,

A négyévfolyamos tagozatos tantervű osztályban az oktatás az emelt óraszámú tantárgyak kivételével az általános gimnáziumi tantervi követelmények alapján folyik.

C. Négyévfolyamos humán illetve reáلتagozatos gimnáziumi képzés angol vagy német nyelvi előkészítő évfolyammal.

Ezt a képzést azoknak a tanulóknak ajánljuk, akiknek a célja a tanulmányok alatt az emelt óraszámú nyelvtanulás (angol/német nyelvvizsga vagy előre hozott érettségi vizsga letétele), informatikatanulás (ECDL vizsga), valamint elsődlegesen egyetemeken, főiskolákon való továbbtanulás, vagy a tanulmányok szakközépiskola szakképzési évfolyamain (14-15.) való folytatása, és a felsorolt tárgyak közül valamelyiket emelt óraszámúban kívánják tanulni. Az emelt óraszám választása nem kötelező.

Humán tagozat: dráma, magyar nyelv és irodalom, történelem, idegen nyelv

Reál tagozat: matematika, fizika, kémia, biológia,

Az előkészítő évfolyammal együtt ötévfolyamos általános tantervű osztályban, a diákok a 9., speciális helyi tantervű előkészítő évfolyam után tanulmányikat a 10. általános tantervű évfolyamon folytatják. Az előkészítő évfolyamon kiemelt szerephez jut az angol/német nyelv (heti 14 óra), és a számítástechnika (heti 5 óra). Az öt évfolyamos képzés során cél a minél nagyobb felsőoktatási továbbtanulási arány elérése.

D. Ötévfolyamos magyar-német két tanítási nyelvű gimnáziumi képzés.

Ezt a képzést azoknak a tanulóknak ajánljuk, akiknek a célja a tanulmányok alatt a német nyelv magas szintű elsajátítása, abból nemzetközi nyelvvizsga letétele, valamint elsődlegesen egyetemeken, főiskolákon való továbbtanulás, vagy a tanulmányok szakközépiskola szakképzési évfolyamain (14-15.) való folytatása. A képzés során lehetőség van a továbbtanulási célnak megfelelően a humán vagy reál tagozat választására.

A két tanítási nyelvű ágban a 9. évfolyamon nyelvi előkészítés történik, mely heti 20 óra intenzív nyelvoktatást jelent. A nyelvórák mellett a helyi tantervben megfogalmazottak szerint folyik az oktatás és szinttartás. A 10. évfolyamon kezdődik a szaktantárgyak célnyelven történő tanítása. Hogy mely tantárgyakat oktatjuk német nyelven, azt elsősorban aktuális humán erőforrásunk és a vonatkozó rendeletek határozzák meg. Kitűzött célunk ebben az öt évfolyamos oktatási formában, hogy tanulóink a hazai és külföldi felsőoktatásban tanuljanak tovább.

E. Ötévfolyamos Arany János Tehetséggondozó Program, speciális gimnáziumi képzés.

Ezt a képzést azoknak a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulóknak ajánljuk, akiknek a célja a tanulmányok alatt az emelt óraszámú angol nyelvtanulás (nyelvvizsga, előre hozott érettségi vizsga letétele) és emelt informatikatanulás (ECDL vizsga letétele), valamint az egyetemeken, főiskolákon való továbbtanulás, illetve a tanulmányok szakközépiskola szakképzési évfolyamain (14-15.) való folytatása. A képzés során lehetőség van a továbbtanulási célnak megfelelően a humán vagy reál tagozat választására.

Az AJTP-ban a diákok a 9., speciális központi tantervű előkészítő évfolyam után tanulmányukat a 10. általános tantervű évfolyamon folytatják. Az előkészítő évfolyamon kiemelt szerephez jut az angol nyelv, és a számítástechnika. Az öt évfolyamos képzés során cél a minél nagyobb továbbtanulási arány elérése, illetve ezzel párhuzamosan a munkaerő-piaci érték növelése (utazás-turizmus tantárgy, gépírás, számítástechnika, nyelvvizsga, jogosítvány). Az AJTP sajátosságait részletesen a 2., és 3. számú melléklet tartalmazza.

Az iskola egészére vonatkozóan erősíteni kívánjuk a képzést idegen nyelvi, és informatikai vonalon, valamint kiemelten kezeljük a tehetséggondozást.

Idegen nyelv

Egyre több diákunknak kívánunk helyben ÖSD (bármely tanuló számára biztosított), DSD (magyar-német két tanítási nyelvű tanulók számára biztosított) nemzetközi, illetve államilag elismert nyelvvizsga bizonyítványt adni német nyelvből. A térítésmentes DSD vizsga a két tanítási nyelvű ág 13. évfolyamán a tanulók számára kötelező.

Ezt a törekvésünket segíti egyrészt, hogy 2001. márciusától iskolánk akkreditált ÖSD nyelvvizsgahely, így államilag elismert nyelvvizsgabizonyítvány kiadására jogosult.

Másrészt a nyelvvizsgáztatásról és az államilag elismert nyelvvizsgákról szóló rendelet alapján a térítésmentes DSD nyelvvizsga honosítási díj befizetése ellenében, külön vizsga nélkül 2006. tavaszától államilag elismert egynyelvű „C” típusú felsőfokú nyelvvizsgával egyenértékű.

Fejlesztendő angol nyelvoktatásunk is. Tudatában annak, hogy milyen fontos az angol nyelv ismerete, növelni kívánjuk az intézményünkben angol nyelvvizsgára felkészített diákok számát.

A fentieket figyelembe véve diákjainknak meg van a lehetőségük arra, hogy az érettségi vizsgák lezárásával két idegen nyelvből is nyelvvizsgát szerezzenek, mellyel növelni tudják munkerőpiaci értéküket, illetve előre teljesítik a felsőoktatásban a diploma megszerzéséhez előírt feltételeket.

Informatika

Biztosítani kívánjuk az informatika magasabb, 11-13. évfolyamokon való szervezett formában történő oktatását. Ezzel lehetőséget kívánunk adni diákjainknak az ECDL vizsga, illetve az emelt szintű számítástechnika érettségi vizsga letételére. Számítástechnikai eszközeink, és szaktanári ellátottságunk ehhez megfelelő háttérrel biztosít.

Tehetséggondozás

A diákok szabad választása alapján 9-10-11. évfolyamon tagozatos oktatást, 11-12-13. évfolyamon emelt szintű oktatást végzünk. A tagozatos oktatás célja az ismeretek elmélyítése, a tehetséggondozás, a versenyekre való felkészítés. Az emelt szintű oktatás célja az emelt szintű érettségire való felkészítés, tehetséggondozás. A tagozatos és emelt szintű oktatás mellett az igények, és a pénzügyi lehetőségek figyelembe vételével a tehetséggondozásra szakköri keretek között is lehetőséget biztosítunk.

Felzárkóztatás

A tehetséggondozás mellett minden évfolyamon délutáni foglalkozások keretében, a felmerülő tanári és diák igényeknek megfelelően a hiányok pótlására, ezáltal az esélyegyenlőség megvalósítására felzárkóztató oktatást szervezünk.

Fontosnak tarjuk továbbá fejleszteni diákjaink tanulási stratégiáit is. Ezen cél elérése érdekében megtörtént a tanulásmódszertani elemek tanórai munkába való integrálása. Hisszük, hogy diákjaink megfelelő tanulási stratégiáinak megerősítése mellett, és további technikák elsajátításával hozzájárulunk tanulóink sikeresebb helytállásához.

A tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások esetében fokozott figyelmet fordítunk a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók részvételének motiválására.

Kompetencia alapú oktatás bevezetése

A TÁMOP-3.1.4-08/2-2008-0001 azonosító számú „Kompetencia alapú oktatás feltételeinek megteremtése Mezőberény és mikrotérségének nevelési-oktatási intézményeiben” című projekt keretében a kompetencia alapú oktatás elterjesztéséhez újszerű tanulásszervezési eljárásokat sajátítunk el, vezetünk be, szegregációmentes, együttnevelési környezetet alakítunk ki, a digitális technikákat széles körben alkalmazzuk, az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képességeket fejlesztjük.

A projekt keretében az alábbi innovációkat valósítjuk meg: tantárgytömbös oktatás, műveltségterület tantárgyi bontás nélküli oktatása, három hetet meghaladó projekt, témahét, tanulói lat-top program, jó gyakorlatok átvétele.

A projekt megvalósítása az intézményben intézményi folyamattanácsadó, kompetenciaterületi mentorok, szaktárgyi mentorok, IKT szaktanácsadó, szakmai vezető segítségével történik.

A TÁMOP-3.1.4-08/2-2008-0001 azonosító számú „Kompetencia alapú oktatás feltételeinek megteremtése Mezőberény és mikrotérségének nevelési-oktatási intézményeiben” című projektben foglaltakat az alábbiak szerint valósítjuk meg:

A kompetencia alapú oktatást az alábbi kompetenciaterületen vezetjük be:

- szövegértés
- matematika
- élő idegennyelv
- szociális és életviteli
- életpálya-építés

Tantárgytömbösített oktatást valósítunk meg matematika, magyar nyelv és irodalom, informatika, fizika tantárgyakból. Bontás nélküli tantárgy oktatásaként a magyar nyelv és irodalom egysége került bevezetésre.

A projekt az élő idegennyelvi tantárgyakhoz kapcsolódik, amely a két tanítási nyelvű és nyelvi előkészítő évfolyamok képzését gazdagítja.

A témahét a Föld napjához kapcsolódik, ennek keretén belül ökoiskolai címünkhöz híven tervezünk egy egyhetes intenzív természet-és környezetvédelmi foglalkozássorozatot.

Halmozottan hátrányos helyzetű tanulók képességkibontakoztató, integrációs felkészítése

Halmozottan hátrányos helyzetű tanulóink a 2009/2010. tanévtől az oktatási és kulturális miniszter által kiadott Integrációs Pedagógiai Program (IPR) szerint képességkibontakoztató, integrációs felkészítésben vesznek részt. A programot a 2. számú függelék tartalmazza.

A programba a halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) tanulókon kívül részt vehetnek hátrányos helyzetű (HH) tanulók is, de az ő létszámuk nem haladhatja meg osztályonként a HHH tanulók létszámának 10%-át.

Az IPR felkészítés további szabályait rendelet tartalmazza.

2. Iskolánk cél és tevékenységrendszere, pedagógiai koncepcióink, feladataink

2.1. Oktatási és nevelési céljainkat meghatározzák

- a Köznevelési törvény, a NAT és a kerettantervi rendelet alapelvei, követelményei,
- az iskola közvetlen és közvetett partnereinek igényei,
- a nevelőtestület iskolaképe,
- helyünk a megye, az ország középfokú iskolai képzésrendszerében.

2.2. Az iskola alapvető céljai

- jól megalapozott általános műveltség adása, érettségire, továbbtanulásra való felkészítés,
- az általános normáknak megfelelő viselkedéskultúra kialakítása,
- magas szintű, kreatív nyelvtudás biztosítása,
- a munkába állás lehetőségét növelő ismeretek nyújtása,
- az egész életen át tartó önálló tanulásra, ismeretszerzésre való felkészítés
- kiegyensúlyozott, sikerorientált személyiségek kialakítása
- esélyegyenlőség biztosítása
- a nevelő oktató munka minőségének javítása, ezáltal a partneri elégedettség növelése

2.3 Pedagógiai alapelvek

- a tanulók személyiségének megismerése, fejlesztése,
- csapatépítés osztály, és iskolai szinten,
- elkötelezettség kialakítása az iskola iránt

- a tanulók önismeretének, önbizalmának, önértékelésének, céltudatosságának fejlesztése
- az önálló ismeretszerzés igényének kialakítása, készség szintű technikai elsajátíttatása,
- a különféle kommunikációs csatornákon nyert információk (verbális, vizuális, audio-vizuális, informatikus) értelmezése, feldolgozása,
- szülőföldünk, hazánk kultúrájának hagyományainak, történelmi emlékeinek megismertetése, megőrzése, tiszteletben tartása
- a demokratikus értékrend és magatartásformák kialakítása,
- jogok és kötelességek megismertetése, tudatosítása,
- az Európai Unió és nemzetközi törekvések (politikai, gazdasági, oktatási, tudományos, kulturális stb.) megismertetése
- kisebbségekkel, más népcsoportokkal, népekkel szembeni tolerancia
- a hátrányos megkülönböztetés tilalma
- az emberi méltóság tisztelete
- az egyenlő bánásmód elve (Hátrányos megkülönböztetésnek minősül a jogellenes elkülönítés, szegregáció a csoportban, osztályban.)
- a pozitív diszkrimináció elve (hátránycsökkentés biztosítása)
- az integráló, heterogén közeg biztosítása
- az egészséges életmód, egészségvédelem technikájának elsajátítása
- a környezetvédelem helyi és globális problémáinak megismertetése,
- a környezetvédelemben való aktív részvétel, és a környezettudatos gondolkodás kialakítása (Ökoiskola)
- a fogyasztói kultúra fejlesztése, és a tudatos, kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése a tanulóknak

2.4. Kiemelt feladataink

Iskolánk legyen világnézetileg semleges, képviseljen örökérvényű értékeket, adja vissza a tudás értékét. Biztosítsa az optimális szint elérését, melyet a szülő abból mér le, hogy az öt év alatt hogyan fejlődött gyermeke személyisége, milyen esélyekkel lép ki a képzési idő végén az iskolából.

Őrizze meg, és lehetőség szerint haladja meg eddigi eredményeit, s legyen képes a változó partneri igények állította követelmények kielégítésére.

2.5. Az iskola funkciói

2.5.1. Képzési funkció

- az indulási szintkülönbségek, esetleges hátrányok csökkentése az esélyegyenlőség lehetőségének biztosítása érdekében anyanyelvi, és matematika kompetencia területeken (előkészítő évfolyamokon),
- az alapkészségek fejlesztése,

- az önálló ismeretszerzés, tanulás képességének kialakítása,
- az egyéni képességek kibontakoztatása,
- a logikus gondolkodás és következtetőkészség fejlesztése,
- a tények kritikus elemzésének, az önálló véleményalkotás képességének kialakítása,

2.5.2 Kompetencia alapú oktatás

A TÁMOP-3.1.4-08/2-2008-0001 számú projekt keretében a 2009/2010. tanévben új tanulószervezési eljárások alkalmazására, bevezetésére került sor intézményünkben.

2.5.2.1 Kompetencia alapú oktatás célrendszere:

célok	Implem. éve	fenntarthatóság				
		2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/13	2013/14
Kompetencia fejlesztés tanórai lefedettsége	+	+	+	+	+	+
Tantárgytömb (%)	5	tantárgyfelosztás szerint				
Magyar nyelv és irodalom műveltség terület bontás nélküli oktatása	+	+	+	+	+	+
IKT eszköz használat (%)	25	25	25	25	25	25

2.5.2.3 Tartalmi elemek konkrét megfogalmazása:

A kompetenciafejlesztés fókuszai:

- személyes kompetencia:
 - önismeret, önfejlődés,
 - információkezelés képessége
 - szabálykövetés
- kognitív kompetencia:
 - logikus gondolkodás, észlelés
 - összehasonlítás, megkülönböztetés
 - szövegértés, lényegkiemelés
 - kreativitás
- szociális kompetencia:
 - empátia,
 - együttműködés, tolerancia, kommunikáció
 - alkalmazkodó képesség

A képességfejlesztésre kiemelt figyelmet kell fordítani. A tantervi programokban a képességfejlesztési módszerek a hozzájuk kapcsolódó tartalmi lehetőségekkel együtt kerülnek alkalmazásra az oktatási gyakorlat kiterjesztése során.(Országos kompetenciamérés, helyi mérések, tagozatra és emelt szintű csoportokra jelentkezés, érettségi vizsga).

Tantárgytömbösítés

Módszer	évfolyam	évfolyam	évfolyam
Tantárgytömb	9.nyek	9.kéttan	9.AJTP
Magyar nyelv és irodalom	+	+	+
Matematika	+	+	+
Idegen nyelv	+	+	+
Informatika	+		+

A tantárgytömbös oktatás (legalább heti egy dupla óra) ~~eiklikusságával~~, újszerű tanulászervezési eljárásaival a gimnáziumba érkező diákok ismereteinek elmélyítését, szélesítését, újszerűségét biztosítja. A tantárgyakon belüli kompetenciák, egyes modulok megvalósítása a gyakorlati életre történő felkészítést, a tehetség kiemelését, az elmaradottak felzárkóztatását teszi lehetővé. Elősegíti a 9. évfolyamon a tanulók tagozatválasztását, mellyel a későbbi továbbtanuláshoz, pályaválasztáshoz ad segítséget.

Az implementáció évében (2009/2010) tantárgytömbös oktatás formájában, teljes tanórai lefedettséggel moduláris módszerrel folyt a magyar nyelv és irodalom tanítása a 9. évfolyamon. Az elkövetkezendő tanévek során magasabb évfolyamokon is folytatódik ugyanezen tanulócsoportokban az oktatás ezen formája.

Projektoktatás az élő idegen nyelvekhez kapcsolódóan:

A projekt oktatás célja a tanulói autonómia fejlesztésével a tanulók teljesítményének növelése. A módszer elősegíti kapcsolati rendszerük fejlődését, egyéni kompetenciájuk elmélyülését.

Az implementáció évében a projektmódszer a 10. alaptantervű osztályban került bevezetésre.

A fenntarthatóság éveiben a célcsoportot a 9 – 12. évfolyamok.

Az érintett tantárgyak: német, angol, és olasz nyelv.

A projekt tanórai és tanórán kívüli keretek között zajlik. A projekt folyamán a tanulói és tanári szerepek átformálódnak.

Kiemelten fontos általános fejlesztési céljaink, hogy növekedjen a tanulók kreativitása, önismerete és önbecsülése, váljanak autonóm tanulóvá és személyiséggé, legyenek képesek az együttműködésre, fejlődjön interkulturális kompetenciájuk, használják fel az internet által nyújtott tanulási és kommunikációs lehetőségeket.

E célok megvalósítása érdekében előtérbe kerülnek a társas tanulási módszerek és a kooperáció.

Érvényesülhet ez a projektek megvalósításának folyamatában, melyben a tanulók maguk döntenek el, hogy milyen projektet valósítanak meg, milyen célokat tűznek ki maguk elé, milyen produktumot akarnak létrehozni, majd együtt tervezik meg és osztják fel a munkát. A projektmunka segíti a diákok együttműködését, kreativitását. Az önálló ismeretszerzés lehetőséget ad arra, hogy megismerkedjenek más országok kultúrájával, a már megszerzett ismereteiket más területen alkalmazzák.

Témahét

Iskolánkban kiemelt szerepet tölt be a környezeti-, a természetvédelmi nevelés. A Föld napjához kapcsolódóan az implementáció évétől bevezettük az egész hétre kiterjedő témahetet. Ezen időszak alatt mind a tanórákon, mind a tanítási órákon kívül olyan tevékenységekkel foglalkoztatjuk a diákságot, amellyel erősödik felelősség tudatuk. A témahéten tanítási órák keretein belül a tantárgy sajátosságából eredő, környezet- és természetvédelemhez kapcsolódó témák feldolgozása történik meg. A tanítási órákon kívül az ökoiskolai éves munkatervhez igazodva kínálunk programokat.

Moduláris program

Az oktatási modul tartalmilag viszonylag jól körülhatárolható oktatási egység, amely általában valamilyen nagyobb terjedelmű tanítási-tanulási program önállóan is felhasználható része. Intézményünk a következő moduláris programot választotta: Polgár a demokráciában programcsomag.

A programcsomag elsősorban azokra a képességterületekre összpontosít, amelyekre az aktív állampolgári léthez és a társadalomban való civil szerepvállaláshoz van szükség. Ennek megfelelően a programban megjelenő tevékenységek hangsúlyozottan fejlesztik az információkezelés, a véleményalkotás és a döntés képességét, a vitakészséget, a szociális érzékenységet, a konfliktuskezelő és problémamegoldó képességet, s ösztönözik a helyi társadalom életében való aktív részvételre.

Moduljai egyrészt különféle tantárgyak keretébe illeszthetők, másrészt változatos tanórán kívüli tanulási helyzetekben hasznosíthatók, és összetételük a helyi igényeknek megfelelően, rugalmasan alakítható ki. A programcsomag az AJTP keretein belül a bennmaradások során kitűnően megvalósítható.

A programcsomag jellemzője a tevékenység- és élményközpontúság. A fenti cél eléréséhez szükséges kompetenciák ugyanis csak hosszú időn keresztül tartó fejlesztéssel, és sokféle közegben tesztelt gyakorlással alakíthatók ki, amelynek során a tanulók folyamatosan gyarapodó tudást szereznek önmagukról, valamint állandóan változó szűkebb és tágabb környezetükről.

2.5.2.3 Bevezetésre kerülő „jó gyakorlatok„:

A TÁMOP keretein belül két „jó gyakorlat „ megvásárlására került sor.

A matematika oktatásban alkalmazott új tanulásszervezési eljárásokkal a tantárgyi oktatás színvonalának emelését, jobb érettségi eredmények elérését kívánjuk elérni.

Fejlesztés alatt álló számítógép parkunk lehetővé teszi tanulói laptop program megvalósítását. A tanulói laptop program adaptációja valamennyi tantárgy esetében alkalmazásra kerülhet.

A laptopok használatával olyan tanulásszervezési módok kerülnek előtérbe, mint: csoportmunka, pármunka, egyénre szabott feladatok. A digitális technika oktatásban történő alkalmazása a pedagógiai módszerek további fejlődését, szélesítését teszi lehetővé mind mennyiségi, mind minőségi, mind tanulási követelmények differenciálása terén.

2.5.2.4 Intézményi innovációk

Idegen nyelv innováció

Az alábbi új módszerek kerültek és kerülnek bevezetésre az idegen nyelv oktatása során:

- Projektmódszer, lényege, hogy egy meghatározott időperióduson keresztül egy témára összpontosítva, a téma komplexitását szem előtt tartva egy produktummal zárva zajlanak az idegen nyelvi órák.
- Moduláris oktatás, a tananyag nagy részét modulokban dolgozzuk fel, ez lehet tankönyvi, Suli nova modul, illetve a tanár által készített.
- Infokommunikációs eszközök használata a tanítási órán, interakciókra, információgyűjtésre, szövegalkotásra. (interaktív tábla használata, tanulói laptop program)
- Kooperatív technikák alkalmazása, melynek keretén belül mód nyílik a differenciálásra is.

Fenntarthatóság pedagógiai gyakorlata

Napjainkban nagyon sokat hallunk a környezetvédelemről és az egészséges életmódról. Ezért tartottuk fontosnak, hogy ezek a nagyon aktuális gondolatok a diákokhoz is eljussanak, hiszen bolygónk további sorsa az ő kezükben van. Az elkövetkező tanévek során különböző tevékenységekkel kívánjuk felhívni a tanulók figyelmét arra, hogy nagyon sokat tehetnek saját egészségük megőrzéséért és környezetük védelméért.

Emellett hangsúlyozni kívánjuk azt is, hogy milyen lehetőségeket rejt számukra az a tény, hogy az Európai Unió állampolgárai.

Pedagógia program megvalósulását segítő módszertani kiadványok,
gyűjtemények, segédletek

A pedagógia program megvalósulását segítő módszertani kiadványok, gyűjtemények, segédletek című innováció segíti az intézményt abban, hogy a folyamatosan csökkenő gyermeklétszám miatt a közoktatási intézmények közötti fokozódó versenyhelyzetben, a folyamatosan változó követelmények rendszerében a diákok és a szülők egyaránt megfelelő tájékoztatást kapjanak iskolánk által biztosított képzésekről, lehetőségekről. Ezzel segítjük a hozzánk jelentkezők választását, középiskolai tanulmányaiknak sikerességét.

Sport általi nevelés

A testnevelés és sport célja, hogy az iskola egységes nevelő-oktató munkájának szerves részeként a testkultúra eszközeinek (testgyakorlatok, mozgásos játékok, sportági tevékenységek és az ezekhez kapcsolódó intellektuális ismeretek), valamint a természet egészségfejlesztő tényezőinek együttes hatásával járuljon hozzá, hogy a tanulók életigenlő, az egészséget saját értékrendjükben kiemelt helyen kezelő személyiséggé váljanak. Ismerjék motorikus képességeik szintjét, a motorikus képességek fejlesztésének és/vagy fenntartásának módját, a mozgásos játék, a verseny örömeit, és igényeljék azt. Becsüeljék meg társaik teljesítményét, sajátítsák el az elvárható mozgáskultúrát, ismerjék a testnevelés és sport egészségügyi és prevenciós értékeit. Váljon a rendszeres fizikai aktivitás magatartásuk részévé. A testnevelés és sport felkészít az élet- és munkanehezségek elviselésére, a kapcsolatteremtő képesség fejlesztésére, a szolidaritás, a tolerancia és a fair play szellemének megismertetésére is. Az ember biológiai és pszichikai természetéről ismereteket, meggyőződéseket, értékítéleteket alakít ki. Képesé tesz a környezetben végbemenő változások egészségügyi jelentőségének értékelésére, egyben összhangot teremt az egyéni tevékenység és életmód között.

Higiéniai szokások alakításával az egészségfejlesztési eljárások, módszerek megismertetésével szükségleteket fejleszt az egészség megőrzése és fenntartása érdekében.

Életpálya- építés

Az életpálya-építés hármass célja a sikeres pályaválasztás érdekében:

- a betölthető foglalkozások, az elvégezhető képzések és az egyén személyiségének a feltárása,
- az összhanghoz szükséges személyes aktivitások megtervezése
- az egyéni pályaválasztási döntés segítése, tudatosítása

A három tényező összhangja lehet ideális és reális. Az életpálya-építés feladata, hogy a realitás felé orientálja a tanulókat. Az életpálya-építés tanórákon és délutáni foglalkozásokon valósul meg.

Témák:

- önmegismerés
- önértékelés
- képességek feltárása
- életcélok megfogalmazása
- konfliktuskezelési technikák átadása
- álláskeresési ötletek
- tájékozódás felsőoktatási intézmények képzéseiről
- a bolognai rendszer ismertetése
- a kétszintű érettségi rendszerének megismerése

A kidolgozott intézményi innovációkat a pedagógiai program 2. számú függeléke tartalmazza

2.5.2. Tehetséggondozás

A tehetséget leíró teóriákból sokféle látott napvilágot, ma legáltalánosabban a Renzulli-féle az elfogadott. Ez a modell négy összetevőjét emeli ki a tehetségnek:

- átlag feletti általános képességek,
- átlagot meghaladó speciális képességek,
- kreativitás,
- feladat iránti elkötelezettség.

Az előzőekben leírt tehetség-összetevőket nem készen kapjuk születésünk által, ezek hosszas fejlesztő munka eredményei.

Az iskolának, a pedagógusnak kiemelt szerepe és felelőssége van a tehetségek felkutatásában és kibontakozásában.

A középiskolás kor ad igazán teret a hatékony speciális tehetségfejlesztéshez. Szervezeti formái: előkészítő évfolyamok, tagozatos oktatás, szakkörök, emeltszintű oktatás, projektek, AJTP. Fontos, hogy a programok ne legyenek túlzóan speciálisak.

A tehetség általános képességeihez tartozó elemek fejlesztéséről sem szabad megfeledkezni. Lehetőséget kell biztosítani a tanuló számára, hogy érdeklődésének változásával, új, magas szintű képességével összhangban tudjon változtatni képzési menetrendjén. Rugalmas, sokféle képességterületet átfogó programokra van tehát szükség, a lényeg azonban, hogy a középiskolás korszak során a tanulóval közösen találjuk meg az ő igazi értékeit, s készítsük elő a felsőoktatásban a számára legadekvátabb területen való sikeres tanulmányokra.

Tartalmi szempontból a legfőbb alapelve a tehetséggondozásnak a gazdagítás. Célja alapvetően az ismeretek és az elsajátítási folyamat kötelező tananyagon túllépő kiszélesítése.

- Mélységben történő gazdagítás: ennek során több lehetőséget kínálunk a tehetséges gyerekeknek a tudásuk és képességeik alkalmazására.
- Tempóban történő gazdagítás: a tehetséges gyerekek ugyanannyi idő alatt társainál többet képesek megtanulni, így gazdagításuk újszerű tartalmak bevonásával is megoldható.
- A tartalmi gazdagítás azt jelenti, hogy a tananyagot a tanulókra érzékenyen kell megszerkeszteni.
- A feldolgozási képességek gazdagítása elsősorban a kreatív és kritikus gondolkodás fejlesztését jelenti.

2.5.3. Pályaorientáció

Az iskola képzési struktúrájából adódóan összetett pályaorientációs feladatokat lát el. A feladatokat úgy kell megfogalmazni, hogy 9. évfolyamtól egységet alkossanak. Hangsúlyt kell fektetni a reális pályaválasztás segítésére (érdeklődési kör – hozzá kapcsolódó hivatások, foglalkozások megismertetése), melynek során fel kell használni külső szakmai szervezetek segítségét is (pl. Békés Megyei Munkaügyi Központ, Békés megyei Humánfejlesztési és Információs Központ stb.).

A főbb állomások:

- önismeretre nevelés
- szaktárgyi ismeretek nyújtása magas fokon
- a felismert tehetség menedzselése, az önmegvalósítás segítése
- folyamatos információközvetítés

2.5.4. Értékközvetítés

Az emberi és gyermeki jogok chartái, és iskolánk nevelési oktatási hagyományai alapján a következő értékeket határozzuk meg:

- az élet tisztelete, az egészség értéke,
- tisztelet, tolerancia, szeretet, konfliktustűrés- és kezelés,
- kötelességtudat , becsületes munkavégzés, jogkövető magatartás
- problémaérzékenység, helyzetelemzés, kreativitás,
- hazaszeretet, emberi jogok tisztelete, az emberi kultúra értékei, erkölcsi értékek.

2.5.5. Személyiségfejlesztés

Elemi összefüggnek az ismeretszerzés, ismeretfeldolgozás és ismeretalkalmazás fejlesztésével. Ezért legfontosabb a tanulói önmegvalósítás segítése - szervezett tevékenységek a speciális adottságok kifejlesztésére.

Alapelvek

- a tanulók erősségeinek felfedezése, fejlesztése,
- a tanulók gyenge oldalainak felismerése és azok javítása,
- a megfelelő légkör megteremtése (kiegyensúlyozott kapcsolatok)
- az együttnevelés tudatos megszervezése, heterogén összetételű közeg kialakítása
- HHH tanulók kompetencia alapú értékelése 3 havonta: a teljes személyiség önmagához viszonyított fejlődésének reális értékelése
- személyes kompetenciák fejlesztése: önértékelés, önbecsülés, önbizalom, önkiszolgálás, önellátás, önkifejezés, önvédelem, szuverenitás képessége, önreflektív képesség
- szociális kompetenciák fejlesztése

2.5.7. Iskolai egészségnevelési program

A program célja:

Az iskolai nevelés-oktatás keretein belül a tanulók motiválása az egészséges életmód kialakítására és segítése ennek a magatartásformának a kialakításában, szintentartásában. Az ismeretek átadása és a példamutatás révén gátolja a káros szenvedélyek kialakulását, csökkentse a már kialakulóban lévő rossz szokásokat. A diákok óvják és védjék egészségüket!

A program kiemelt feladatai:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek egészségük megőrzése és védelme érdekében,
- tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az egészséges életmód gyakorlását szolgáló tevékenységi formákat, az egészségbarát viselkedésformákat,
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten - a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében - foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel:
 - a táplálkozás,
 - az alkohol- és kábítószer fogyasztás, dohányzás,
 - a családi és kortárskapcsolatok,
 - a környezet védelme,
 - az aktív életmód, a sport,
 - a személyes higiénia,
 - a szexuális fejlődés területén.

Az egészségnevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata.

Az iskolai egészségnevelést szolgáló tevékenységformák:

- a mindennapi testedzés lehetőségének biztosítása: testnevelés órákon, délutáni és esti tömegsporton, edzéseken (kosárlabda, kézilabda, atlétika stb.) való részvétel,
- gyógytestnevelésen való részvétel, akiknek az orvosi szűrés után indokoltá válik,
- versenyeken való részvétel a DSE támogatásával (atlétika versenyek, labdajátékok, városi futóverseny),

- egészségnevelési kapcsolatos iskolai, megyei és országos vetélkedőkön való részvétel ("Szenvedélyünk az egészség" , Csecsemőgondozó verseny, Egészségnevelési verseny stb.),
- a kollégiumban esti sportfoglalkozásokon való részvétel lehetősége (erobik, futball, atlétikaedzés, jóga stb.),
- életmód, életvitel, háztartási ismeretek, illetve önismereti foglalkozás, jelenleg az AJTP tanulói számára, a következő tanévtől minden kollégiumi tanulónak,
- egészséges életmóddal kapcsolatos rendezvények (egészség nap)

Iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő, kollégiumi ápoló, pszichológus) munkája:

- a tanulók egészségügyi és higiéniai szűrő vizsgálata (belgyógyászati, szemészeti, fülészeti és védőnői szűrések)
- iskolaorvosi rendelés, védőnői, ápolói ügyelet

2.5.8. Drogstratégia

Célmeghatározás:

Az iskolai drogstratégia azoknak a célirányos és konkrét pedagógiai és egészségfejlesztési feladatoknak a tervezési, szervezési, megvalósítási folyamatát jelenti, amely az iskolai drogmegelőzési programban konceptualizálódik és az elsődleges drogprevenció megvalósítását valamint a másodlagos drogprevenció elősegítését célozzák.

Iskolánkon belül szeretnénk egységes egészségfejlesztési szemléletmódot kialakítani, amelyben nagy szerepet kap a drog prevencióval kapcsolatos ismeretek bővítése, valamint a kölcsönösen egymásra ható, készségfejlesztő módszerek alkalmazása a tanulók egészséges életmódra nevelésének folyamatában.

Tevékenységünk további célja, hogy segítsük a tanulók egészségmegőrző szokásainak kialakulását, és vonzóvá tegyük a káros szenvedélyektől mentes életet.

A tantestületben és a szülők körében is egységes egészségfejlesztési szemléletmód formálására van szükség.

Ennek érdekében fontosnak tartjuk:

- a szülőkkel való szoros kapcsolattartást
- a pedagógusok közötti együttműködést
- a tantestület drogprevenciós ismereteinek gyarapítását, módszereinek gazdagítását

- osztályfőnöki órák keretében drogprenvenziós foglalkozások tartását.

A foglalkozások a következő készségfejlesztési területre épülnek:

- érzelmek alkotó kezelése
- a stresszkezelés
- önismeret
- önbecsülés megerősítése
- a célok megfogalmazása és kivitelezése
- konfliktuskezelés
- a problémamegoldás
- a döntéshozás
- a kortárs csoport nyomásának kezelése
- a segítségkérés és a segítségnyújtás módjainak megismerése
- az elutasítási készségek fejlesztése (nemet mondás)
- az üzenetek jelentésének megfejtése (tartalmazza a kommunikáció verbális és nonverbális módszereit, valamint a rejtett kommunikáció káros hatásait is felfedi)

Az iskolai drogügyi koordinátor szerepe, feladata:

- A drogügyi koordinátor "kiválasztódása", felkészülése. A Nemzeti Stratégia meghatározza a drogügyi koordinátori feladatok ellátására a lehetséges jelöltek körét. A lokális viszonyok ismeretében (szakmai affinitás, önkéntes feladatvállalás, tanári továbbképzések, sajátélményű tréning) az iskolavezetés a gyermek-és ifjúságvédelmi felelőst választotta erre a feladatra.
- Feladata: az iskolai kábítószer-ellenes stratégia koordinálása, a megfelelő információ biztosítása a tanárok, a diákok és a szülők felé. Az iskolán kívüli segítő szervezetekkel való kapcsolattartás.
- A drogügyi koordinátor az iskolai- és szakmai vezetéssel együtt alakítja ki a prevenziós szemléletet.
- Felvállalja, hogy a megfelelő fórumokon a téma ismertté tétele mellett deklarálja a probléma időszerűségét.
- Feltérképezi a segítőkapcsolatok színtereit és kapcsolódási pontjait:
 - Szülők (család)
 - Iskolaszék (szülői munkaközösség)
 - Iskolaorvos
 - Helyi ill. regionális iskolák drogügyi koordinátorai
 - Gyermekjóléti Szolgálatok
 - Védőnő
 - Rendészeti szervek
 - Kortárssegítők

A drogmegelőző foglalkozások megvalósításának szinterei

Iskolai programok

Tanórai foglalkozások

- Szaktárgyi órák témafeldolgozása. Minden tantárgynak van konkrét kapcsolódási pontja az egészségfejlesztéshez és így a drogprevencióhoz.
- Osztályfőnöki órák. Ismeretátadás, interaktív gyakorlatok, esetelemzések.

Tanórán kívüli foglalkozások

- Délutáni szabadidős foglalkozások (sportfoglalkozások, Internet stb.)
- Egészségnap vagy drogprevenációs nap

Iskolán kívüli tevékenységek

- Kirándulások, túrák, sportprogramok
- Kortárssegítő képzés

Program- formák

- Filmvetítés
- Versenyek, vetélkedők, pályázatok
- Szakkörök, kortársképzés
- Kiscsoportos beszélgetések
- Iskolarádió
- Túrák, kirándulások
- Könyvtár
- Internet
- Diákönkormányzati programok

2.5.9. Szociális szolgáltatás

A szociális hátrányok a munka színvonalát erősen befolyásoló tényezők. A megszüntetésükre való törekvés csak rendszerben valósítható meg. Iskolánk által biztosított szociális támogatások:

- ingyenes tankönyv a szabályzóknak megfelelően;
- kölcsönözhető tankönyvek, könyvek;
- étkezési támogatás központi és helyi forrásokból;
- az iskola, az iskola alapítványának és diáksport egyesületének támogatása (versenyek nevezési díjának, útiköltségnek átvállalása stb);
- szociális támogatások (AJTP, IPR normatíva, iskolai költségvetés)
- Útravaló Program

A támogatások odaítélésénél a rászorultságot minden esetben igazolni kell, valamint adott esetben az iskola környezet tanulmányt végez a jogosultsági sorrend eldöntése, illetve a szolgáltatott adatok hitelességének ellenőrzése céljából. Az iskolában használt tankönyvek, felszerelések, kötelező öltözékek meghatározásánál figyelembe vesszük azok ár-érték arányát.

2.5.10. Gyermek- és ifjúságvédelem

Az ifjúság szociális válsághordozó. A kedvezőtlen szociális, gazdasági, oktatáspolitikai hatások, az érték- és normaválság, az egyre több családban érzékelhető életvezetési problémák miatt növekszik a feszültség szintje, és csökken a feszültségtűrő képesség, ami otthon érezteti hatását, és leggyakrabban a gyerekeken vezetődik le. Az a cél, hogy az iskolai gyermekvédelem munkáján keresztül a gyerekek problémáit minél korábban felismerjük, és minél hatékonyabban kezeljük, megelőzve súlyosabbá válásukat.

A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatokat gyermek- és ifjúságvédelmi felelős látja el.

Feladata:

- segíteni az iskola pedagógusainak gyermek- és ifjúságvédelmi munkáját,
- megismerni az intézmény tanulóinak családi háttérét, figyelemmel kísérni azokat a családokat, amelyek anyagi helyzetük vagy más oknál fogva nem képesek egyedül eleget tenni a gyermekneveléssel kapcsolatos feladatoknak,
- az osztályokat felkeresve tájékoztatni a tanulókat arról, hogy milyen problémával, hol és milyen időpontban fordulhatnak hozzá, továbbá, hogy az iskolán kívül milyen gyermekvédelmi feladatot ellátó intézményt kereshetnek fel,
- az iskola nevelési programja, gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatai keretében egészségnevelési, ennek részeként kábítószer-ellenes program kidolgozásának segítése, végrehajtásának figyelemmel kísérése, szükség esetén intézkedés megtételének kezdeményezése az iskola igazgatójánál, tájékoztatás nyújtása a tanulóknak, a szülők és a pedagógusok részére,
- a pedagógusok, szülők vagy tanulók jelzése, a velük folytatott beszélgetés alapján megismert veszélyeztetett tanulóknál - a veszélyeztető okok feltárása érdekében családlátogatáson megismerni a tanuló családi környezetét,
- kapcsolatfelvétel a gyermekjóléti szolgálattal és indokolt esetben eljárás kezdeményezése a gyermekvédelemmel foglalkozó hatóságoknál,

- gyermekbántalmazás vélelme, vagy egyéb pedagógiai eszközökkel meg nem szüntethető, veszélyeztető tényező megléte esetén kezdeményezi, hogy az igazgató értesítse a gyermekjóléti szolgálatot,
- a tanuló anyagi veszélyeztetettsége esetén kezdeményezi, hogy az iskola igazgatója indítson eljárást a tanuló lakó-, illetve ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes települési önkormányzat polgármesteri hivatalánál rendszeres vagy rendkívüli gyermekvédelmi támogatás megállapítása, szükség esetén a támogatás természetbeni ellátás formájában történő nyújtása érdekében,
- az iskolában és kollégiumban a tanulók és a szülők által jól látható helyen közzétenni a gyermekvédelmi feladatot ellátó fontosabb intézménye (pl. gyermekjóléti szolgálat, nevelési tanácsadó, drogambulancia, ifjúsági lelki segély telefon stb.) címét illetve telefonszámát,
- tájékoztatást nyújtani a tanulók részére szervezett szabadidős programokról, illetve részt venni azok szervezésében
- a lakhely szerinti illetékes jegyzőkkel együttműködve pontos nyilvántartást vezetni az iskolába felvételiző, illetve felvételt nyert hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű diákokról,
- az osztályfőnökökkel együttműködve figyelemmel kísérni a tanulók hiányzásait, és adott esetben az osztályozhatóság kritériumainak való megfelelés érdekében a megfelelő lépéseket megtenni,
- a magántanulói jogviszony létesítésének elbírálásában részt venni,
- az osztályfőnökökkel együttműködve a gyengén teljesítők esetében az évfolyamisméltések elkerülése érdekében az eredménytelenség okait feltárni, és lehetőség szerint a megszüntetésükre javaslatot, illetve lépéseket tenni,
- munkája során a titoktartásra vonatkozó szabályokat betartani
- a munkaköri leírásban megfogalmazott egyéb feladatok végrehajtása

Kapcsolattartás a helyi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal

Az intézmény gyermek- és ifjúságvédelmi felelőse köteles felvenni a kapcsolatot a helyi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal. Részt vesz szükség szerint, de legalább havonta egyszer az esetmegbeszéléseken, illetve konkrét esetben azonnal felveszi a kapcsolatot a szolgálattal.

2.5.11. Iskolai környezetnevelési program

„A természet nem ismeri a tréfát,
a természet mindig valóságos, mindig komoly,
mindig szigorú, mindig igaza van;
a hibák és tévedések mindig az embertől valók.”
Goethe

Célok, feladatok:

A környezeti nevelés elsősorban a fiatalok felkészítése az életre. Ennek keretében szükséges megtanulni becsülni és kímélni a környezetet, fenntartani teljességét, megismerni a környezetet érintő veszélyeket, valamint ezek elkerülésének és megszüntetésének lehetőségeit – védve és ápolva a társadalom és a környezet kapcsolatát a fenntartható fejlődés bázisán.

A Földnek mi is részesei vagyunk, melyet csak „kölcönkaptunk” utódainktól. A fenntarthatóság, fennmaradás érdekében olyan szemlélet kialakítása szükséges, melynek elsajátításával mind a társadalom által létrehozott épített környezet, mind az élettelen világ (föld, víz, levegő értékei), mind a bioszféra egészének óvása, megtartása belső attitűdjévé válik diákjainknak. Nemcsak fogyasztói, őrzői is vagyunk értékeinknek.

A Földünket fenyegető globális katasztrófák, a problémák megelőzése és elkerülése az egyén magatartásától, a földi népesség közös tenni akarásától függ. A megfogalmazásra kerülő feladatok végrehajtását segíti, hogy iskolánk 2008-ban elnyerte az Oktatási Minisztérium által adományozott Ökoiskola címet.

Tanórai foglalkozások:

Minden egyes iskolánkban tanított tantárgy magában hordozza a célok, feladatok eléréséhez szükséges ismeretek elsajátítását. Az ismeretek alapján az ifjúság részévé, belső mozgatójává válhat a környezettudatos magatartás.

Humán tantárgyak néhány lehetősége:

- anyanyelv, tájnyelv gazdagságának megismerése
- irodalmi alkotások, melyek természetes és mesterséges környezetünk értékeit mutatják be, meglátatják az ember és a természet közötti harmonikus kapcsolatot
- hatékony kommunikációra való törekvés, véleményalkotás, vitakészség
- pozitív érzelmi, intellektuális közeledés kialakítása a tanulóknak a média világból érkező, környezetünket érintő kérdésekhez
- ismerjék fel a természet szépségének megjelenítését a zenében

- érezzék a zene közösségerősítő, teremtő erejét
- legyenek képesek a zenei „környezetszennyezést” felismerni, elutasítani
- fedezzék fel, ismerjék meg a képzőművészet sokszínűségét, formagazdagságát, ábrázolási lehetőségét
- ismerjék fel, hogy a természeti és művészeti szépség rokon, azonos
- értsék, hogy a filozófia történetén keresztül megmutatható az ember és természet egyensúlyának, egységének felbomlása
- tanuljanak meg természetkárosítás nélkül teljes életet élni
- szilárduljon meg társadalmi szolidaritásuk, igazságosságuk
- érezzék, értsék hogy a tánc, a dráma a természethez való érzelmi kötődés része

Reál tantárgyaink néhány lehetősége:

- ismerjék a Föld biológiai sokféleségét, azok egymásra épülő rendszerét
- alakuljon ki bennük ökológiai szemléletmód, tisztelet a bioszféra egységessége iránt
- ismerjék fel az emberi test, lélek környezet-egészségügyi problémáit, elkerülési, megelőzési lehetőségeit
- önmaguk és valamennyi élőhely iránti felelősségérzés kialakítása
- környezetük szennyező anyagait ismerjék, a velük való munka veszélyeit mérjék fel, törekedjenek ezen anyagok használatának csökkentésére
- értésék egyes technológiák környezetre gyakorolt hatását
- szerezzenek tapasztalatot élő és élettelen környezetükről
- érzékeljék a környezetben lezajló változásokat, mint a természeti és társadalmi folyamatok hatásának eredményét
- erősödjön bennük a környezettudatos magatartás
- váljanak képessé a természet jelenségeinek elemi szintű elemzésére
- törekedjenek a megismerés komplexitására
- sajátítsák el a természettudományos gondolkodáshoz szükséges képességeket
- váljanak képessé a környezet használatára vonatkozó helyes döntések támogatására
- váljanak képessé a környezeti változások magyarázatára
- ismerjék a szervezetünket érő káros fizikai, kémiai hatásokat, tudják ezek kibocsátásának csökkentési lehetőségeit
- mérjék fel annak fontosságát, hogy a környezeti erőforrásokat felelősséggel szabad csak felhasználni
- váljanak ismereteik birtokában tetteik következményeit látó, előre gondolkodó állampolgárrá
- ismerjék meg az alternatív energiahordozókat, forrásokat
- fejlődjön közösségük, lakóhelyük, országuk és a világ problémáinak megoldásában való aktív részvételi készség

Informatika (könyvtárhasználat):

- legyenek képesek Interneten, szakirodalmakban információt keresni, elemezni, értelmezni, következtetéseket levonni
- váljanak képessé a tantárgyakban megismert környezeti összefüggések informatikai módon való feldolgozására, demonstrálására
- használják a világhálót kutatómunkára
- környezeti kérdésekkel kapcsolatos virtuális fórumokat ismerjenek meg, kapcsolódjanak be

Testnevelés:

- győződjenek meg a mozgás jótékony hatásáról
- legyenek tisztában a sport általi, élményszerű tapasztalatszerzésben, az emberi kapcsolatokban, együttműködésben, tolerancia fejlesztésében
- értsék, tapasztalják a szabadtéri foglalkozásokon keresztül, hogy a környezetszennyezés az egészségre veszélyes

Idegen nyelvek:

- ismerjék meg az idegen nyelv segítségével más országok, népek kultúrtörténeti, természeti értékeit
- sajátítsák el a kommunikáció képességét más nemzetekkel
- ismerjék meg idegen országok természeti szépségeit, értékeit
- ismerjék meg környezet-termesztvédelmi problémáikat, azok megoldására kialakított, létrehozott lehetőségeket

Nem hagyományos tanórai formák:

Évente megrendezésre kerülő „Föld nap”-hoz kapcsolódó rendezvény, ami tablók, kiállítás elkészítését, valamint valamely reál tárgy adott témakörében lebonyolított versenyét jelenti. A rendezvényhez kapcsolódóan a téma neves képviselői által tartott előadás meghallgatásának aktív részesei diákjaink.

A „Petőfi Napok” keretein belül a humán-esztétikai munkaközösség az irodalom, történelem, zene, képzőművészet keretein belül a kultúrtörténeti értékeink megóvására, megtartására készíteti tanulóinkat.

A speciális képzési formák, az „AJTP program” délutáni foglalkozásai, hétfélig bennmaradásai országunk kultúrtörténeti, természeti értékeinek megismerését teszik lehetővé, ezzel olyan élményt biztosítva, mely a környezettudatosságot erősíti, fejleszti diákjaikban.

A 10. évfolyamon egységesen kiinduló tehetséggondozó foglalkozások teret biztosítanak az ökológiai szemléletmód, környezeti érzékenység kialakítására, fejlesztésére.

Diákjaink pályázatokon való részvétele, versenyeken, vetélkedőkön való indítása a célok, feladatok rendszerében megfogalmazottakat erősítik.

Alkalmanként a kollégisták tavaszi és őszi nagytakarítást végeznek a kollégium zöldövezetében.

Eszközök:

- ismerethordozók az iskolai könyvtárban nagy választékban állnak diákjaink és tanáraink rendelkezésére,
- számítógép parkunk valamennyi diákunk számára hozzáférhető, iskola időn túl is lehetőséget biztosít informatikai jellegű munkák elvégzésére,
- jól felszerelt, EU szabványnak megfelelő bio-kém laborunk számos vizsgálat elvégzéséhez nyújt lehetőséget,
- faliképeink, plakátjaink folyamatosan a tanulók általi tanulmányozást teszi lehetővé,
- könyvtárunk videó gyűjteménye – mind magyar, mind idegen nyelven – élmény közelivé hozza a természet értékeinek bemutatását.

Iskolai környezet:

Gimnáziumunk környezete, parkosítása, tereinek kialakítása nagyban hozzájárul az ott dolgozók és tanulók életmódjának környezettudatosabbá válásához, alakításához.

A gimnázium és a kollégium külső udvarának, parkjának folyamatos karbantartását technikai dolgozóink látják el.

3. Beilleszkedési, magatartási nehézségekkel kapcsolatos tevékenység

3.1. Beilleszkedés

A beilleszkedés egy új közösségbe meghatározó élmény. Ezt a folyamatot könnyíti, hogy egy általános iskolából több diák is érkezik intézményünkbe.

Ez viszont magába rejti a csoportok, klikkek kialakulásának lehetőségét, amit céltudatos osztályfőnöki munkával lehet megakadályozni. Elsősorban tehát az osztályfőnöki munka ami a beilleszkedést megkönnyíti. Ehhez társulnak többek között az intézmény hagyományos rendezvényei. Ezek közül is kiemelt ezen a területen a gólyatábor, és a gólyaavató, a 9-es évfolyamok avatási ünnepe.

Ezeket úgy kell megszervezni, hogy az iskola teljes körű megismerése, céljai elfogadása, a kötődés az iskolához minél hamarabb kialakuljon.

Fontos szerep jut a megfelelő szaktanár-diák viszony kialakításának is, ami az adott tanár feladata akkor, amikor az osztályt felveszi. Ennek megfelelően az első néhány órán önismereti játékokkal csoportépítés történik, valamint ez idő alatt a tanár köteles tájékoztatni a diákokat az adott tantárgy közös követelményrendszeréről, az alkalmazandó munkaformákról, és az egyéb, az iskola dokumentumaival összhangban lévő, adott személyéhez kötődő további feltételrendszeréről.

3.2. Magatartási nehézségek kezelése

A magatartásra vonatkozó általános normákat, és az azokat megsértőkkel szembeni eljárás rendjét az intézmény házirendjei tartalmazzák. A szankciók alkalmazásában – amennyiben lehetséges – a fokozatosság elvét kell követni. Az adott fegyelemsértéstől függően egyéni törődés keretében kell a probléma gyökerét feltárni, és megoldási lehetőségeket felkínálni.

Az esetleges változások regisztrálásához türelmi időt kell biztosítani. Ezen folyamat során fel kell venni a kapcsolatot a szülővel, gondviselővel.

3.3. A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő programok

- Befogadó iskolai légkör
- Együttműködés a szülőkkel
- Preventív programok
- Együttműködés szakmai szolgáltatókkal, pszichológus segítségének igénybe vétele.
- Társadalmi környezet együttműködésének megnyerése
- Előítéletes magatartás csökkentése az iskolában és az iskolai környezetben.

3.4. Esélyegyenlőség

Iskolánk az esélyegyenlőség biztosításából adódó feladatait esélyegyenlőségi intézkedési terv alapján végzi. A tervet az igazgató készíti el, és a tantestület hagyja jóvá.

4. Ünnepek, megemlékezések rendje, hagyományápolás, közösségfejlesztés

4.1. Ünnepek, megemlékezések

- A nemzeti és intézményi ünnepek megünneplése iskolai, illetve regionális szinten történik (az ünnepek felelősei egy-egy osztályfőnök és a diákönkormányzat; a megemlékezések módját, felelőseit az éves munkaterv határozza meg).
- Az intézmény névadójának, Petőfi Sándornak emlékére évente visszatérően rendezvények szervezésére, pályázatok kiírására, vetélkedőkre kerül sor. A szervezés a diákönkormányzatok bevonásával történik.
- Az intézmény kollektívan tagja a Petőfi Társaságnak. A Társaság szervezésében kerül sor a Petőfi Iskolák Országos Találkozójára. A találkozón való részvétel, és a kapcsolódó vetélkedőkön való indulás az intézmény erkölcsi kötelessége.

4.2. Hagományápolás

Hagyományaink a kulturált emberi viselkedés és kapcsolattartás megteremtését célozzák, valamint az intézményhez való kötődést szolgálják:

- 9. évfolyami gólyatábor
- gólyaavató
- farsangi rendezvény - a 9. évfolyamok bemutatkozása
- Gombavató-bál, végzős osztályok rendezésében
- fordított nap, karácsonyi vacsora a végzős osztályok rendezésében
- Sándor-bál -öregdiák találkozó- (11-12. osztályok szervezésében
- a végzős évfolyam kollégiumi búcsúztatása
- a végzős évfolyam ballagás előtt elbúcsúzik a város vezetésétől, megkoszorúzza Petőfi Sándor iskolai és városi szobrát
- ballagási ünnepély (iskolai jelképek továbbadása)
- érettségi találkozók a volt osztályfőnökök szervezésében
- egyéb, az iskolához való tanulói, szülői, és alkalmazotti kötődést mélyítő programok

4.3. Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

- Együttműködési készség fejlesztése az integrációt segítő módszertani elemek alkalmazásával (kooperatív technikák)
- Szociális kompetenciák fejlesztése:
 - közösségfejlesztő, közösségépítő programok
 - mentálhigiénés programok
 - előítéletek kezelését szolgáló programok
 - konfliktuskezelő technikák elsajátítását segítő programok
- Integrációt segítő tanórán kívüli programok: sokszínű közösségi élet megvalósítása az intézményben
- A HHH tanulók bekapcsolódása a DÖK életébe
- A HHH tanulók magas számú részvételének megvalósítása valamennyi közösségi rendezvényen

Az összetartást szolgálják a szabadon, nem iskolai keretek között szervezhető osztálykirándulások, programok ahol minden évben lehetőség nyílik kötetlen formában is az osztálykohézió erősítésére.

5. Az iskolahasználókkal való kapcsolattartás formái

5.1. Kapcsolattartás a nevelőtestületen belül

5.1.1. Kapcsolattartás az intézmény vezetése és a nevelőtestület között

Az intézményvezető és helyettesei a nevelőtestülettel a kölcsönös tájékoztatást a napi munkakapcsolatokon és a nevelőtestületi, munkaközösségi értekezleteken keresztül tartják fenn. A vezetés írásos tájékoztatást a tanári szoba faliújságára kitett hirdeteményeken, a nevelőtestület informálását szolgáló iratgyűjteményen, illetve körleveleken keresztül valósíthat meg.

5.1.2. A belső kapcsolattartás főbb elvei

- az iskolát érintő aktuális problémákról az osztályfőnökök, szaktanárok minden esetben kötelesek tájékoztatni az igazgatót, vagy helyetteseit
- az osztályfőnök feladata, hogy az iskolai oktatás és nevelés problémáiról a kollégáit tájékoztassa (tanulmányi előmenetel, hiányzás stb.),
- az adott osztályban tanító szaktanár folyamatosan tartja a kapcsolatot az osztályfőnökkel, tájékoztatást ad a diákok előmeneteléről, a tanítás során jelentkező problémákról,
- a kollégiumban felmerülő tanulókkal kapcsolatos problémákról a nevelőtanárok kötelesek tájékoztatni az osztályfőnököket,

- felmerülő problémákra közösen kell programot készíteni.

5.2. Az intézmény külső kapcsolatainak rendszere

5.2.1. A vezetők és iskolaszék közötti kapcsolattartás rendje

Az iskolaszék az általa elfogadott működési rend alapján egyetértési, véleményezési jogát gyakorolja. Az iskolaszék összetételét az Oktatási Törvény határozza meg. Az iskolaszékekkel a közvetlen kapcsolatot az igazgató tartja fenn. Az iskolaszéknek az intézmény működésével kapcsolatos javaslatait, véleménynyilvánítását a nevelőtestülettel ismertetni kell. Ez a tájékoztatás az iskolaszékbe delegált nevelőtestületi tagok feladata.

5.2.2. Az intézmény és a szülői szervezet közötti kapcsolattartás rendje

Az intézményi szülői szervezetet az osztály szülői szervezetek által megválasztott öt tagú testület képviseli. Az osztály szülői szervezeteket háromtagú testületek képviselik, melyeket az adott osztályok szülői közösségei választanak meg.

A szülői szervezettel osztályszinten az osztályfőnök, intézményi szinten az igazgató tartja a kapcsolatot. Az iskola szülői szervezete véleményt nyilváníthat az iskolát érintő valamennyi kérdésben, dokumentumaival, illetve azok módosításaival kapcsolatban.

A jelzett anyagokat az iskola igazgatója juttatja el a Szülői Szervezet vezetőjéhez, aki a szervezet nevében hét munkanapon belül véleményezheti azt. A határidő elmulasztása jogvesztő a véleményezésre vonatkozóan.

5.2.3. Közvetlen kapcsolattartás a szülőkkel

A szülői értekezletet intézményi szinten évente legalább két, 9. osztály esetében legalább három alkalommal kell összehívni, felelőse az igazgató. Az összehívás időpontja ősszel és tavasszal esedékes, végzős osztályok esetében a második időpont január utolsó hetében van.

Osztály szülői értekezleten az osztályfőnök, összevont szülői értekezleten, fogadóórán az intézmény minden nevelőjének jelenléte kötelező. Távolmaradást indokolt esetben előzetes bejelentés alapján az igazgató engedélyezhet.

A szülői értekezletek lehetséges változatai:

- összevont szülői értekező, melyen az intézményt érintő általános kérdésekről esik szó, vezetője az igazgató vagy megbízott helyettese (az összevont szülői értekezőt osztály szülői értekező, és tanári fogadóóra követi)
- osztály szülői értekező, amelyet az osztályfőnök vezet és az osztály problémáit rendezi a szülőkkel, szaktanárokkal (az osztályfőnök belátásától függően, illetve intézményi szinten meghatározott időben hívható össze, intézményi szintű összehívás esetén tanári fogadóóra követi)

A szülőkkel való kapcsolattartás egyéb módjai:

- az osztályfőnökök a szülőkkel folyamatosan tartják a kapcsolatot, a szaktanároktól kapott jelzések alapján december első, és április utolsó hetében az ellenőrző könyvön keresztül értesítést küldenek a tanulók előmeneteléről, abban az esetben, ha a tanulmányi munkájukkal probléma van
- a HHH tanulók egyéni fejlesztési eredményének három havonkénti értékelése a szülő, tanuló, az osztályfőnök és a gyermekvédelmi felelős közös megbeszélésének megszervezésével, valamint az eredmények értékelése alapján a továbbfejlesztés feladatainak konszenzus alapján történő meghatározása.

A kapcsolattartás fejlesztési lehetőségei:

- a felsorolt kapcsolattartási formák optimális működtetése
- 9. évfolyamon szeptemberben szülő-tanár találkozók, melyen a szülők az adott osztályban tanító tanárokkal, valamint az iskolával ismerkedhetnek meg közelebbről, kötetlen formában

5.3. További külső kapcsolatok

Az intézmény működésének biztosítására sokirányú, politikai pártoktól független kapcsolatot tart fenn, mely kapcsolatok a nevelés-oktatás céljait, a gazdaságos működést szolgálják.

Az intézményt a külső kapcsolatokban az intézményvezető képviseli. E feladatot az intézményvezető megbízása alapján egyes esetekben, illetve állandó jelleggel más intézményi dolgozó is elláthatja beszámolási kötelezettség mellett.

5.3.1. A kapcsolatok fő iránya

- fenntartó
- AJTP programiroda
- megyei, országos szakmai szervezetek, intézetek
- középiskolák és kollégiumok (beleértve a külföldi partneriskolákat)
- helybeli és a beiskolázási körzethez tartozó általános iskolák
- városi közművelődési intézmények
- társadalmi, gazdasági, kulturális, sportszervezetek, vállalkozások
- német és osztrák kulturális intézmények
- iskolai alapítvány
- kisebbségi önkormányzatok
- helyi egyházközösségek (hittanoktatás)
- média
- civil szervezetek
- egyéb szervezetek, intézmények stb.

Intézményünk feladatainak jobb ellátása érdekében nyitott bármely nem említett szervezettel, illetve jogi és természetes személlyel történő kapcsolatfelvételre.

5.3.2. A kapcsolattartás formája és módja

A felsorolt intézményekkel, illetve azok képviselőivel a kapcsolattartás közvetlenül valósul meg írásos és szóbeli formában. A kapcsolattartás folyamatos, illetve konkrét feladatra irányuló.

5.4. A diákjogok elvi rendezése, gyakorlati rögzítése

A törvény által biztosított jogok nem korlátozhatóak. Az iskola diákjaival szemben állított elvárásait, azok kötelességeit és jogait, az együttműködés színtereit és formáit a fenntartó által jóváhagyott házirend tartalmazza. A házirendet a tantestület az osztályfőnöki munkaközösség javaslatai és az esetleges új törvényi rendelkezések alapján minden tanév elején felülvizsgálja, és szükség szerint módosítja, és az intézmény igazgatója az előírt egyeztetések után legkésőbb 5 munkanapon belül jóváhagyásra beterjeszti a fenntartó elé.

6. Taneszköz jegyzék

6.1. A helyi tantervek eszközigénye

A helyi tantervek eszközigénye a tantárgyi programokban található.

II. HELYI TANTERV

1. Az iskolai nevelés-oktatás közös értékei

Az iskolai nevelés-oktatás jelentős anyagi, idő- és energiaráfordításokat igénylő folyamat. Ebből következik, hogy alapvető értéként jelenik meg az iskolai tanítási-tanulási folyamatok hatékonysága és az elsajátított tudás és kompetenciák használhatósága, hasznossága. Ennek érdekében alapvető cél a felnőtt élet sikeressége szempontjából kiemelt fontosságú kulcskompetenciák fejlesztése, az egész életen át tartó tanulásra való felkészítés, a hatékonyság egyik feltétele pedig a modern személyközpontú, interaktív, tapasztalati tanulásra alapozó tanulásszervezési eljárások, módszerek, pedagógiai kultúra általánossá válása.

2. Az iskolai nevelés-oktatás alapvető céljai

2.1 A kulcskompetenciák fejlesztése

Az oktatásnak – mind társadalmi, mind gazdasági funkciója miatt – alapvető szerepe van abban, hogy az európai polgárok megszerezzék azokat a kulcskompetenciákat, amelyek elengedhetetlenek a változásokhoz való rugalmas alkalmazkodáshoz, a változások befolyásolásához, saját sorsuk alakításához.

A kulcskompetenciák azok a kompetenciák, amelyekre minden egyénnek szüksége van személyes boldogulásához és fejlődéséhez, az aktív állampolgári létezéshez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához.

2.2. A kulcskompetenciák

2.2.1. Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot a társadalmi és kulturális tevékenységek során, az oktatásban és képzésben, a munkában, a családi életben és a szabadidős tevékenységekben.

2.2.2. Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül – oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek –, az egyén szükségleteinek megfelelően. Az idegen nyelvi kommunikáció olyan képességeket is igényel, mint például a közvetítés, más kultúrák megértése. Az egyén nyelvtudásának szintje változhat a négy dimenzió (hallott szöveg értése, beszédképesség, olvasott szöveg értése és írásképesség), az egyes nyelvek és az egyén társadalmi-kulturális háttere, környezete és igényei/érdeklődése szerint.

2.2.3. Matematikai kompetencia

A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is. A kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek.

A matematikai kompetencia – eltérő mértékben – felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, struktúrák, grafikonok/táblázatok), valamint a törekvést ezek alkalmazására.

2.2.4. Természettudományos kompetencia

A természettudományos kompetencia készséget és képességet jelent arra, hogy ismeretek és módszerek sokaságának felhasználásával magyarázatokat és előrejelzéseket tegyünk a természetben, valamint az ember és a rajta kívüli természeti világ közt lezajló kölcsönhatásban lejátszódó folyamatokkal kapcsolatban magyarázatokat adjunk, előrejelzéseket tegyünk, s irányítsuk cselekvéseinket. Ennek a tudásnak az emberi vágyak és szükségletek kielégítése érdekében való alkalmazását nevezzük műszaki kompetenciának. E kompetencia magában foglalja az emberi tevékenység okozta változások megértését és az ezzel kapcsolatos, a fenntartható fejlődés formálásáért viselt egyéni és közösségi felelősséget.

2.2.5. Digitális kompetencia

A digitális kompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak (Information Society Technology, a továbbiakban: IST) magabiztos és kritikus használatát a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén.

Ez a következő készségeken, tevékenységeken alapul: információ felismerése, visszakeresése, értékelése, tárolása, előállítás, bemutatása és cseréje; továbbá kommunikáció és hálózati együttműködés az interneten keresztül.

2.2.6. A hatékony, önálló tanulás

A hatékony, önálló tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást is. Felismeri szükségleteit és lehetőségeit, ismeri a tanulás folyamatát. Ez egyrészt új ismeretek szerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készíteti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt. A motiváció és a magabiztosság e kompetencia elengedhetetlen eleme.

2.2.7. Szociális és állampolgári kompetencia

A személyes, értékorientációs, interperszonális, interkulturális, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység, felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani. Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben.

2.2.8. Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben – a munkahelyén is – abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínálgató lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újításra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.

2.2.9. Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését mind a tradicionális művészetek nyelvein, illetve a média segítségével, ideértve különösen az irodalmat, a zenét, a táncot, a drámát, a bábjátékot, a vizuális művészeteket, a tárgyak, épületek, terek kultúráját, a modern művészeti kifejezőeszközöket, a fotót s a mozgóképet.

2.3. A kiemelt fejlesztési feladatok

A kiemelt fejlesztési feladatok a kulcskompetenciákra épülnek.

2.3.1. Énkép, önismeret

Az egyén önmagához való viszonya, önmagáról alkotott képe, a személyiség belső diszpozíciói saját befogadó-alkotó tevékenysége során alakulnak ki, csakúgy, mint a személyiségére jellemző egyéb tulajdonságok. Az egyén maga határozza meg tevékenysége irányát, és aktivitásának mértéke, színvonala is nagymértékben függ az önmagáról, képességeiről, igényeiről alkotott képtől és az önmagával szemben támasztott elvárásoktól.

Az értékek és kompetenciák csak akkor épülnek be a tanulók önképébe és válnak magatartást irányító tényezőkké, ha a tanulók maguk is részeseivé válnak az értékek megnevezésének, azonosításának, megértik következményeiket, és megismerik az elsajátított tudás, készségek működését, felhasználhatóságát. Ahhoz, hogy a tanulók képesek legyenek énképükbe, önreflexióikba integrálni az elsajátított tudást, készségeket, tanulást segítő beállítódásokat, motívumokat, a tanítás-tanulás egész folyamatában gondoskodni kell arról is, hogy egyre kompetensebbnek érezzék magukat saját fejlődésük, sorsuk és életpályájuk alakításában. Az egyén önmagához való viszonyának alakításában alapvető célként tűzhető ki az önmegismerés és önkontroll; a felelősség önmagukért; az önállóság; az önfejlesztés igénye és az erre irányuló tevékenységek, valamint mindezek eredményeként a személyes méltóság.

2.3.2. Hon- és népismeret

Elengedhetetlen, hogy a tanulók ismerjék népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságait, nemzeti kultúránk nagy múltú értékeit. Ennek során tanulmányozzák a kiemelkedő magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók tevékenységét, munkásságát, ismerjék meg a haza földrajzát, irodalmát, történelmét, mindennapi életét.

Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismeréséhez, megbecsüléséhez, az ezekkel való azonosuláshoz vezetnek. Ismerjék meg a városi és a falusi élet hagyományait, jellegzetességeit.

Fontos feladat a harmonikus kapcsolat elősegítése a természeti és a társadalmi környezettel, a nemzettudat megalapozása, a nemzeti önismeret, a hazaszeretet elmélyítése és ettől elválaszthatatlan módon a hazánkban és szomszédságunkban élő más népek, népcsoportok értékeinek, történelmének, hagyományainak megbecsülése. A fiatalokat a szűkebb és tágabb környezet történelmi, kulturális és vallási emlékeinek, hagyományainak feltárására, ápolására, az ezekért végzett egyéni és közösségi tevékenységre kell ösztönözi.

2.3.3. Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra

Európa a magyarság tágabb hazája. A tanulók szerezzenek ismereteket az Európai Unió kialakulásának történetéről, alkotmányáról, intézményrendszeréről, az uniós politika szempontrendszeréről. Diákként és felnőttként tudjanak élni a megnövekedett lehetőségekkel. Magyarságtudatukat megőrizve váljanak európai polgárokká.

Tanulóinkat iskolás éveik alatt is olyan ismeretekkel, személyes tapasztalatokkal kell gazdagítani, amelyek birtokában meg tudják találni helyüket az európai nyitott társadalmakban. Fontos az is, hogy európai identitásuk megerősödésével nyitottak és elfogadóak legyenek az Európán kívüli kultúrák iránt is.

A tanulók ismerjék meg az egyetemes emberi civilizáció legjellemzőbb, legnagyobb hatású eredményeit. Váljanak nyitottá és megértővé a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások, a másság iránt. Szerezzenek információkat az emberiség közös, globális problémáiról, az ezek kezelése érdekében kialakuló nemzetközi együttműködésről. Növekedjék érzékenységük a problémák lényege, okai, az összefüggések és a megoldási lehetőségek keresése, feltárása iránt. Az iskolák és a tanulók törekedjenek arra, hogy közvetlenül is részt vállaljanak a nemzetközi kapcsolatok ápolásában.

2.3.4. Aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállamban a társadalom fejlődésének és az egyén sikerességének, boldogulásának s nem ritkán boldogságának is egyik fontos feltétele az egyén részvétele a civil társadalom, a lakóhelyi, a szakmai, kulturális közösség életében és/vagy a politikai életben. Olyan részvétel, amelyet a megfelelő tudás, a társadalmi együttélés szabályainak kölcsönös betartása, az erőszakmentesség jellemez, és az emberi jogok, a demokrácia értékeinek tisztelete vezérel.

Alapvető feladat tehát olyan formális, nem formális és informális tanulási lehetőségek biztosítása, amelyek elősegítik a tanulók aktív állampolgárrá válását.

Az aktív állampolgári léthez ismeretek, képességek, megfelelő beállítottság és motiváltság szükséges. A megfelelő ismeretek az Ember és társadalom műveltségi területre koncentrálnak, a képességek, értékorientációk, beállítódások fejlődéséhez az iskolai tanulás teljes folyamata és az iskolai élet teremthet lehetőségeket. Az aktív állampolgári magatartáshoz szükséges részképességek (pl. a társadalmi viszonyrendszerek felismerésének képessége, az egyenlő bánásmóddhoz való jog felismerésének képessége, a konfliktuskezelés, a humanitárius segítségnyújtás, az együttműködés képessége), értékorientációk, beállítódások (pl. felelősség, autonóm cselekvés, megbízhatóság, tolerancia, társadalmilag elfogadott viselkedés) elsajátítását döntően a tanulók aktív részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások minősége, illetve az iskolai élet demokratikus gyakorlata biztosíthatja.

2.3.5. Gazdasági nevelés

A gazdálkodás és a pénz világára vonatkozó tudás nélkül nem érthetjük meg a bennünket körülvevő világ számunkra fontos folyamatainak jelentős hányadát; e tudás általános műveltségünk részévé vált. A gazdaság alapvető összefüggéseit értő és a javaikkal okosan gazdálkodni képes egyének nélkül nem képzelhető sem működő demokrácia, sem életképes piacgazdaság.

Minden olyan országnak, amely anyagi biztonságra törekszik és szeretne helytállni a globális versenytérben, elemi érdeke, hogy állampolgárai nyitottak legyenek a gazdaság világa felé. A társadalom számára is nélkülözhetetlen, hogy tagjaiban pozitív attitűd alakuljon ki az értékteremtő munka, a javakkal való gazdálkodás és a gazdasági ésszerűség iránt. Értsék a fogyasztás gazdaságot mozgató szerepét, saját fogyasztói magatartásuk jelentőségét, felelősségét.

Az iskolai nevelésnek alapvető szerepe van abban, hogy a tanulók tudatos fogyasztókká váljanak, mérlegelni tudják a döntéseikkel járó kockázatokat, a hasznot vagy a költségeket. Ismerjék fel a fenntartható fogyasztás és az egyéni érdekeik kapcsolatát. Hozzájárul annak a képességnek a kialakításához, hogy megtalálják az egyensúlyt a rövidebb és hosszabb távú előnyök között. Elősegíti, hogy képessé váljanak a rendelkezésükre álló erőforrásokkal való gazdálkodásra, beleértve a pénzzel való bánni tudást is. Nemcsak az egyén létérdeke, hogy okos döntéseket tudjon hozni, amikor hitelekről vagy megtakarításokról van szó, hanem a társadalomé is.

Ezért is kell az iskolai nevelés során kellő figyelmet fordítani a gazdálkodással és a pénzügyekkel kapcsolatos képességek fejlesztésére, és a személyiségnevelés fontos részének kell tekinteni az okos gazdálkodás képességének a kialakítását, továbbá azt, hogy tudjanak eligazodni a fogyasztási javak, szolgáltatások, marketinghatások és viselkedésmódok között.

2.3.6. Környezettudatosságra nevelés

A környezettudatosságra nevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezetmegővására, elősegítve ezzel az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntartható fejlődését.

A fenntartható fejlődés feltételezi az egész életen át tartó tanulást, amelynek segítségével tájékozott és tevékeny állampolgárok nevelődnek, akik kreatívan gondolkodnak, eligazodnak a természet és a környezet, a társadalom, a jog és a gazdaság területén, és felelősséget vállalnak egyéni vagy közös tetteikért.

Mindez úgy valósítható meg, ha különös figyelmet fordítunk a tanulók természettudományi gondolkodásmódjának fejlesztésére. Ha a tanulók érzékennyé válnak környezetük állapota iránt, akkor képesek lesznek a környezet sajátosságainak, minőségi változásainak megismerésére és elemi szintű értékelésére, a környezet természeti és ember alkotta értékeinek felismerésére és megőrzésére, a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességeik vállalására és jogaik gyakorlására. A környezet ismeretén és a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartásnak a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelvnek kell lennie egyéni és közösségi szinten egyaránt.

A környezeti nevelés során a tanulók ismerjék meg azokat a jelenlegi folyamatokat, amelyek következményeként bolygónkon környezeti válságjelenségek mutatkoznak. Konkrét hazai példákon ismerjék fel a társadalmi-gazdasági modernizáció egyénre gyakorolt pozitív és negatív hatásait a környezeti következmények tükrében. Értsék a fogyasztás és a környezeti erőforrások kapcsolatát, a fenntartható fogyasztás elvét.

Kapcsolódjanak be közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába. Életmódjukban a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzése váljék meghatározóvá. Szerezzenek személyes tapasztalatokat a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén.

2.3.7. A tanulás tanítása

A tanulás a pszichikum tartós módosulása külső tényezők hatására, tehát nem csupán ismeretelsajátítás és a figyelem, emlékezet működtetése. Tág értelmezése magában foglalja valamennyi értelmi képesség és az egész személyiség fejlődését, fejlesztését. Ez az iskola alapfeladata.

A tanulás számos összetevője tanítható. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést a különböző szaktárgyi témák iránt, útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, annak szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban, valamint tanítsa a gyerekeket tanulni.

Törekedjenek arra, hogy a tanulók fokozatos önállóságra tegyenek szert a tanulás tervezésében, vegyenek részt a kedvező körülmények (külső feltételek) kialakításában. Élményeik és tapasztalataik alapján ismerjék meg és tudatosítsák saját pszichikus feltételeiket. A hatékony tanulás módszereinek és technikáinak az elsajátíttatása, az önművelés igényének és szokásának kibontakoztatása, a könyvtári és más információforrások használata elsősorban a következőket foglalja magában: az alapkészségek kialakítása (értő olvasás, íráskészség, számfogalom fejlesztése), az előzetes tudás és tapasztalat mozgósítása; az egyénre szabott tanulási módszerek, eljárások kiépítése; a csoportos tanulás módszerei, kooperatív munka; az emlékezet erősítése, célszerű rögzítési módszerek kialakítása; a gondolkodási kultúra fejlesztése; az önművelés igényének és szokásának kibontakoztatása; az egész életen át tartó tanulás eszközeinek megismerése, módszereinek elsajátítása.

A tanulás fontos színtere, eszköze az iskola könyvtára és informatikai bázisa. A hagyományos tantermi oktatást az iskola keretein belül is kiegészítik az egyéni tanulási formák, amelyekhez sokféle információforrás gyors elérésére van szükség. A könyvtár használata minden ismeretterületen nélkülözhetetlen. Az önálló ismeretszerzés érdekében a tanulóknak el kell sajátítaniuk a könyvtári ismeretszerzés technikáját, módszereit mind a nyomtatott dokumentumok, mind az elektronikus dokumentumok használata révén. Ismerniük kell a könyvtári keresés módját, a keresés eszközeit, a főbb dokumentumfajtaikat, valamint azok tanulásban betöltött szerepét, információs értékét.

El kell sajátítaniuk az adatgyűjtés, témafeldolgozás, forrásfelhasználás technikáját, az interneten való keresés stratégiáját.

A tanulás megszervezhető az iskolán kívül is. Tanulási színtér pl. a múzeum, a kiállító terem, a művészeti előadás színtere, de akár a „szabadtér” is.

A tanulási folyamatot jelentősen átalakítja az informatikai eszközök és az elektronikus oktatási segédanyagok használata. Ez új lehetőséget teremt az ismeretátadásban, a kísérleteken alapuló tanulásban, valamint a csoportos tanulás módszereinek kialakításában.

A pedagógus fontos feladata, hogy megismerje a tanulók sajátos tanulási módjait, stratégiáit, stílusát, szokásait. Vegye figyelembe a megismerés életkori és egyéni jellemzőit, és ezekre alapozza a tanulás fejlesztését. Gondosan kutassa fel és válassza meg a fejlesztés tárgyi-cselekvéses, szemléletes-képi és elvont-verbális útjait, és életszerű tartalommal ruházza fel azokat.

Törekednie kell a gondolkodási képességek, elsősorban a rendszerezés, a valós vagy szimulált kísérleteken alapuló tapasztalás és kombináció, a következtetés és a problémamegoldás fejlesztésére, különös tekintettel az analízis, szintézis, összehasonlítás, általánosítás és konkretizálás erősítésére, mindennapokban történő felhasználására. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet új helyzetekben is lehet alkalmazni. Előtérbe kerül az új ötletek kitalálása, azaz a kreatív gondolkodás fejlesztése.

Ezzel párhuzamosan érdemes hangsúlyt helyezni a tanulói döntéshozatalra, az alternatívák végiggondolására, a variációk sokoldalú alkalmazására, a kockázatvállalásra, az értékelésre, az érvelésre. Fontos feladat a kritikai gondolkodás megerősítése, a konfliktusok kezelése, az életminőség javítása, az életvitel arányainak megtartása, az értelmi, érzelmi egyensúly megteremtése, a teljesebb élet megszervezése.

Az iskolai tanítás-tanulási folyamatba külső szakértő is bevonható. A külső szakértő kiválasztásáért a külső szakértő által közölt ismeretek és az iskolai pedagógiai program összhangjáért az iskola igazgatója a felelős. A külső szakértő a tanítási órán a kijelölt pedagógus közreműködésével, a tanulási folyamat pedagógiai szempontból történő kontrollja mellett vehet részt a tanítási folyamatban.

2.3.8. Testi és lelki egészség

Az iskolára nagy feladat és felelősség hárul a felnövekvő nemzedékek egészséges életmódra nevelésében, minden tevékenységével szolgálnia kell a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését. Személyi és tárgyi környezetével segítse azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek a gyerekek, a fiatalok egészséges életvitellel kapcsolatos szemléletét és magatartását fejlesztik.

Az egészséges életmódra nevelés nemcsak a betegségek megelőzésének módjára tanít, hanem az egészséges állapot örömteli megélésére és a harmonikus élet értéként való tiszteletére is nevel. A pedagógusok készítsék fel a gyerekeket, fiatalokat arra, hogy önálló, életükben életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket tudjanak hozni, egészséges életvitelt alakítsanak ki, és a konfliktusokat képesek legyenek megoldani. Fejlesszék a beteg, sérült és fogyatékos emberek iránti elfogadó és segítőkész magatartást. Ismertessék meg a környezet – elsősorban a háztartás, az iskola és a közlekedés, veszélyes anyagok – egészséget, testi épséget veszélyeztető leggyakoribb tényezőit. Készítsenek fel a veszélyhelyzetek egyéni és közösségi szintű megelőzésére, kezelésére. Az iskola feladata az is, hogy felkészítsen az önálló gyalogos közlekedésre, a tömegközlekedési eszközök használatára, az utasbalesetek elkerülésének módjaira. Figyelmet kell fordítani a veszélyes anyagok, illetve készítmények helyes kezelésére, legfontosabb szabályaira (felismerésére, tárolására).

Nyújtsanak támogatást a gyerekeknek – különösen a serdülőknek – a káros függőségekhez vezető szokások (pl. dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, helytelen táplálkozás) kialakulásának megelőzésében. Az iskola megkerülhetetlen feladata, hogy foglalkozzon a szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel, a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatokra történő felkészítéssel. Az egészséges, harmonikus életvitelt megalapozó szokások a tanulók cselekvő, tevékeny részvételével alakíthatók ki.

Fontos, hogy az iskolai környezet is biztosítsa az egészséges testi, lelki, szociális fejlődést. Ebben a pedagógusok életvitelének is jelentős szerepe van.

2.3.9. Felkészülés a felnőttlét szerepeire

A felnőttlét szerepeire való felkészülés egyik fontos eleme a pályaaorientáció. Általános célja, hogy segítse a tanulók további iskola- és pályaválasztását. Összetevői: az egyéni adottságok, képességek megismerésén alapuló önismeret fejlesztése; a legfontosabb pályák, foglalkozási ágak és a hozzájuk vezető utaknak, lehetőségeknek, alternatíváknak a megismerése tevékenységek és tapasztalatok útján. Tudatosítanunk kell a tanulóknak, hogy életpályájuk során többször kényszerülhetnek pályamódosításra.

Az iskolának – a tanulók életkorához és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek elősegítik, hogy a tanulók kipróbálhassák képességeiket, elmélyedhessenek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, ezzel is fejlesztve ön- és pályaismereteiket.

A pályaaorientáció csak hosszabb folyamat során és csak akkor lehet eredményes, ha a különböző tantárgyak, órák és iskolán kívüli területek, tevékenységek összehangolásán alapul. Kiemelt figyelmet igényel a rugalmasság, az együttműködés és a bizonytalanság kezelésének a képessége egyéni és társadalmi szinten egyaránt.

A tanulók hatékony társadalmi beilleszkedéséhez, az együttéléshez és a részvételhez elengedhetetlenül szükséges a szociális és állampolgári kompetencia tudatos, pedagógiaileg tervezett fejlesztése. Olyan szociális motívumrendszer kialakításáról és erősítéséről van szó, amely gazdasági és társadalmi előnyöket egyaránt hordoz magában. A szociális kompetencia fejlesztésében kiemelt feladat a segítéssel, együttműködéssel, vezetéssel és versengéssel kapcsolatos magatartásmódok kialakítása. A szociális és társadalmi kompetencia fejlesztésének fontos részét képezik a gazdasággal, az öntudatos fogyasztói magatartással, a versenyképesség erősítésével kapcsolatos területek (pl. vállalkozó-, gazdálkodó- és munkaképesség).

2.4. Egységes alapokra épülő differenciálás

A kulcskompetenciák hatékony fejlesztésének egyik feltétele a fejlesztési célokkal adekvát tanítási folyamat, tevékenység. A tanítás nem más, mint a tanulók tanulásának szervezése, tervezése, irányítása, szabályozása és értékelése. Az a pedagógus, aki jól ismeri tanítványai motivációit, képességeit, érdeklődéseit és tanulási szokásait, eredményesen tudja megoldani a tanulásszervezéssel kapcsolatos feladatait.

A tanulásszervezés optimális megoldásához persze nem elég a képzett pedagógus, szükség van a pedagógiai infrastruktúra széles választékára: könyvekre, nyomtatott tananyagokra, kísérleti felszerelésekre, informatikai programokra, programcsomagokra és más eszközökre. A differenciált tanulásszervezés terén különösen a következő szempontok emelhetők ki:

- Olyan szervezési megoldások előnyben részesítése, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését.
- A tanulásszervezés meghatározó szempontja a tanulók aktivitásának optimális kibontakoztatása.
- Az oktatási folyamat megszervezése segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon lehetőséget esetleges tévedéseinek korrigálására és tudásának átrendeződésére.
- Az oktatási folyamat alkalmazza az együttműködő (kooperatív) tanulás technikáit, formáit.
- Az iskolai tanítás-tanulás különböző szervezeti formáiban (az osztálymunkában, a csoportoktatásban, a tanulók páros, részben és teljesen egyéni, individualizált oktatásában) a tanulók tevékenységeinek, önállóságának, kezdeményezésének, problémamegoldásainak, alkotóképességének előtérbe állítása.
- A tanulásszervezés egyik fő elve és teendője a tanulókhöz optimálisan alkalmazkodó differenciálás a feladatok kijelölésében, azok megoldásában, a szükséges tanári segítségben, az ellenőrzésben, az értékelésben.
- A feladathoz illeszkedő tanulásszervezési technikák, alkalmazása nélkülözhetetlen a hátrányos helyzetű tanulók egyéni képességeinek fejlesztése érdekében.
- Sajátos tanulásszervezési megoldások alkalmazása nélkül nem valósíthatók meg a különleges bánásmódot igénylő, sajátos nevelési igényű gyerekek, a tanulási és egyéb problémákkal, magatartási zavarokkal küzdő tanulók nevelésének, oktatásának feladatai.

- Számos tanulásszervezési megoldás segítheti az együttműködést, a tanulási esélyek egyenlőségét szolgáló (pl. komprehenzív) szervezeti formák alkalmazását mind az iskolák közötti együttműködés, mind az iskolán kívüli és az iskolai munka terén.
- Az információs és kommunikációs technika, a számítógép felhasználása gazdag lehetőséget nyújt a tanulók adaptív oktatását középpontba állító tanulásszervezés számára.

2.5. A tanulási esélyegyenlőség segítésének elvei

Minden tanköteles tanulónak törvényben biztosított joga, hogy számára megfelelő oktatásban részesüljön. Ennek érvényesítéséhez az iskolának (az iskolafenntartókkal, a családdal, a gondviselővel, szakmai és civil szervezetekkel együttműködve) a következő elvek szerint kell biztosítania a nevelő-oktató munka feltételeit:

- a kulcskompetenciák bővítése;
- a tanulók tanulási nehézségeinek feltárása, problémái megoldásának segítése az iskolai nevelés-oktatás egész folyamatában és valamennyi területén;
- a tanulási esélyegyenlőség eredményes segítésének egyik alapvető feltétele a tanulók személyiségének megismerése, az ahhoz illeszkedő pedagógiai módszerek alkalmazása;
- a tanulók önmagukhoz és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeinek, tehetségjegyeinek feltárása, fejlesztése a tanórákon, más iskolai foglalkozásokon és e tevékenység támogatása az iskolán kívül;
- adaptív tanulásszervezési eljárások alkalmazása;
- egységes, differenciált és egyénre szabott tanulási követelmények, ellenőrzési-értékelési eljárások alkalmazása

3. Az iskola értékelés és vizsgarendszere

3.1. Értékelés

Az ismeretek számonkérése hagyományos formában, az oktatási törvény 70.§-ában foglalt értékelési kategóriák szerint történik.

Tagozatos oktatás, és emelt szint esetén az alapórán és a tagozatos, vagy emelt órán szerzett jegyekből a szaktanárok egy félévi, illetve egy év végi osztályzatot alakítanak ki.

3.1.1. Értékelésről adott információ

A minisztérium által rendszeresített nyomtatványokat használjuk:

- napló (melybe a szaktanár, osztályfőnök ír)
- ellenőrző könyv (jegyeit a tanuló írja be, a szülő aláírással havonta igazolja, az osztályfőnök negyedévenként ellenőrzi a beírt jegyek helyességét, a szülői aláírások meglétét)
- törzslap (osztályfőnök tölti ki)
- bizonyítvány (év végi, érettségi)

3.1.2. Értékelési-ellenőrzési alapelvek

- Az értékelésnél figyelembe vesszük, a mért teljesítmény objektív értékét, valamint hogy mennyit fejlődött a tanuló az előző értékelés óta.
- Az évközi értékeléskor legfontosabb alapelv, hogy félévkor, illetve év végén az osztályzatok száma egy adott tantárgyból el kell hogy érje félévkor a heti óraszám másfél, illetve év végén a heti óraszám háromszorosát. Ha az így kapott szám tört akkor a kerekítés szabályait alkalmazzuk. Egy félévben - amennyiben a tantárgy osztályozandó, illetve az osztályozásról a helyi tanterv rendelkezik - minimum két írásbeli munka értékelése kell, hogy megtörténjen. Ennek formái a szokásos pedagógiai elvekkel megegyező összegző értékelés, egy-egy témakör, illetve rész témakör tudásának mérése.
- Közbülső értékelés: egy-egy témakör tanítása közben zajlik.
- Diákjaink számára háziversenyt rendezünk, illetve részt veszünk országos, regionális, és megyei versenyeken.
- Az éves munkatervben rögzítetteknek megfelelően évfolyam szintű belső méréseket végzünk.
- Részt veszünk az országos mérési projekteknél.
- Összehasonlítást végzünk országos standarddal.

3.1.3. A számonkérés formái

Írásbeli munka:

- dolgozat
- házi feladat
- konkrét tanórai tevékenység értékelése

Szóbeli munka:

- szóbeli felelet
- kiselőadások
- házi feladat
- konkrét tanórai tevékenység értékelése

Gyűjtő munka

Tantárgyi versenyen nyújtott kiemelkedő teljesítmény értékelése

3.1.4. Osztályzással, értékeléssel kapcsolatos rendelkezések

- a tanuló értékelése és osztályozása legyen folyamatos, és reális,
- dolgozat elmulasztása nem értékelhető osztályzattal,
- az osztályzatokat az osztályzást követően a tanulókkal minden esetben közölni kell,
- a szaktanár személyes felelőséggel értékeli a tanuló teljesítményét,
- ha a tanuló minősítéséhez nem áll rendelkezésre megfelelő mennyiségű érdemjegy (a 3.6.3. bekezdésben meghatározott érdemjegyek számának legalább 51%-a), akkor az osztályban tanítók testülete dönt az osztályozhatóságról, illetve osztályozó vizsgára való bocsátásról,
- szükség esetén a tanuló előmeneteléről, magatartásáról az osztályban tanító tanárok konferenciáján kialakult véleményről az iskola tájékoztatja a szülőt,
- a tanulók teljesítményének értékelése, a szülők tájékoztatása hagyományosan, félévkor ellenőrzőbe, év végén bizonyítványba írt jegyekkel történik
- a célnyelven tanított szaktárgyak érdemjegyét a tárgyi tudás határozza meg, de a nyelvileg érthetetlen írásbeli és szóbeli teljesítmény minősítése elégtelen,
- amennyiben a célnyelvű szaktantárgy számonkérése során az adott feladat nyelvhasználat nélkül is megoldható, de kritérium a célnyelv használata, úgy értékeléskor a nyelvi teljesítmény -a nyelvtani hibák figyelmen kívül hagyása mellett- az osztályzatba beszámítható
- az egyes tantárgyak értékelése érdemjeggyel, illetve osztályzattal történik az öt fokozatú skálának megfelelően. Kivétel ez alól az AJTP 3.1.5. bekezdés szerinti tantárgyai.

3.1.5. A magasabb évfolyamra lépés feltételei

Négyévfolyamos alaptantervű osztály

9-12. évfolyam:

Az értékelés minden tantárgy esetében osztályzattal történik.

A továbbhaladás feltételei:

A helyi tantervben szereplő kötelező és választott tantárgyak vonatkozásában legalább elégséges év végi osztályzat.

Négyévfolyamos tagozatos osztály

9-12. évfolyam:

Az értékelés minden tantárgy esetében osztályzattal történik.

A továbbhaladás feltételei:

A helyi tantervben szereplő kötelező és választott tantárgyak vonatkozásában legalább elégséges év végi osztályzat.

Négyévfolyamos tagozatos osztály nyelvi előkészítő évfolyammal

9-13. évfolyam:

Az értékelés minden tantárgy esetében osztályzattal történik.

A továbbhaladás feltételei:

A helyi tantervben szereplő kötelező és választott tantárgyak vonatkozásában legalább elégséges év végi osztályzat.

Ötévfolyamos két tanítási nyelvű osztályok:

9. évfolyam

Az értékelés minden tantárgy esetében osztályzattal történik.

A továbbhaladás feltételei:

Az alább felsorolt öt részjegyből legalább négy elégségesnél jobb, és a helyi tantervben szereplő kötelező tantárgyak vonatkozásában legalább elégséges év végi osztályzat.

- A - célnyelv év végi osztályzata
- B - írás év végi osztályzata
- C - társalgás év végi osztályzata
- D - év végi B1 szintű írásbeli vizsga vizsgajegye
- E - év végi B1 szintű szóbeli vizsga vizsgajegye

A fentiek alapján az év végi értékelés szöveges. Az alkalmazott záradék szövege a továbbhaladás feltételeinek teljesítése esetén:

„Javasoljuk, hogy tanulmányait a magyar-német két tanítási nyelvű ágban folytassa”

Az alkalmazott záradék szövege a továbbhaladás feltételeinek nem teljesítése esetén:

„A továbbhaladás feltételeit nem teljesítette, célnyelv (A), írás (B), társalgás (C) tantárgyakból javító vizsgát tehet, az írásbeli (D), a szóbeli (E) vizsgát megismételheti.”

A záradékba csak a megfelelő vizsgarész kerül beírásra.

A további tantárgyakból elégtelen év végi osztályzat esetén a tanuló – a tantárgyak számától függetlenül javító vizsgát tehet.

A javító vizsga nem teljesítése, illetve sikertelen javító vizsga esetén, valamint másik osztályba történő átvételkor alkalmazandó záradék:

„ Tanulmányait nem folytathatja a magyar-német kéttannyelvű ágban”

Aki nem folytathatja tanulmányait a két tanítási nyelvű ágban az évet ismételhet, vagy átvehető másik osztályba. Az átvétel feltételeiről az igazgató dönt.

10-13. évfolyam

A helyi tantervben szereplő kötelező, és választott tantárgyak vonatkozásában legalább elégséges év végi osztályzat.

AJTP:

9. előkészítő évfolyam

Félévi, és év végi osztályzat a következő tantárgyak esetén kerül a bizonyítványba: magyar nyelv és irodalom, angol nyelv, matematika, informatika, testnevelés.

Szöveges értékelést részt vett bejegyzéssel az AJTP foglalkozási egység foglalkozásai (tanulásmódszertan és kommunikáció, önismeret) esetében alkalmazunk.

A természettudományos alapismeretek és a komplex humán ismeretek tantárgyak esetén a szöveges bejegyzés: megfelelt, jól megfelelt, dicséretes.

A továbbhaladás feltételei:

- osztályzott tantárgyak esetén legalább elégséges osztályzat
- egyéb tantárgyak esetén részt vett, illetve legalább megfelelt értékelés

10-13. évfolyam

A helyi tantervben szereplő kötelező, és választott tantárgyak vonatkozásában legalább elégséges év végi osztályzat, valamint az AJTP foglalkozási egység foglalkozásai (tanulásmódszertan és kommunikáció, önismeret) esetében részt vett bejegyzés.

3.1.6. Az otthoni felkészülés elvei és korlátai

Tanulóink programunkban megfogalmazott szintnek megfelelő felkészítése során alapelvnek tekintjük, hogy felkészülten, használható tudás birtokában vegyenek részt a tanórákon. Ennek egyik feltétele a rendszeres otthoni, illetve kollégiumi felkészülés.

A szaktanár joga, hogy az elsajátítandó tananyag, a csoport összetétele, illetve az elérni kívánt cél ismeretében megszabja a házi feladatok mennyiségét és milyenségét. Házi feladat mind hétköznapokra, mind hétvégére adható, formájának igazodni kell az iskolai beszámoltatás formáihoz.

3.1.7. A félévi értesítő és az év végi bizonyítványok kiadásának rendje

Félévkor: a félévi zárást követő első osztályfőnöki órán, de legkésőbb a tanév rendjében meghatározott időpontig az osztályfőnök osztja ki a bizonyítványokat.

Év végén: a nem végzős tanulók a tanévzárón, a végzős tanulók az érettségi bizonyítványukkal együtt kapják meg bizonyítványukat az osztályfőnöktől.

Az osztályfőnök akadályoztatása esetén az általa, vagy az igazgató által megbízott, az osztályban tanító pedagógus osztja ki a bizonyítványokat.

3.1.8. Magatartás - szorgalom értékelésének és minősítésének Követelményei

A magatartás és szorgalom értékelése, minősítése az osztályfőnök feladata az osztályban tanító tanárok véleményének kikérése mellett.

3.1.8.1. Magatartás

Példás: az, aki közösségi feladatokat önként vállal, illetve a rábízott feladatokat felelősséggel, pontosan, megbízhatóan elvégzi. Osztályfőnöki figyelmeztetéssel, vagy attól súlyosabb büntetéssel rendelkező tanuló nem lehet példás magatartású.

Jó: a közösségi feladatok vállalásában és elvégzésében lehet rá számítani, de kevésbé vállalkozó; munkáját kontrollálni kell; egyéni érdekeit össze tudja egyeztetni a közösség érdekével. Igazgatói figyelmeztetéssel, vagy attól súlyosabb büntetéssel rendelkező tanuló nem lehet jó magatartású.

Változó: az alapvető viselkedési normáknak eleget tesz, a közösségi feladatok iránt és társaival szemben közömbös, igazgatói intővel, vagy attól súlyosabb büntetéssel rendelkező tanuló nem lehet változó magatartású.

Rossz: a közösségi feladatokhoz, illetve a közösséghez való viszonya erősen kifogásolható; véleménynyilvánításával, cselekedeteivel a közösséget károsan befolyásolja.

A magatartás jegyek megállapításánál figyelembe kell venni az iskolai házirend ide vonatkozó rendelkezéseit is.

3.1.8.2. Szorgalom

A szorgalom értékelésének főbb elvei:

- egyéni képesség és teljesítmény összhangja,
- életkori sajátosság, külső körülmények,

- tantárgyak viszonylatában, illetve tantárgyakon belüli teljesítmény egyenletessége,
- ha a tanuló adott időszakban kiemelkedő teljesítmény eléréseért dolgozik (pl. tanulmányi verseny, nyelvvizsga), és ezalatt más tantárgyakból képessége alatt teljesít, akkor ez a "hullámozás" negatív irányban nem befolyásolhatja a tanuló szorgalom minősítését abban az esetben ha, a szaktanárral megbeszélte időpontra hiányosságait pótolja.

A szorgalom minősítésénél figyelembe kell venni:

- a kötelességtudatot,
- a rendszerességet, pontosságot,
- az órai aktivitást,
- az iskolai, otthoni munkát,
- a hiányok pótlását.

Példás: az, aki a képességeinek legjobban megfelelő (választott) tárgyakból kiemelkedő, a többiből képességét megközelítő egyenletes teljesítményt nyújt, vagy aki képességeihez mérten minden tantárgyból egyenletes teljesítményt nyújt. Aki egy tárgyból bukik nem lehet példás.

Jó: az, aki a képességeinek legjobban megfelelő (választott) tárgyakból kiemelkedő, más tárgyakból jóval képességei alatt teljesít, vagy teljesítménye képességeihez mérten hullámozó. Aki két tárgyból bukik nem lehet jó.

Változó: az, aki jóval képességei alatt teljesít. Három, vagy több tantárgyból bukott tanulónak nem lehet változó a szorgalma.

Hanyag: aki munkavégzésében a képességei és körülményei adta lehetőségeket messzemenően nem használja ki.

3.1.9. Országos kompetenciamérés

Az országos kompetenciamérés a tanév rendje szerint kerül minden évben lebonyolításra. A mérésben teljes évfolyamok vesznek részt. A központi mérésben egy reprezentatív minta dolgozatait kell továbbítani.

Az intézményben maradó dolgozatok helyben kerülnek kijavításra az országos eredményekkel való összehasonlíthatóság érdekében. Az eredmények értékelésére, és az abból fakadó feladatok jogszabályban előírtak (Közoktatási törvény 99.§) szerinti meghatározására tantestületi értekezleten kerül sor. Az értékelés és a feladat-meghatározás során kiemelt figyelmet kell fordítani a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók eredményeire, illetve eredményük szükség szerinti javítására.

3.2. Vizsgarendszer

3.2.1. Osztályozó, javító vizsga

- Ha a tanuló a tanév végén – a tantárgyak számától függetlenül – elégtelen osztályzatot kapott, javító vizsgát tehet.
- Ha a tanulónak a tanítási óráról való igazolt és igazolatlan hiányzásainak együttes száma meghaladja a kétszázötven órát, illetve egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, akkor a tanítási év végén nem osztályozható, kivéve, ha a nevelőtestület az osztályozó vizsgát engedélyezi.

A nevelőtestület az osztályozóvizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha az igazolatlan mulasztások száma meghaladja az igazolt mulasztások számát, és az iskola eleget tett a jogszabályban (házirendben) meghatározott értesítési kötelezettségének. Ha a tanuló a tanítási év végén nem osztályozható, tanulmányait évfolyamisméltléssel folytathatja. Ha a tanuló mulasztásainak száma már az első félév végére meghaladja a meghatározott mértéket, és emiatt teljesítménye nem volt érdemjeggyel értékelhető, félévkor osztályozóvizsgát kell tennie.

Az osztályozó- és javítóvizsgák bizottság előtt folynak. A bizottság tagjait az iskolavezetés jelöli ki és bízza meg. A vizsgáról jegyzőkönyvet kell készíteni, amit iktatni kell. A jegyzőkönyv tartalmazza a feladatot, a minősítést, a tanári-igazgatói aláírást. A vizsgákra vonatkozó kérelmet az igazgatónak kell benyújtani. Az osztályozó vizsgára utalásról átvétel esetén az igazgató dönt.

Az egyes tantárgyakból az osztályozó vizsga részei megegyeznek az azonos szintű érettségi vizsga részeivel.

Az írásbeli és szóbeli vizsgákhoz az érettségi vizsgaszabályzatnak megfelelően írásbeli feladatlapot, és szóbeli tételsort kell készíteni

3.2.2. Alapműveltségi vizsga

Iskolánkban alapműveltségi vizsga nincs, a továbbhaladásnak nem feltétele.

3.2.3. Érettségi vizsga

Az érettségi vizsgák vonatkozásában a 100/1997 (VI. 13.) az érettségi vizsga vizsgaszabályzatáról kiadott kormányrendelet rendelkezései az irányadóak.

4. Képzési ágak, felvételi követelmények, tantárgyi, és óraszám rendszerek

4.1. Négyévfolyamos általános tantervű, középszintű érettségi vizsgára felkészítő gimnáziumi képzés.

Felvételi követelmény: nyolcadik osztály félévi átlaga minimum 2,5

Tantárgyak	Évfolyamok			
	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	5
Történelem	2	2	3	3
Bevezetés a filozófiába	-	-	-	1
Emberismeret és etika	-	-	-	1
Angol nyelv bontás	4	3	3	3
2. Idegen nyelv bontás	3	3	3	3
Matematika bontás	3	3	3	4
Informatika bontás	2	2	-	-
Fizika	2	2	2	-
Biológia	-	1,5	2	2
Kémia	2	2	-	-
Földünk és környezetünk	-	2	2	-
Testnevelés és sport	2,5	2	2	2
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Ének-zene	1	1	-	-
Rajz és vizuális kultúra	1	1	-	-
Tánc és dráma	-	-	-	1
Mozgókép. és médiaismeret	-	-	1	-
Művészetek	-	-	1	1
Tagozatos képzések	-	-	-	-
Emelt szintű képzések	-	-	4	4
Kiadott óraszám	27,5	29,5	31	31
Szabadon tervezhető	4	2	3	3
Csoportbontás	12	11	9	10
Kötelező óraszám a törvény alapján	27,5	30	30	30
Összes óraszám	39,5	40,5	40	41
Rendelkezésre álló óraszám	43,73	43,73	49,5	49,5
Maradvány (emelt órák nélkül)	4,23	3,23	13,5	12,5
Összes maradvány (emelt órák nélkül)	33,46			

4.2. Négyévfolyamos humán illetve reáلتagozatos tantervű, közép és emelt szintű érettségi vizsgára felkészítő gimnáziumi képzés.

Humántagozat: dráma, magyar nyelv és irodalom, történelem, idegen nyelv
 Felvételi követelmény humán tagozaton: magyar nyelv és irodalom, történelem, és idegen nyelv hetedik osztály év végi és nyolcadik osztály félévi átlaga együttesen minimum 4,00

Reáلتagozat: matematika, fizika, kémia, biológia,
 Felvételi követelmény reáلتagozaton: matematika és választás szerinti két reáلتárgy hetedik osztály év végi és nyolcadik osztály félévi átlaga együttesen minimum 4,00

Tantárgyak	Évfolyamok			
	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv és irodalom	3	4	4	5
Szövegértés-szövegalkotás	-	-	-	-
Történelem	2	2	3	3
Bevezetés a filozófiába	-	-	-	1
Emberismeret és etika	-	-	-	1
Angol nyelv bontás	3	3	3	3
2. Idegen nyelv bontás	3	3	3	3
Matematika bontás	3	3	3	4
Informatika bontás	2	2	-	-
Fizika	2	2	2	-
Biológia	-	1,5	2	2
Kémia	2	2	-	-
Földünk és környezetünk	-	2	2	-
Testnevelés és sport	2,5	2	2	2
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Ének-zene	1	1	-	-
Rajz és vizuális kultúra	1	1	-	-
Tánc és dráma	-	-	-	1
Mozgókép. és médiaismeret	-	-	1	-
Művészetek	-	-	1	1
Tagozat	2	2	-	-
Emelt szint	-	-	4	4
Kiadott óraszám	30,5	31,5	31	31
Szabadon tervezhető	1	0	3	3
Csoportbontás	11	11	9	10
Kötelező óraszám a törvény alapján	27,5	30	30	30
Összes óraszám	41,5	42,5	40	41
Rendelkezésre álló óraszám	43,73	43,73	49,5	49,5
Maradvány (emelt szint és tafozat nélkül)	4,23	3,23	13,5	12,5
Összes maradvány	33,46			

4.3. Négyévfolyamos humán illetve reáltagozatos tantervű, közép és emelt szintű érettségi vizsgára felkészítő gimnáziumi képzés angol vagy német nyelvi előkészítő évfolyammal.

Humántagozat: dráma, magyar nyelv és irodalom, történelem, idegen nyelv
 Felvételi követelmény humántagozaton: magyar nyelv és irodalom, történelem, és idegen nyelv hetedik osztály év végi és nyolcadik osztály félévi átlaga együttesen minimum 4,00

Reáltagozat: matematika, fizika, kémia, biológia,
 Felvételi követelmény reáltagozaton: matematika és választás szerinti két reáltárgy hetedik osztály év végi és nyolcadik osztály félévi átlaga együttesen minimum 4,00

Tantárgyak	Évfolyamok					
	9.	10.	11.	12.	13.	
Magyar nyelv és irodalom	3	3	4	4	5	
Történelem	-	2	2	3	3	
Bevezetés a filozófiába	-	-	-	-	1	
Emberismeret és etika	-	-	-	-	1	
Angol/Német nyelv	bontás	14	5	4	3	3
2. Idegen nyelv	bontás	-	3	3	3	3
Matematika	bontás	3	3	3	3	4
Informatika	bontás	5	2	-	-	-
Fizika	-	2	2	2	-	
Biológia	-	-	1,5	2	2	
Kémia	-	2	2	-	-	
Földünk és környezetünk	-	-	2	2	-	
Testnevelés és sport	2,5	2	2	2	2	
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	
Ének-zene	-	1	1	-	-	
Rajz és vizuális kultúra	1	1	-	-	-	
Tánc és dráma	-	1	-	-	-	
Mozgókép. és médiaismeret	-	-	-	1	-	
Művészetek	-	-	-	1	1	
Természetismeret	bontás	2	-	-	-	
Tagozat	-	2	2	-	-	
Emelt szint	-	-	-	4	4	
Kiadott óraszám	31,5	30	29,5	31	30	
Szabadon tervezhető	0	1,5	4,5	3	4	
Csoportbontás	24	13	10	9	10	
Maximális kötelező óraszám a törvény alapján	27,5 + 4	27,5 + 4	30 + 4	30 + 4	30 + 4	
Összes óraszám	55,5	43	39,5	40	40	
Rendelkezésre álló óraszám	54,5	43,73	49,5	49,5	49,5	
Maradvány (emelt szint és tagozat nélkül)	-1	2,73	12	13,5	13,5	
Összes maradvány	40,73					

4.4. Ötévfolyamos magyar-német két tanítási nyelvű, közép és emelt szintű érettségi vizsgára felkészítő gimnáziumi képzés.

Felvételi követelmény: magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv, matematika, és egy szabadon választott természettudományos tantárgy hetedik osztály év végi és nyolcadik osztály félévi átlaga együttesen minimum 4,00

Tantárgyak	Heti óraszámok évfolyamonként				
	9.	10.	11.	12.	13.
Magyar nyelv és irodalom	3	3	4	4	5
Történelem	-	2	2	3	3
Geschichte bontás	-	-	2	2	2
Emberismeret és etika	-	-	-	-	1
Cél nyelv bontás	20	5	4	3	3
Cél nyelvi civilizáció bontás	-	2,5	2,5	2	2
2. Idegen nyelv angol bontás	-	3	3	3	3
Matematika bontás	3	3	3	3	4
Abiturvorbereitung Mathematik bontás	-	-	-	-	1
Informatika bontás	2	2	-	-	-
Bevezetés a filozófiába	-	-	-	-	1
Fizika	-	2	2	2	-
Biológia	-	-	1,5	2	2
Kémia	-	2	2	-	-
Földünk és környezetünk bontás	-	-	2	2	-
Ének-zene	-	1	1	-	-
Rajz és vizuális kultúra	1	1	-	-	-
Testnevelés és sport	2	2	2	2	2
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1
Tánc és dráma	-	1	-	-	-
Mozgókép és médiaismeret	-	-	-	1	-
Művészetek	-	-	-	1	1
Tagozat	-	2	2	-	-
Emelt szint	-	-	-	4	4
Kiadott óraszám összesen	32	32,5	34	35	35
Szabadon tervezhető max.	0,5	0	1	0	0
Maximális kötelező óraszám a törvény alapján	27,5+5	27,5+5	30+5	30+5	30+5
35%-os cél nyelvi szabály (9-ben 70%)	19,25	9,625	10,5	10,5	10,5
Iskolai cél nyelvi óraszám	20	10,5	13,5	9	8
Csoportbontás	25	15,5	16,5	15	15
Összes óraszám	57	48	50,5	50	50
Rendelkezésre álló óraszám	57	51,73	61,5	59,5	61,5
Maradvány (emelt szint és tagozat nélkül)	0	5,73	13	13,5	15,5
Összes maradvány			47,73		

A cél nyelvi órák tanévi átlaga 9-13. évfolyamra

12,2 (~12) óra

A cél nyelvi órák átlaga 9-13. évfolyamra az irányelv szerint

12,075 (~12) óra

4.5 Arany János Tehetséggondozó Program. Közép és emelt szintű érettségi vizsgára felkészítő speciális gimnáziumi képzés.

Felvételi követelmény: az ágazati Minisztérium kiírásának megfelelően.

Tantárgy	Évfolyamok				
	9.d	10.d	11.d	12.d	13.d
Magyar nyelv és irodalom	2	3	4	4	5
Magyar nyelv bontás	2* (2)	-	-	-	-
Történelem	-	2	2	3	3
Emberismeret és etika	-	-	-	-	1
Angol nyelv bontás	8	3+2* (4)	3+1*(2)	3	3
2. Idegen nyelv bontás	-	3	3	3	3
Matematika bontás	4	3	3	3	4
Informatika bontás	4	2	-	-	-
Bevezetés a filozófiába	-	-	-	-	1
Fizika	-	2	2	2	-
Biológia	-	-	1,5	2	2
Kémia	-	2	2	-	-
Földünk és környezetünk	-	-	2	2	-
Ének-zene	-	-	1	1	-
Rajz és vizuális kultúra	-	1	1	-	-
Testnevelés és sport	2,5	2	2	2	2
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1
Társadalomismeret	-	-	-	-	-
Tánc és dráma	-	1	-	-	-
Mozgókép. és médiaismeret	-	-	-	1	-
Művészetek	-	-	-	1	1
Tanulásmódszeretan és kommunikáció bontás	4* (8)	2* (4)	1*(2)	1*(2)	1*(2)
Természetismeret bontás	2* (2)	-	-	-	-
Komplex humán ismeretek	1*	-	-	-	-
Tagozat	-	2	2	-	-
Emelt szint	-	-	-	4	4
Kiadott óraszám	30,5	31	31,5	33	31
Szabadon tervezhető max.	1	0,5	2,5	1	3
Maximális kötelező óraszám a törvény alapján	27,5+4	27,5+4	30+4	30+4	30+4
Csoportbontás	24	15	11	10	11
AJTP finanszírozás *	12	8	4	2	2
Összes óraszám	54,5	46	42,5	43	42
Rendelkezésre álló óraszám	55,73	51,73	53,5	51,5	51,5
Maradvány	1,23	5,73	11	8,5	9,5
Összes maradvány	35,96				

Az AJTP angol plusz (6 óra), tanulásmódszeretan kommunikáció (18 óra) tantárgyait valamint a magyar nyelvtan (2 óra) és természetismeret (2 óra) tantárgyak csoportbontását a program finanszírozza, így a kiadott óraszámokban külön tüntettük fel.

4.6. Teljes óraszám tábla

Az öt meghirdetett képzésből minden tanévben négy teljes osztályt töltünk fel. Minden évben indul egy AJTP osztály, és a további három osztály a fennmaradó négy képzésből kerül kialakításra a jelentkezők száma szerint. Tört osztálylétszámok esetén élünk a képzések közötti belső átirányítás lehetőségével. A leírtakat figyelembe véve az alábbi osztályindítások lehetségesek.

A / 4.1.-4.2.-4.3.-4.5.

Rendelkezésre álló óraszám		897,61	óra
Kiadott óraszám		786	óra
Maradvány órák emelt szintre, és a többi foglalkozásra		111,61	óra
Maradvány órák felosztása			
Kedvezmények (osztályfőnök, munkaközösségvezető)		26	óra
Emelt szintű foglalkozások		32	óra
Tagozat		32	óra
Szabadon tervezhető(felzárkóztatás, szakkör, kedvezmények)		21,61	óra

B / 4.2-4.3.-4.4.-4.5. +6 óra

Rendelkezésre álló óraszám		996,38	óra
Kiadott óraszám		880,5	óra
Maradvány órák emelt szintre, és a többi foglalkozásra		115,88	óra
Maradvány órák felosztása			
Kedvezmények (osztályfőnök, munkaközösségvezető)		26	óra
Emelt szintű foglalkozások		32	óra
Tagozat		32	óra
Szabadon tervezhető(felzárkóztatás, szakkör, kedvezmények)		25,88	óra

C / 4.1.-4.3.-4.4.-4.5. + 6 óra

Rendelkezésre álló óraszám		996,38	óra
Kiadott óraszám		876,5	óra
Maradvány órák emelt szintre, és a többi foglalkozásra		119,88	óra
Maradvány órák felosztása			
Kedvezmények (osztályfőnök, munkaközösségvezető)		26	óra
Emelt szintű foglalkozások		32	óra
Tagozat		32	óra
Szabadon tervezhető(felzárkóztatás, szakkör, kedvezmények)		29,88	óra

D / 4.1.-4.2.-4.4.-4.5. + 6 óra

Rendelkezésre álló óraszám		936,11	óra
Kiadott óraszám		823,5	óra
Maradvány órák emelt szintre, és a többi foglalkozásra		112,61	óra
Maradvány órák felosztása			
Kedvezmények (osztályfőnök, munkaközösségvezető)		26	óra
Emelt szintű foglalkozások		32	óra
Tagozat		32	óra
Szabadon tervezhető(felzárkóztatás, szakkör, kedvezmények)		22,61	óra

III. Kollégiumi program

TARTALOMJEGYZÉK

1	Bevezetés.....	67
1.1	A pedagógiai program összeállításánál alapul vett főbb szempontok	67
2	A működés feltételei.....	67
2.1	Személyi feltételek, elvárások	67
2.2	Tárgyi, környezeti feltételek, elvárások	68
2.3	A kollégiumi élet szervezetsége	69
2.4	A kollégium kapcsolattartásának rendszere	69
2.4.1.	A belső kapcsolattartás.....	69
2.4.2.	A szülők tájékoztatásának formái	69
3	A kollégiumi nevelést meghatározó alapelvek.....	70
3.1	A kollégium nevelési alapelvei, céljai, küldetése	70
3.2	A tanulók életrendje, tanulása, szabadideje szervezésének elvei	71
3.3	A tanulók fejlődését, tehetséggondozását, felzárkóztatását, pályaválasztását, önálló életkezdését elősegítő tevékenységek elvei	71
4	A pedagógiai tevékenység szerkezete	71
4.1.	A kollégium által kötelezően biztosítandó foglalkozások	72
4.1.1.	Felkészítő, fejlesztő foglalkozások	72
	A felkészítő, fejlesztő foglalkozások megszervezése során a kollégium kitüntetett figyelmet fordít a pozitív tanulási attitűd kialakítására és megerősítésére, a kreativitás fejlesztésére, e téren is feltárja, és figyelembe veszi a tanulók személyiségének az egyéni sajátosságait.....	72
4.1.2.	Speciális ismereteket adó foglalkozások.....	72
5	Tevékenységek kategóriák	73
5.1	A tanulási és gondolkodási kultúra fejlesztése	73
5.1.1	Tanulásirányítás, tanulásszervezés.....	73
5.1.2	Felzárkóztatás, tehetséggondozás.....	73
5.2	Szociális kompetenciák fejlesztése	73
5.3.	Önálló életkezdés támogatása	74
5.3.1.	Kulturált életmódra nevelés, szuverén világnépek kialakulásának segítése	74
5.3.2	Az egészséges életmód, a környezettudatos magatartás kialakításának segítése....	74
5.3.3	A társadalmi, gazdálkodási jártasságok fejlesztése.....	74
6	A kollégium hagyományai	75
7	Gyermek és ifjúságvédelem	75
7.1	A gyermek- és ifjúságvédelem.....	75
	A gyermekvédelmi feladataink:	76
	Erőszak és agresszió megelőzése és kezelése	76
8	Helyi tanterv	77
8.1.	A kollégisták heti foglalkozásterve	77
8.1.1	Tanulást segítő kötelező, és kötelezően választható foglalkozások.....	77
8.1.2	Tehetséggondozó foglalkozások	77
8.1.3	Felzárkóztató foglalkozások.....	77
8.1.4.	A kollégium által meghirdethető szabadidős foglalkozások	78
8.1.5	Tematikus csoportfoglalkozások 1óra/hét/csoport.....	78

8.1.5.1	Tanulás	79
8.1.5.2	Európai azonosságtudat. Egyetemes kultúra	81
8.1.5.3	Felkészülés a felnőttlét szerepeire. Aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés. Gazdasági nevelés.	84
8.1.5.4	Énkép, önismeret, pályaorientáció	87
8.1.5.5	Hon- és népismeret	90
8.1.5.6.	Testi-lelki egészség	93
9.	Környezettudatosság	97
10.	Tehetséggondozó foglalkozások helyi tanterve (heti 1 óra).....	100
10.1.	Latin nyelv.....	100
10.1.	Fizika.....	101
10.1.	Matematika.....	102
10.1.	Ének.....	104
10.1.	Hangszeres zene	104
10.1.	Emeltszintű érettségire való felkészítés testnevelésből.....	105
10.1.	Emelt szintű érettségire való felkészítés történelemből	106
11.	Felzárkóztató foglalkozások (heti 1 óra) 107	
11.1	Matematika.....	107
11.2	Fizika.....	108
11.3	Földrajz.....	110
11.4	Történelem	112
11.5	Helyesírás, nyelvtan	113
12.	Szabadidős foglalkozások (heti 1 óra) 115	
12.1	Jóga.....	115
12.2	Atlétika	116
12.3	Torna	117
12.4	Tarokk	118
12.5	Színház	118
12.6	Kézműves szakkör.....	119
12.7	Fotószakkör	120
12.8	Hangszeres zene	120
12.9	Természetvédelem.....	121
12.10	Mandala-festés	122
12.11	Filmklub	124
12.12	Diákszínpad.....	125
13.	Éves tanulói foglalkozási tervmunkaidő igénye.....	126
	Összes munkaidőigény.....	126
14.	A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke.....	126

Bevezetés

A pedagógiai program összeállításánál alapul vett főbb szempontok

A program összeállításánál figyelembe vett dokumentumok:

- 1993. évi LXXIX. törvény.
- 36/2009. (XII:23.) OKM rendelet.
- IMIP, ÖMIP
- Tradíciók
- Partneri igények

A kollégiumi alapprogram - 36/2009. (XII:23.) OKM rendelet - meghatározza és kijelöli a kollégiumi szakmai pedagógiai tevékenység fő területeit, a szakmai fejlesztés irányait. Tartalmi iránymutatásként szolgál a kollégiumok pedagógiai programjának elkészítéséhez úgy, hogy egyidejűleg tág teret enged a szakmai önállóságuknak. **Az alapprogram** meghatározza a kollégiumi nevelés céljait és feladatait, általános kereteit, a működéssel és a kollégiumi élet szervezésével kapcsolatos feltételeket, elvárásokat.

Az alapprogram azokra a hazai és európai nevelési értékekre, kollégiumi hagyományokra, tapasztalatokra épít, amelyek megalapozták a jelenlegi magyarországi kollégiumi nevelést, különös tekintettel a humanista, nemzeti, közösségi értékekre, a tudás- és kultúrákövetítésben, a tehetséges tanulók kiválasztásában és gondozásában, a hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatásában, az esélykülönbségek csökkentésében elért eddigi eredményekre.

Pedagógiai programunk elkészítésénél figyelembe vettük a helyi sajátosságokat, minőségcélokat, a fenntartó által megfogalmazott elvárásokat az intézmény felé, valamint a partneri igényeket. A kollégium megőrzi, és ahol mód van rá, továbbfejleszti kialakult hagyományait.

A működés feltételei

Személyi feltételek, elvárások

A kollégiumban a nevelési feladatokat – a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvényben (a továbbiakban: Kt.) meghatározott végzettséggel és szakképzettséggel rendelkező – kollégiumi nevelőtanár látja el, aki:

- a) a nevelőtestület tagjaival és vezetőivel szoros szakmai együttműködésben végzi munkáját,
- b) rendszeres önképzéssel, szervezett továbbképzéssel megújított korszerű szakmai ismeretekkel rendelkezik,
- c) képes a nevelési folyamat megtervezésére, megszervezésére, irányítására, ellenőrzésére, értékelésére, jártas a különböző pedagógiai eljárások, módszerek alkalmazásában,
- d) egyéniségével, megjelenésével, felkészültségével, műveltségével, életmódjával követendő példaként szolgálhat a kollégisták számára,
- e) megfelelő empátiával rendelkezik, nevelői eljárásaiban, pedagógiai kommunikációjában a tanulók iránti tiszteletet, bizalmat és szeretetet helyezi előtérbe,
- f) képes a diákok helyzetének, személyiségének megismerésére, megértésére,

- g) képes a diákokkal őszinte, bizalmon alapuló viszonyt kialakítani,
- h) képes a konfliktusok eredményes kezelésére,
- i) folyamatosan együttműködik munkája során a tanulók közösségeivel, a nevelésükben részt vevő személyekkel, intézményekkel, kisebbségi szervezetekkel, önkormányzatokkal, a szülőkkel és más, a tanulók nevelésében érintett partnerekkel.

A kollégiumban a nem pedagógus munkakörben foglalkoztatott alkalmazottak munkáját is a gyermekközpontúság, a nevelés eredményességének támogatása kell hogy jellemezze. Jelenlétük, megnyilvánulásaik, tevékenységük és annak színvonala is nevelési tényezőként hat a kollégisták mindennapjaiban.

A nevelőtestület létszáma a 2009/2010. tanévben:	12 fő
Ebből: - teljes munkaidőben foglalkoztatott létszám:	11 fő
- részmunkaidőben foglalkoztatott létszám:	1 fő

Tárgyi, környezeti feltételek, elvárások

A kollégium a gimnázium épületével szemben, külön telken álló építmény, mely jelenlegi formáját 1989-ben nyerte el. Hasznos területe 3780 m², a férőhelyek száma 293. A diákok két különálló, folyosóval összekötött épületrészben, négy, illetve hat ágyas szobákban vannak elhelyezve. Az egy főre jutó hasznos alapterület 12,9 m². A szobák felszereltsége megfelelő színvonalú, a berendezési tárgyak cseréje, illetve felújítása folyamatos. A kollégiumban megfelelő számú vizesblokk, mosókonyha, valamint teakonyha áll a diákok rendelkezésére.

A kollégiumban személyközpontú környezet kialakítására törekszünk. Ennek során a kollégium belső és külső környezete biztosítja a nevelési célok megvalósíthatóságát, a kollégisták biztonságát, kényelmét, megfelel az otthonosság általános kritériumainak.

Megteremtjük – a jogszabályi előírásoknak megfelelően – a nyugodt tanulás, az önálló ismeretszerzés, a kulturális-, a sport- és egyéb szabadidős tevékenységek, valamint a diákkörök, szakkörök működésének feltételeit.

A kollégiumban gondoskodunk a tanulók nyugodt pihenéséről, az egyéni visszavonulás lehetőségéről.

A délutáni tanuláshoz 9 terem áll rendelkezésre, és egy jól felszerelt informatika terem is a kollégium része. A diákok a délutáni órákban a gimnáziumi informatika termet is igénybe vehetik tanulás céljára.

A szabadidő hasznos eltöltése és az egészséges életmód gyakorlása érdekében tanulóink számára megfelelő sportolási lehetőséget biztosítunk. Az aulában ping-pong asztal van, a szabadban füves focipályával rendelkezünk. Szilencium után az esti órákban tanári felügyelettel igénybe vehető a gimnázium tornaterme, kondicionáló és aerobicterme.

A szabadidő hasznos eltöltéséhez nem csupán sportolási lehetőséget, hanem a szórakozás egyéb fajtáihoz különböző játékokat, televíziót és DVD lejátszót biztosítunk diákjaink számára.

A kollégiumi élet szervezettsége

A kollégiumban – belső életének szabályozása során – biztosítjuk a gyermekek és ifjak optimális testi-lelki fejlődésének feltételeit, beleértve a rendszeres étkezést, a tisztálkodást, az előírásoknak megfelelő egészségügyi ellátást. Figyelembe vesszük a speciális tanulói, szülői és iskolai igényeket, valamint az intézményi hagyományokat, szokásokat is. A tanulók napi életének kereteit úgy szervezzük, hogy az egyes tevékenységek belső arányai – a jogszabályi keretek között – a tanulók egyéni és életkori sajátosságaihoz igazodjanak. A kollégiumi élet belső szabályozását a kollégiumi házirend tartalmazza.

A kollégiumi élet megszervezésében jelentős szerepet tölt be a diákönkormányzat. A kollégium biztosítja, hogy a diákok választott tisztségviselőik révén részt vehessenek a tanulóközösségek mindennapi életével kapcsolatos célok kijelölésében, a feladatok végrehajtásában, valamint az elért eredmények értékelésében.

Lehetővé tesszük, hogy a diákönkormányzat tagjai és vezetői megismerjék és a mindennapi gyakorlatban felelősen alkalmazzák a demokratikus érdekérvényesítés, a problémamegoldás és a konfliktuskezelés technikáit, módszereit.

2.4. A kollégium kapcsolattartásának rendszere

2.4.1. A belső kapcsolattartás

A kapcsolattartás formái:

Kapcsolattartás tanulókkal : - kollégiumi gyűlések
- rendszeres, negyedévenkénti DÖK megbeszélések

Kapcsolattartás az alkalmazottakkal

- vezetőségi ülés,
- munkahelyi értekezlet,
- nevelői értekezletek,

A kollégiumi közösségek kapcsolattartásában a rendszeres és konkrét időpontokat a kollégium éves munkaterve tartalmazza.

2.4.2. A szülők tájékoztatásának formái

A közoktatási törvénynek megfelelően a kollégium a tanév során

- szóbeli tájékoztatást ad az éves munkatervben rögzített szülői értekezletekhez kapcsolódó fogadó órákon,
- személyes kapcsolattartás lehetőségét folyamatosan biztosítja (személyes megkeresés, telefon)

A nevelőtanárok a fent említett időponton kívül, a tantárgyfelosztás ismeretében elkészített rend alapján heti egy órában tartanak fogadóórát a kollégiumban.

A kollégiumi nevelést meghatározó alapelvek

A kollégium nevelési alapelvei, céljai, küldetése

A kollégiumban **nevelési célunk** a tanulók szocializációjának, kiegyensúlyozott és egészséges fejlődésének, tanulásának, a sikeres életpályára való felkészítésének segítése, személyiségének fejlesztése, kibontakoztatása a bentlakásos intézmény sajátos eszközeinek és módszereinek felhasználásával.

A kollégiumban – **céljaink elérése érdekében** – gyermekközpontú, személyiségközpontú környezetet alakítottunk ki, és tanulóközpontú tevékenységrendszert működtetünk az alábbiak figyelembevételével:

- a) az Alkotmányban biztosított állampolgári és szabadságjogok, valamint a gyermekeket megillető jogok érvényesítése;
- b) demokráciára, humanizmusra, nemzeti és európai önanonosságra nevelés elveinek alkalmazása a NAT által megfogalmazott elvekkel és kiemelt fejlesztési feladatokkal összhangban;
- c) a kollégiumi tanulók, a csoportok és közösségek iránti felelősség, bizalom, szeretet, segítőkészség és tapintat alkalmazása a nevelésben;
- d) a tanulók aktivitásának, alkotóképességének, érdeklődésének fenntartása és fejlesztése, az öntevékenység és az ifjúsági önszerveződési formákba való bekapcsolódásának támogatása, a tanulói önszerveződő képesség folyamatos fejlesztése és felhasználása;
- e) a szülőkkel, az általános iskolákkal, az intézmény környezetében levő társadalmi és civil szervezetekkel való konstruktív együttműködés;
- f) a kollégiumi tanulók, valamint a kollégiumi nevelő-oktató munka rendszerszemléletű, tudatos, tervszerű vezetéssel, szervezéssel és pedagógiai gyakorlattal való fejlesztése;
- g) a nevelési folyamatban részt vevők – szülő, tanuló, tanulói csoportok és közösségek, az intézményi nevelőtestület, a küldő és befogadó környezet – számára elfogadott norma- és követelményrendszer alkalmazása, melynek jellemzője a rendszeresség és a következetesség;
- h) kulturált, ösztönző környezet kialakítása, szociális, érzelmi, lakhatási biztonság nyújtása; széles körű szabadidős tevékenységkínálat biztosítása;
- i) az integrált nevelés megvalósítása;
- j) orientáló, motiváló, aktivizálni képes, tevékenységközpontú, segítő pedagógia módszerek alkalmazása;
- k) az egyéni és életkori sajátosságok, valamint a sajátos nevelési igényű tanulók szükségleteinek figyelembevétele, az egyéni bánásmód alkalmazása;
- l) a nemzeti hagyományok, a nemzeti azonosságtudat tiszteletben tartása, ápolása

m) az etnikai hagyományok, az etnikai kisebbségi azonosságtudat tiszteletben tartása,

A tanulók életrendje, tanulása, szabadideje szervezésének elvei

A tanulók életrendjét úgy kell kialakítani, hogy az igazodjék a gimnázium működéséhez.

A napirend kialakítását úgy kell megszervezni, hogy megfelelő arányban jelenjen meg a tanulásra, a szabadidő eltöltésére és sportolásra fordítható idő. Az egészséges életmód kialakításában egyik legfontosabb momentum a testi-lelki kiegyensúlyozottság, melynek feltétele a megfelelő terheltség arányainak kialakítása. A kollégium tevékenységrendszere minél többféle, változatos tartalmú tanulási lehetőséget tud kínálni tanítványainak a kötelező tanulás mellett, annál több esélye van arra, hogy a tanulók érdeklődését felkeltse, az érdeklődésüket több irányba elindítsa.

A kollégisták napirendjének szabályozását a Házirend tartalmazza.

A tanulók fejlődését, tehetséggondozását, felzárkóztatását, pályaválasztását, önálló életkezdését elősegítő tevékenységek elvei

Kollégiumunk olyan változatos szervezeti és módszertani megoldásokat alkalmaz, amelyek segítségével az egyes tanulók közötti műveltségi, képességbeli, felkészültségbeli különbségeket, a tanulók egyéni szükségleteit képesek vagyunk kezelni.

Feladatunk a tanulók képességeinek megismerése. Támogatjuk a tanulásban elmaradt tanulókat, biztosítjuk annak esélyét, hogy iskolánkban eredményesen végezzék tanulmányaikat.

A kollégiumi nevelőtanárok végzettségével összhangban támogatjuk a tehetséges tanulókat. Szerepet vállalunk tanulmányi versenyekre való felkészítésben, valamint emeltszintű érettségire való felkészítésben.

A kollégiumi élet színes, tevékenységközpontú szervezésével alkalmakat teremtünk a diákok alkotóképességének megnyilvánulására, a tehetségek kibontakoztatására, a diákok helyes önértékelését erősítő sikerélményekre.

A kollégiumban – az iskolával együttműködve – valamennyi tanuló számára lehetővé tesszük az egyes szakmák, hivatások megismerését, segítjük a pályaválasztást, illetve a választott életpályára való felkészülést.

A feladathoz kapcsolódóan a következő kompetenciák fejlesztése valósul meg: anyanyelvi és idegen nyelvi kommunikáció, esztétikai-művészeti tudatosság, kifejezőkészség, hatékony, önálló tanulás, digitális kompetencia.

A pedagógiai tevékenység szerkezete

A kollégiumban a tanulók napi életének kereteit úgy szervezzük, hogy az a jogszabályi keretek között a tanulók egyéni és életkori sajátosságaihoz igazodjon.

A kollégiumi élet belső szabályozását a kollégium vezetőjének irányításával a nevelőtestület a belső és külső környezet változásait figyelembe véve a kollégiumi házirenden keresztül alakítja.

A kollégiumban a nevelési folyamat során a tanulói tevékenységeket, kollégiumi programokat – annak céljától, jellegétől függően – csoportos, vagy egyéni foglalkozások keretében szervezzük. Külön figyelmet fordítunk a nemzeti és etnikai sajátosságokra. A foglalkozások formáját és tartalmát úgy határozzuk meg, hogy azok hozzájáruljanak a tanulók erkölcsi gyarapodásához, személyiségének gazdagodásához, kompetenciáik fejlesztéséhez, a közösség fejlődéséhez.

4.1. A kollégium által kötelezően biztosítandó foglalkozások

4.1.1. Felkészítő, fejlesztő foglalkozások

A felkészítő, fejlesztő foglalkozások megszervezése során a kollégium kitüntetett figyelmet fordít a pozitív tanulási attitűd kialakítására és megerősítésére, a kreativitás fejlesztésére.

E téren is feltárja, és figyelembe veszi a tanulók személyiségének az egyéni sajátosságait.

Tanulást segítő foglalkozások, amelyek az alábbiak lehetnek:

- a) **rendszeres iskolai felkészülést** biztosító egyéni és csoportos foglalkozás,
- b) előzetes felmérésen alapuló, differenciált képességfejlesztő, **tehetséggondozó** foglalkozás,
- c) a valamilyen okból lemaradt tanulók **felzárkóztatása**,
- d) az ismeretek bővítése és a pályaválasztás segítése érdekében szervezett **szakkörök, diákkörök**

Egyéni és közösségi fejlesztést megvalósító csoportos foglalkozások, amelyek az alábbiak lehetnek:

- a) **tematikus csoportfoglalkozások** a vonatkozó rendeletben előírt témakörök, időkeretek és szervezési keretek figyelembevételével,
- b) **általános** – kollégiumi, iskolai élethez kapcsolódó – **csoportfoglalkozás**, – elsősorban a kollégiumi csoport életével kapcsolatos feladatok, tevékenységek, események megbeszélése, értékelése.

4.1.2. Speciális ismereteket adó foglalkozások

A tanulókkal való egyéni törődést biztosító foglalkozások:

Ezekon a foglalkozásokon a tanulók feltárhatják egyéni problémáikat, ezek megoldásában számíthatnak a csoportvezető tanácsaira, segítségére;

Szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozások

- Jóga
- Atlétika
- Torna
- Tarokk
- Színház
- Kézműves szakkör
- Fotószakkör
- Hangszeres zene
- Természetvédelem

- Mandala-festés
- Filmklub
- Diákszínpad

Tevékenységek kategóriák

A tanulási és gondolkodási kultúra fejlesztése

Tanulásirányítás, tanulásszervezés

Az ismeretszerzés, a megismerési és gondolkodási képességek fejlesztése érdekében a kollégiumban lehetőséget biztosítunk arra, hogy a tanulók megismerjék és elsajátítsák a helyes tanulási módszereket. A szűkebb értelemben vett tanulás fontos elemét képezik a szilenciumi foglalkozások. A kollégium alapfeladata- a tanulást illetően- kiterjed a folyamatos, rendszeres felkészülésre, felzárkóztatásra, korrepetálásra, az érettségire való felkészítésre. Ezeknek a feladatoknak a legfontosabb színterei a szilenciumi foglalkozások.

Felzárkóztatás, tehetséggondozás

A tanulást segítő foglalkozás (szilencium) mellett, szilenciumi időben, heti rendszerességgel biztosított felkészítések.

Szociális kompetenciák fejlesztése

Alkalmat és közeget teremtünk a közösségi értékrend és normarendszer fejlesztéséhez, segítjük az egyensúly megteremtését a közösségi és az egyéni érdekek között.

A kollégiumon belüli kapcsolat- és tevékenységrendszer szervezésével, ismeretek nyújtásával elősegítjük, hogy kialakuljanak az önismeret gazdag és szilárd elméleti és tapasztalati alapjai. Figyelmet fordítunk a társadalmilag elfogadott közösségi szokások és minták közvetítésére, a szociális készségek -empátia, tolerancia, kooperáció, konfliktuskezelés, kommunikációs és vitakultúra, szervezőkészség – fejlesztésére.

Segítjük a közösségi együttélés szabályainak elsajátítását, az egyén, a csoport a társadalom kölcsönhatásainak megértését, különös figyelemmel a nemzeti, etnikai kisebbségi és vallási sajátosságokra.

A feladathoz kapcsolódóan a következő kompetenciák fejlesztése valósul meg:

- szociális, kommunikációs és
- állampolgári kompetencia.

5.3. Önálló életkezdés támogatása

5.3.1. Kulturált életmódra nevelés, szuverén világgép kialakulásának segítése

A kollégiumban bővítjük a diákok ismereteit az egyetemes civilizációról, annak legnagyobb hatású eredményeiről. Felkeltjük az érdeklődést a kultúra, a tudományok, a művészetek iránt, továbbá az emberiség globális problémáival kapcsolatban.

Segítjük a világban való tájékozottság, a személyes és szociális azonosságtudat fejlődését. Kiteljesítjük a nemzet, ezen belül a nemzeti és etnikai kisebbségek kultúrájának, értékeinek tiszteletét, a nemzeti, történelmi és vallási hagyományok megismerését és ápolását, ezzel is erősítjük a tanulók hazaszeretetét.

Változatos, sokrétű kulturális tevékenységünkkel hozzájárulunk a magyar, az európai és az egyetemes kultúra értékeinek megismeréséhez, elsajátításához és értékeléséhez.

A világról kialakított képben a gyakorlati élet terén is kiemelt helyet kap az Európához való kötődés, az európai kultúrkör.

Elősegítjük a tanulóknál az „európai polgár” identitásának kialakulását, bemutatjuk az EU-tagság révén megnövekedett lehetőségeket.

A feladathoz kapcsolódóan a következő kompetenciák fejlesztése valósul meg:

- esztétikai-művészeti tudatosság,
- szociális és állampolgári kompetencia, idegen nyelvi kommunikáció, digitális kompetencia.

5.3.2 Az egészséges életmód, a környezettudatos magatartás kialakításának segítése

A testi és mentális képességek folyamatos megőrzéséhez és fejlesztéséhez szükséges a megfelelő életritmus kialakítása, az egészséges és kulturált étkezés, öltözködés, tisztálkodás, testápolás, a rendszeret belső igényé válása, az ehhez kapcsolódó szokásrendszer megalapozása. A tanulók olyan ismereteket, gyakorlati képességeket sajátítanak el, szokásokat tanulnak meg, amelyek segítik őket testi és lelki egészségük megőrzésében, az egészségkárosító szokások kialakulásának megelőzésében.

A kollégiumban környezettudatos magatartásra neveljük a tanulókat, hogy érzékenyebbé váljanak a környezetük állapota iránt, életvitelükbe beépül a környezetkímélő magatartás, egyéni és közösségi szinten egyaránt.

Feladatunk a családi életre, a családtagi szerepekre, a párkapcsolatok kulturált kialakítására, a takarékos és ésszerű gazdálkodásra és az öngondoskodásra nevelés.

A feladathoz kapcsolódóan a következő kompetenciák fejlesztése valósul meg:

- természettudományos kompetencia,
- szociális és állampolgári kompetencia.

5.3.3 A társadalmi, gazdálkodási jártasságok fejlesztése

Nevelésünkkel segítjük az önálló életvitel kialakítását, a majdani családi háztartás és gazdálkodás tervezését, a tudatos fogyasztóvá válást, az eligazodást a mindennapi életben, a gazdaság és a pénzgazdálkodás világában.

A feladathoz kapcsolódóan a következő kompetenciák fejlesztése valósul meg:

- szociális és állampolgári kompetencia,
- kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia,
- természettudományos kompetencia.

A kollégium hagyományai

Az intézmény hagyományai mellett a kollégium az alábbi rendezvényeket valósítja meg:

- Mikulás-est
- Gyereknep
- Ki mit tud?
- Koli-disco
- Kiállítások
- Magyar Kultúra Napja
- Költészet Napja

Ezekon felül egyéb kulturális, egészségmegőrző, szórakoztató programokat szervezünk diákjaink számára.

7. Gyermek és ifjúságvédelem

A gyermek- és ifjúságvédelmi munka **törvényi alapja** a parlament által 1997. április 22-én elfogadott "A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról" szóló törvény, a közoktatásról szóló, többször módosított 1993. évi LXXIX. törvény, valamint a 2008. évi XXXI. törvény rendelkezései.

A **működés** során alkalmazott közoktatási jogszabályok, különösen a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló, többször módosított 11/1994. (VI.8.) MKM-rendelet.

7.1 A gyermek- és ifjúságvédelem

A gyermekvédelem olyan komplex tevékenységrendszer, amelyet a gyermeki jogok, és szükségletek maradéktalan kielégítés érdekében alakítunk ki, problémamegelőző és problémakezelő céllal. Ez a munka nagyfokú érzékenységet, empátiát, tapintatot igényel.

A **gyermek- és ifjúságvédelem**:

- tágabb értelemben minden gyermekre és ifjúra kiterjedő gondoskodás pedagógiai, pszichológiai, szociális, egészségügyi és jogi tennivalók összessége,
- szűkebb értelemben a nehéz élethelyzetbe kerülő és különböző fejlődési, nevelési, magatartási problémákkal küzdő gyermekek szakemberek által nyújtott speciális gondozása, segítése".

Ezt intézményünkben a gyermek-és ifjúságvédelmi felelős koordinálja, pszichológus közreműködésével.

A kollégiumon belüli és kívüli együttműködés során a fő hangsúly a prevención van, különös tekintettel az egészség megőrzési, drog prevenciós és mentálhigiénés feladatokra. Minden egyes eset egyéni törődést és a segítségnyújtás adekvát kiválasztását igényli.

A gyermekvédelmi feladataink:

- egyéni beszélgetés a gyerekekkel
- kompetensebb szakemberhez irányítás (pl. pszichológushoz)
- kapcsolattartás más intézményekkel (pl. nevelési tanácsadó, gyermekjóléti szolgálat)
- programszervezés (pl. kirándulás, színházlátogatás)
- prevenciós előadás tartása, szervezése
- a tanulók folyamatos figyelemmel kísérése
- kiscsoportos foglalkozások (pl. személyiségfejlesztő, konfliktuskezelő tréningek)
- fogadóóra a szülőknek
- anyagi támogatás igénylésében segítségnyújtás a szülőknek
- tájékoztatás saját tevékenységről
- továbbképzéseken való részvétel
- projektnap szervezése (pl. drog prevenció jegyében)

Erőszak és agresszió megelőzése és kezelése:

Az agresszió kezelése alapvető civilizációs feladat, amely ideális esetben a családban valósul meg. A szülők személyes példamutatása, az erkölcsi nevelés, a konfliktusos helyzetek megoldási variabilitása, valamint a kooperációs helyzetek preferálása a versengés helyett, ezek tompíthatják az agresszió kialakulását és elszabadulását. Családon belül kell megtanulnia egy gyermeknek a fikció és a valóság szétválasztását.

A megelőzés legfontosabb szempontjai:

A szeretet, az elfogadás, az alapvető gyermeki szükségletek (étel, ital, biztonság) kielégítése, az empátiára való nevelés, a kölcsönös segítség nyújtása, mind az agresszió ellen hat.

A sport, a különböző művészeti ágak gyakorlása pedig mederben tartja azt. Mindennek előfeltétele a jól képzett, konfliktusokat kezelni tudó pedagógusok jelenléte a gyermek életében.

A család, mely a fentiekben említettek szerint a legtöbbet tud tenni a gyermek nevelése során a gyermekben kialakított tudatos társadalmi elvárások, viselkedési normák kialakításában.

Nevelőtanáraink nem speciális gyermekvédelmi szakemberek. Mindazonáltal tisztában vagyunk azzal, hogy a kiskorú és a tizenéves kori agresszió kezelhető. Nem a média által gerjesztett kampányokkal, a hozzánk begyűrűző világjelenséggel, hanem szép csendesen, a családokkal, a nevelőkkel, a gyerekek kortársaival összefogva, úgy, hogy odafigyelünk egymásra, fejlesztjük az empátiás készségünket, érzékenyítjük magunkat bizonyos helyzetek megoldásában. Nekünk viszont itt a mikroközösségekben van tennivalónk.

Kezelési módok:

- csoporton belüli beszélgetések az agresszióról,
- egyéni elbeszélgetés agresszió tapasztalása esetén,
- családdal történő megbeszélések,

- tanárok ezzel kapcsolatos továbbképzése,
- speciális szakemberek bevonása (rendőrségi és gyermekvédelmi programok),
- figyelemfelhívás filmvetítések keretében (filmklub).

8. Helyi tanterv

8.1. A kollégisták heti foglalkozásterve

8.1.1. Tanulást segítő kötelező, és kötelezően választható foglalkozások

Tanulást segítő, szilenciumi foglalkozás	12 óra/hét
Felzárkóztató, tehetséggondozó vagy további szilenciumi foglalkozás:	1 óra/ hét
Csoportfoglalkozás, tematikus, valamint a közösség életét érintő kérdések feldolgozása	1 óra/ hét
A kollégium, vagy külső partner által biztosított szabadidős foglalkozás :	1 óra/ hét

8.1.2. Tehetséggondozó foglalkozások

Előzetes felmérés alapján, igény szerint tartunk tehetséggondozó foglalkozást

Ezek lehetséges területei:

- idegen nyelv (pl: latin)
- természettudományok (fizika, matematika)
- ének
- hangszeres zene (zongora, gitár, dob, zenekar)
- emelt szintű érettségire való felkészítés : testnevelés
történelem
ének

A fent felsoroltakon kívül, ha igény van rá és a kollégák felkészültsége lehetővé teszi, úgy bármely más területen segítséget nyújtunk a tanulók tehetségének kibontakoztatásában.

8.1.3 Felzárkóztató foglalkozások

Előzetes felmérés alapján, igény szerint tartunk felzárkóztató foglalkozásokat, korrepetálásokat:

- matematika
- fizika
- földrajz
- történelem
- helyesírás, nyelvtan

A fent felsoroltakon kívül, ha igény van rá és a kollégák felkészültsége lehetővé teszi, úgy bármely más tanulmányi területen segítséget nyújtunk a tanulók előrehaladásában.

8.1.4 A kollégium által meghirdethető szabadidős foglalkozások

- Jóga
- Atlétika
- Torna
- Tarokk
- Színház
- Kézműves szakkör
- Fotószakkör
- Hangszeres zene
- Természetvédelem
- Mandala-festés
- Filmklub
- Diákszínpad

8.1.5 Tematikus csoportfoglalkozások 1óra/hét/csoport

A kollégiumokban évi 37 nevelési héttel, ezen belül minden héten egy kötelező csoportfoglalkozással kell számolni. Ennek 60%-ban, azaz 22 órában a fent megjelölt témákkal kell foglalkozni, a további idő a csoport tagjainak ügyeivel, szervezéssel, közösségi feladatok megszervezésével telik.

A kollégiumi csoportfoglalkozások témakörei:

1. Tanulás
2. Európai azonosságtudat. Egyetemes kultúra
3. Felkészülés a felnőtt lét szerepeire. Aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés. Gazdasági nevelés
4. Énkép, önismeret, pályaorientáció
5. Hon- és népismeret
6. Testi és lelki egészség
7. Környezettudatosság

Témakör	9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	13-14. évfolyam
Tanulás	4	3	3	1	1
Európai azonosságtudat. Egyetemes kultúra	3	3	2	4	5
Felkészülés a felnőtt szerepeire. Aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés. Gazdasági nevelés	3	3	3	3	2
Énkép, önismeret, pályaorientáció	3	3	4	3	2
Hon- és népismeret	3	4	4	3	3
Testi és lelki egészség	4	4	4	4	4
Környezettudatosság	2	2	2	2	3

8.1.5.1. Tanulás

Időkeret:

9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	13. évfolyam
4 óra	3 óra	3 óra	1 óra	1 óra

9. évfolyam

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
A tanulási módszerek elsajátítása és alkalmazása	A kollégiumi tanulás jellemzői. Tanulási módszerek, technikák. Tanulási önismeret. A tanulási motiváció feltérképezése. A tanulási szokások tudatos alakítása, korrekciója. A tanuláshoz szükséges képességek fejlesztése: írás, olvasás, beszéd, gondolkodás, emlékezet, koncentráció; az előadói készség fejlesztése. A nyelvtanulás sajátosságai. A tudatos tervezés szerepe. A megfelelő időbeosztás kialakítása: időterv és időmérleg készítése.
4 óra	

10. évfolyam

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
A tanulási módszerek elsajátítása és alkalmazása	A különböző tanulási módszerek alkalmazása tantárgy- és helyzet specifikusan. A tanuláshoz szükséges képességek fejlesztése. Az önművelés igényének kialakítása.
Könyvtárhasználat, dokumentumismeret	Az önművelés igényének kialakítása. A könyvtári ismeretek rendszerezése és bővítése. A különböző dokumentumfajták szerepe az önálló ismeretszerzésben.
Informatikai és számítástechnikai ismeretek	Internet használat.
3 óra	

11. évfolyam

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
Könyvtárhasználat, dokumentumismeret	Gyakorlatok a könyvtárhasználatban, önálló egyéni munkák kidolgozása: kiselőadás, prezentáció stb. Az információfeldolgozás fázisainak (témaválasztás, anyaggyűjtés, jegyzetelés, cédulázás, rendszerezés, vázlatírás, kidolgozás), módszereinek és etikai szabályainak elméleti és gyakorlati elsajátítása.

3 óra

12. évfolyam

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
A tanulási módszerek elsajátítása és alkalmazása	Az érettségi vizsgák főbb szabályai, követelményei, a felkészülés módszerei. A felsőoktatási felvételi eljárás szabályai, követelményei.

1 óra

13. évfolyam

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
A tanulási módszerek elsajátítása és alkalmazása	Az érettségire való felkészülés folyamata. A tervezés szerepe. A követelmények megismerése, a módszerek (tételvázlat, tételkifejtés, teszt- és esszéfeladatok, szóbeli feleletek stb.) gyakorlása valóság közeli szituációkban. A vizsgadrukk leküzdésének technikái.

3 óra

8.1.5.2. Európai azonosságtudat. Egyetemes kultúra.

Célok és feladatok

Iskolánkban 1987 óta működő képzési forma a német-magyar két tanítási nyelvű oktatás. Az itt tanuló diákok magas óraszámban és magas színvonalon tanulják a német nyelvet. Ez lehetőséget nyújt kitekintésre a Magyarország határain túli nyugat-európai országok kultúrája felé. Kiemelt kihívást is jelent ez, hiszen az évtizedes hagyományok ápolása, az ennek való megfelelés egy átlagos kollégiumnál nagyobb feladatot ró ránk. Arról sem feledkezhetünk meg, hogy az Arany János Tehetségfejlesztő programban részt vevő diákok és az angol nyelvi előkészítő kollégisták esetében is fontos elemét képezi az oktatásnak az idegen nyelv elsajátítása. Ebből fakadóan célunk, hogy kollégistáinkban erősítsük az idegennyelv-tudás megszerzésének igényét.

A nyelv készségszintű használata járuljon hozzá az idegen nyelvű szak- és szépirodalom befogadásához, a különböző háttéranyagok rendszeres olvasásához.

A foglalkozások segítsék a diákokat abban, hogy szabadon gondolkodó és a korszerű nemzeti hovatartozást vállaló, de az európai hagyományokat is ápoló, öntudatos polgárrá váljanak.

Ismerjék meg más népek és nemzetek, etnikumok kultúráját, ezen keresztül sajátítsák el a humanista és globális szemlélet- és gondolkodásmódot, erősödjön európai identitástudatuk. Ismerjék meg, mit jelent magyarnak lenni, mint európai, és európaiként magyarnak lenni.

A tanulók ismerjék meg az egyetemes emberi civilizáció legnagyobb hatású eredményeit, az embereket veszélyeztető kihívásokat. váljanak nyitottá és megértővé a különböző szokások, életmódok kultúrák, vallások iránt. Szerezzenek információkat az emberiséget foglalkoztató közös, globális problémákról, váljanak elkötelezetté a fenntartható fejlődés mellett.

A kollégiumunk célja továbbá, hogy kollégistáink személyes élményeik, egyéni és/vagy csoportos alkotófolyamat, befogadás során találkozzanak esztétikai értékekkel, legyenek képesek átélni a művészeti alkotások által közvetített érzelmeket, indulatokat, gondolatokat. Formálódjék a műalkotások megismerése által tárgy- és környezetkultúrájuk, fejlődjön véleményalkotó képességük.

A kollégium alkotóhelyzetek biztosításával ösztönözze a tanulókat személyes elképzeléseik kifejezésére. A művészi kommunikáció különböző formái mellett a gondolatok kifejezésének, közlésének egyéb eszközeit is tanulják meg alkalmazni. Külön figyelmet kell fordítani a könyvtár és információs forrásközpont használatára, az önművelés támogatására. Válgjon a műveltség életvitelüket meghatározó értéké.

A fejlesztés során a tanulók ismerjék meg az európai kulturális hagyományokat. Fogadják el és tartásuk tiszteletben az egyetemes emberi jogokat, más népek nemzeti érzéseit, kultúráját. Válgjon érzékennyé, nyitottá a globális problémák iránt.

Céljaink között szerepel az is, hogy kollégistáink szerezzenek ismereteket az Európai Unió kialakulásának történetéről, alkotmányáról, intézményrendszeréről, az uniós politikáról. Ismerjék meg hazánknak az Európai Unióban betöltött szerepét, politikai, gazdasági szerepvállalását, lehetőségeit, az egységes európai felsőoktatási térség jelentőségét, a nemzetközi diákcserék szervezeteit (Erasmus, Socrates)

Ismerkedjenek meg minél több műalkotással, váljanak nyitottá a különböző művészi kifejezésmódok iránt, osszák meg élményeit kortársaikkal.

Szerezzenek művészi élményt, és tapasztalják meg az esztétikus alkotásokban rejlő örömet. Készüljenek fel a katarzis érzelmi és szellemi fogadására. Értsék a művészetek sajátos kommunikációs nyelvét. Alakítsák ki saját ízlésüket, legyen önálló véleményük az alkotásokról.

Vegyenek részt művészeti tevékenységben. Legyenek nyitottak a kulturális és művészeti élmény befogadására.

Ismerkedjenek népi kultúránkkal, a népművészettel, néphagyománnyal. Lehetőség szerint keressen kapcsolatot kortársalkotókkal, alkotó kortársakkal. Ismerje az informatikai és számítástechnikai ismeretek felhasználási szabályait, a szerzői jog fogalmát. Olvasson idegen nyelven írott információs anyagokat. Ismerje meg azokat a (pl. munkavállalási) lehetőségeket az unión belül, amelyek fontosak lehetnek további életpályájára.

Időkeret

9.	10.	11.	12.	13.
3 óra	3 óra	2 óra	4 óra	5 óra

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
Európaiság	Az európai kulturális hagyományok. Mit jelent európainak lenni?
Mindennapok művészete	A művészet és a valóság. A művészi ábrázolásmód formája. Az egyéni ízlés, a közízlés és a művészi ízlés. Az esztétikum. Előítélet, tetszés. Dívatok, hóbortok.
Az alkotás öröme	Harmónia és diszharmónia megkeresése és létrehozása a művészeti alkotásokban és a valós világban.
Egyetemes műveltség	A magyar és az egyetemes kultúra kimagasló személyiségei.
3 óra	

10. évfolyam

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
Európaiság	Az Európai Unió kialakulása. Az Európai Unió tagállamai. Magyarország csatlakozása az Európai Unióhoz.
Mindennapok művészete	Ismerkedés a művészet sajátos kommunikációs formáival és csatornáival.

	Beszélgetés, vélemények megfogalmazása, vita. Műelemzés, kritika megbeszélése.
Az alkotás öröme	Tudatos térformálás, lakberendezés. Művészi alkotások létrehozása.
Egyetemes műveltség	Európai kulturális hagyományok Ismeretterjesztő előadások, bemutatók szervezése, azokon való részvétel.
Időkeret: 3 óra	

11. évfolyam

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
Európaiság	Magyarországnak az Európai Unióban betöltött szerepe, lehetőségei, a csatlakozás hatásai és a tagsággal összefüggő lehetséges kihívások.
Mindennapok művészete	Beszélgetés, vélemények megfogalmazása, vita. Műelemzés, kritika megbeszélése.
Az alkotás öröme	Alkotó hangulat biztosítása, alkotásra ösztönző helyek kialakítása.
Egyetemes műveltség	Találkozás a kultúra jeles képviselőivel.

Időkeret: 2 óra

12. évfolyam

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
Európaiság	A csatlakozás hatásai az egyén szempontjából, lehetőségek és kihívások az életpálya alakításában.
Mindennapok művészete	Beszélgetés, vélemények megfogalmazása, vita. Műelemzés, kritika megbeszélése. A katartikus élmény jellemformáló ereje
Az alkotás öröme	Alkotó hangulat biztosítása, alkotásra ösztönző helyek kialakítása.
Egyetemes műveltség	Európai kulturális hagyományok Ismeretterjesztő előadások, bemutatók szervezése, azokon való részvétel. Találkozás a kultúra jeles képviselőivel.

Időkeret: 4 óra

13. évfolyam

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
-----------	--------------------------

Európaiság	Az Európai Unió működése, alkotmánya, a működés főbb szabályai. Magyarországnak az Európai Unióban betöltött szerepe, lehetőségei, a csatlakozás hatásai és a tagsággal összefüggő lehetséges kihívások.
Mindennapok művészete	Kulturális események, rendezvények, produkciók során élmények megszerzése, megosztása társaikkal. Közízlés, csoportkultúrák, szubkultúrák, különös tekintettel az ifjúsági szubkultúrákra, egyéni ízlés.
Az alkotás öröme	Alkotó hangulat biztosítása, alkotásra ösztönző helyek kialakítása. Tehetségnek megfelelő egyéni alkotások létrehozása és bemutatása.
Egyetemes műveltség	Korszerű kommunikációs eszközök használatával ismerkedés a világ kulturális életének eseményeivel, azokkal interaktív kapcsolatok kialakítása.

Időkeret: 5 óra

8.1.5.3. Felkészülés a felnőtt lét szerepeire. Aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés. Gazdasági nevelés.

Célok és feladatok

A kollégiumban a közösség életében való részvétel a kortárs közegben meghatározó élmény. A kollégista saját értékeiről – a család mellett – a kollégiumi egyéni vagy csoportos foglalkozásokon kap visszajelzést, ebben a közegben szerez tapasztalatot. A másik ember megismerése. Többségi és kisebbségi léthelyzetek a mindennapi életben.

A témakör célja annak elősegítése, hogy az egyén megtalálja helyét, szerepét, feladatait a családi, az iskolai, a kollégiumi közösségben, segítse a kollégista beilleszkedését környezetébe.

A foglalkozások során a kollégista megismeri és gyakorolja a kollégium és az iskolai közösség nyújtotta jogokat és kötelességeket, megtapasztalja a felelősség és a döntés súlyát, következményeit. Elsajátítja a társadalmi érintkezés alapvető szabályait.

A témakörök feldolgozása során legyen képes eltérő szempontok mérlegelésére, erősödjön szóbeli és írásbeli kifejezőképessége, különösen az érvelés, vitatkozás tekintetében.

A felnőttkori polgári lét, a társadalmi tevékenységek gyakorlásának és megismerésének egyik helyszíne szintén a kollégium, célként fogalmazható meg a társadalom szerkezetének és működésének megismerése, megértése is.

Ismerje és tartsa be az alapvető illemszabályokat és a kapcsolatteremtés elfogadott formáit.

Legyen képes az adott helyzeteknek megfelelő magatartási formákat alkalmazni a társas élet különféle színterein.

Ismerje meg a közösségi élet sajátosságaiból fakadó korlátokat, és ennek tudatában alakítsa tevékenységét.

Legyen tisztában a vállalt feladatok felelősségével.

Törekedjen a konfliktusok feloldására, alkalmazza a konfliktuskezelés technikáit.

Tartsa tiszteletben, hogy környezetében eltérő nemzeti és etnikai kisebbségi azonosságtudattal is élhetnek mások.

Ismerkedjen az alapvető emberi és szabadságjogokkal, kötelezettségekkel, és az őket megillető jogok érvényesítési lehetőségeivel.

Életkorának megfelelő szinten rendelkezék ismeretekkel a társadalmi normákról.

Sajátítsa el az elfogadott viselkedésformákat a családban, az iskolában, a kollégiumban.

Legyen kulturált a társadalmi érintkezésben és külső megjelenésében.

Ismerje és alkalmazza a társadalmi érintkezés különböző formáit, írásbeli és szóbeli műfajait.

Gyakorolja jogait és kötelességeit szűkebb környezetében.

Ismerje és tisztelje közössége tagjait, törekedjen jó együttműködésre az együttélésben.

Tekintse értéknek a gondosan kiválasztott, mély társas kapcsolatot.

Ismerje alapvető állampolgári jogait és kötelességeit. Legyen képes megfelelő formában érvelni, vitatkozni.

Időkeret:

9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	13. évfolyam
3 óra	3 óra	3 óra	3 óra	2 óra

9. évfolyam

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
Én és a család	A család története – családi történetek. A család szerepe a múltban, jelenben.
A kollégium és az iskola	A külső megjelenés és a társadalmi érintkezés illemtana. A társadalmi érintkezések különböző formáinak ismerete és alkalmazása. Az iskola és a kollégium működési rendjének és elvárásainak megismerése.
A társadalom	A társadalmi normák, a csoportnormák, beilleszkedés és

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
	autonómia.
A háztartás	Szerepek, feladatok a családban. Házimunkák célszerű tervezése.
3 óra	

10. évfolyam

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
Én és a család	A barátság szerepe az ember életében. Irodalmi, művészeti, filmes példák és saját tapasztalatok feldolgozása. (a barátságról).
A kollégium és az iskola	Az egyén helye az iskolai, kollégiumi közösségben.
A társadalom	Az egyén jogai. A szabadságjogok ismerete és történelmi előzményei.
A háztartás	Időterv készítése. Háztartási eszközök használatának elsajátítása. Egyszerű konyhatechnikák elsajátítása. (teafőzés, hideg ételek készítése, melegítés stb.)
3 óra	

11. évfolyam

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
Én és a család	Nemiség, szerelem, házasság. Társismeret.
A kollégium és az iskola	Egyéni szituációk és konfliktushelyzetek elemzése. Konfliktuskezelési technikák (viták és helyzetgyakorlatok).
A társadalom	Az agresszió háttere, formái, elutasítása.
A háztartás	Kiadások tervezése (közüzemi lakhatási költségek, ételkészítés, egyéb szükségletek.)
3 óra	

12. évfolyam

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
-----------	--------------------------

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
Én és a család	A férfi – nő kapcsolat és a szerelem változatai a különböző kultúrákban – feldolgozása filmek, irodalmi alkotások segítségével.
A kollégium és az iskola	A diákönkormányzat szerepe, jogai és lehetőségei.
A társadalom	A demokratikus állam működésének főbb elemei: így a választási rendszer, helyi önkormányzatok, a törvényhozás és a kormány, az igazságszolgáltatás, a fegyveres testületek, szervezetek. Az állam működésének megértése a mindennapi tapasztalatok (sajtó- és médiaanyagok) segítségével.
A háztartás	A vásárlásnál felmerülő problémák. A reklámok üzenete.
3 óra	

13. évfolyam

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
Én és a család	A férfi – nő kapcsolat ma – beszélgetés, vita.
A társadalom	A gazdaság, a munka világa, a munkaerőpiac működése. A vitakészség (az érvelés, a másik érveinek megértése, a nyitottság, a kulturált kifejezőmód) gyakorlása különböző szituációkban.
A háztartás	Költségvetés készítése. A szükséglet megbeszélése.
2 óra	

8.1.5.4. Énkép, önismeret, pályaorientáció

Célok, feladatok

A középiskolai korosztály érzékeny minden öt érő érzelmi és mentális hatásra. E hatások feldolgozásában a kollégistának a család helyett vagy mellett a kollégiumi közösség nyújt segítséget. Az önismereti foglalkozások elsősorban e hatások feldolgozását segítik elő, azért, hogy támogassák az identitás megerősítését és a mentálhigiéné ápolását, fejlesztését. Az önismereti foglalkozások célja a kollégista személyiségének, jellemének, aktuális pszichés állapotának megismerése és fejlesztése egyénileg és csoportban.

A pszichés történések tudatosítása, önmaguk mélyebb ismerete elősegíti az alkalmazkodást, beilleszkedést, saját helyük felismerését szűkebb és tágabb környezetükben, felkészít a konfliktusok megoldására, az önbizalom, az önértékelés, a pályakép felépítésére, az önmenedzselés megalapozására.

Az önismeret és egyéni fejlesztés mellett fontos az egyéni és közösségi motívumok, a célrendszer és értékrend megismerése, alakítása, a kollégista társadalmi orientálódásban való segítése, az egyéni törekvések és közösségi érdekek, lehetőségek egyeztetése, az érdekvédelmi és érdekegyeztetési technikák gyakorlása is. Mindezzel elsősorban a fiatalok önismeretének és erkölcsiségének alakulásához járul hozzá a kollégium.

Ahhoz, hogy a tanulók képesek legyenek énképükbe integrálni az elsajátított tudást, készségeket, a tanulást segítő attitűdjüket, motívumaikat a nevelés egész folyamatában gondoskodni kell arról is, hogy kompetensnek érezzék magukat saját fejlődésük, sorsuk és életpályájuk alakításában.

A pályaaorientáció a felnőtt lét szerepeire való felkészítés egyik fontos eleme. Célja, hogy segítse a tanulók kívánatos és lehetséges további iskola- és pályaválasztását az önismeret, a pályaismeret és a társadalmi kihívások, a gazdasági helyzet tükrében. Tudatosítani kell a tanulóikban, hogy életük során többször kényszerülhetnek pályamódosításra. A kollégiumnak lehetőségeihez képest átfogó képet kell nyújtania a munka világáról, és olyan tevékenységeket kell felkínálnia, amelyek alkalmat adnak arra, hogy a tanulók képességeiket kipróbálhassák.

Ismerje az emberi tulajdonságokat, tudja mérlegelni, elemezni döntéseit.

Legyen képes bemutatni néhány fontosabb vállalt, illetve elutasított erkölcsi felfogást, valamint tudjon érvelni ellenük vagy mellettük.

Ismerje az emberi kapcsolatok létrejöttét elősegítő, illetve gátló személyiségvonásokat és erényeket. Legyen tudatában a gondosan kiválasztott és mély kapcsolatok értékének.

Legyen képes fontos helyzetekben a választási lehetőségek mérlegelésére.

Legyen képes a másik ember, másik embercsoport személyiségének tiszteletére és megértésére, a helyes önismeret kialakítására, önmaga felvállalására.

Törekedjen a felelősségteljes nemi magatartás kialakítására, megőrzésére.

Tudjon érvelni saját meggyőződése mellett, legyen képes mások meggyőződését tiszteletben tartani.

Legyen képes felismerni az önismeret szerepét a helyes pályaválasztásban, felismerni saját képességeit, és kipróbálni azokat a valóságban.

Legyen képes mérlegelni saját pályaválasztási lehetőségeit.

Tudjon önállóan tájékozódni a pályaválasztási dokumentumokban.

Legyen képes megérteni a munkahelyi feladatokat és elvárásokat.

Tudja alkalmazni az álláskeresés különböző technikáit.

Tudatosuljon benne, hogy élete során többször pályamódosításra kényszerülhet, ezért is van jelentősége a folyamatos tanulásnak, önképzésnek.

Rendelkezzen megfelelő ismeretekkel választott szakmájával, hivatásával kapcsolatban, munkaerő-piaci lehetőségeiről, munkavállalói szerepéről.

Időkeret:

9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	13. évfolyam
3 óra	3 óra	4 óra	3 óra	2 óra

9. évfolyam

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
Ki vagyok én?	Önismereti készségek és képességek kialakítása, fejlesztése.
Az egyén és a társadalom	Hol a helyem a csoportban? Milyen tulajdonságaim alapján kerültem vezető, vagy periférikus helyre?
3 óra	

10. évfolyam

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
Ki vagyok én?	Ismerjük fel saját képességeinket, próbáljuk ki a valóságban: mire vagyok képes? Pozitív énkép.
Az egyén és a társadalom	Az emberi megnyilvánulások értelmezése, elemzése. Kommunikáció
Pályaorientáció	Milyen pályaválasztási lehetőségeim vannak képességeim alapján?
3 óra	

11. évfolyam

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
Ki vagyok én?	Legyen képes a helyes önismeret kialakítására, a reális önértékelésre
Az egyén és a társadalom	A társas kapcsolatokban tartsuk tiszteletben mások személyiségét. Tolerancia, empátia.
Pályaorientáció	Legyen képes felismerni az önismeret szerepét a pályaválasztásban. Erősségek, gyengeségek.
4 óra	

12. évfolyam

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
Ki vagyok én?	Tudatosan kiválasztott mély kapcsolatok értéke. Barátság, szerelem.
Az egyén és a társadalom	Értékek, értékrendek, erkölcsi tulajdonságok, normák
Pályaorientáció	A pályaválasztás pszichés összetevőinek feltárása, megismerése. Érdeklődés, motiváció.

3 óra

13. évfolyam

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
Ki vagyok én?	Személyiségjellemzők. Jellem. Sztereotípiák, előítéletek
Az egyén és a társadalom	Egymás mellett élő erkölcsi felfogások értékeinek felismerése. Érvelés. Vita
Pályaorientáció	Álláskeresés technikájának megismerése. Hivatás és hivatástudat. Az egész életen át tartó tanulás fogalma, fontosságának felismerése.

2 óra

8.1.5.5. Hon- és népismeret

Célok és feladatok

Időkeret: A kollégiumi nevelésben hangsúlyos elem, hogy a tanulók határainkon belül élő nemzetiségi és etnikai kisebbséghez tartozó tanulókkal él, élhet együtt, hogy a szülői ház: a felnevelő környezet és az új környezet értékei beépüljenek személyiségébe, erősödjön a kötődése mind a „küldő” és a „befogadó” környezethez.

Az ebből adódó célok és feladatok:

- a szülőföld / elbocsátó/ és a befogadó környezet /település, tájegység/ ismerete, lokálpatriotizmus, hazaszeretet összefüggése, erősítése
- régió, országunk – nemzetünk ismerete. szeretete
- anyanyelv szeretete, művelése
- határainkon kívül élő magyarok helyzetének ismerete
- nemzeti hagyományaink – kulturális örökségünk ismerete, ápolása
- nemzeti szimbólumaink, ünnepeink
- hazánkban élő nemzeti és etnikai kisebbségek, jogaik, kultúrájuk, hagyományaik, jelképeik ismerete, tiszteletben tartása

A tanulóiban tudatosul, hogy mindenkinek először saját népének hagyományait, nemzeti értékeit kell megismernie, elsajátítani ahhoz, hogy más népek kultúráját, az egyetemes értékeket és a kultúrák közötti kölcsönhatásokat megérthesse.

Fejlesztési követelmények: /9 – 13. évfolyamon/

A témák feldolgozása során váljon a tanuló nyitottá a társadalmi jelenségek iránt, segítse a témák feldolgozása során az iskolában tanultak szintetizálását annak érdekében, hogy erősödjön benne saját népe és kultúrája értékeihez való kötődése, ismerje meg kiemelkedő személyiségeit, szimbólumait. Fejlődjön információ -gyűjtő és feldolgozó képessége, gyakorolja szóbeli - írásbeli - képi kifejezés különböző formáit.

Tudjon

számos társadalmi jelenséget megkülönböztetni, összehasonlítani.

A középfokú tanulmányai végére tudja alkalmazni a különböző tantárgyakban szerzett ismereteit a különböző társadalmi jelenségek, folyamatok értelmezésében.

Időkeret

9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	13. évfolyam
3 óra	4 óra	4 óra	3 óra	3 óra

9. évfolyam

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
Helyismeret, helytörténet	A település vagy a környező tájegység története, a legfontosabb igazgatási, egészségügyi, szolgáltató, kulturális, sport intézményeink megismerése
Jelenismeret	A kollégium szervezeti felépítésének ismerete, diákönkormányzat, gyermeki jogok, diákjogok, alapvető

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
Múltismeret, hagyományok	emberi jogok Magyarország és Európa a múltban/ irodalom – történelem vagy a művészetek segítségével történő feldolgozása/ A magyar kultúra – tudomány- sport kiemelkedő eredményei
3 óra	

10. évfolyam

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
Múltismeretek, hagyományok	A határainkon kívül él magyarság jellemzői, helyzete a 19.-20. században
Jelenismeret	A határon túli magyarság helyzet törekvései, lehetőségei napjainkban
Nemzeti kultúránk	A nemzeti kultúra kincseinek megismerése A népművészet megismerése, (nemzeti kultúra – kárpát-medencei kultúra – európai kultúra)
4 óra	

11. évfolyam

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
Múltismeret, hagyományok	Az anyaország ill. azon kívül élő nemzeti kisebbségek jellemzői. A témák megvitatása szociográfiai művek ill. filmek segítségével.
Jelenismeret	Nemzeti- etnikai kisebbségeink, migráns csoportok jellemzői, helyzete/asszimiláció, integráció, szegregáció
Nemzeti kultúránk	Ismerkedés a néphagyományok értékeivel, kulturális örökségünk, nemzeti szimbólumaink, ünnepeink
4 óra	

12. évfolyam

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
Múltismeret, hagyományok	A határainkon belül – kívül élő magyarság jellemzői, helyzete a 20. században. A téma megvitatása szociográfiai művek v. filmek segítségével Kiállítás szervezése, rendezése a fenti témák megvitatása után

3 óra

13. évfolyam

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
Jelenismeret	Az Európai Unió főbb jellemzői Magyarok az Európai Unióban Felsőoktatási lehetőségek megismerése (anyaország ill. határon kívül)

3 óra

8.1.5.6. Testi-lelki egészség

Célok, feladatok

A csoportfoglalkozások célja, hogy felkészítse a tanulókat az egészséges életmód tudatos felépítésére, kialakítására, gyakorlati alkalmazására, az ehhez szükséges ismeretek megszerzésére. Az életmód, a rend mellett meghatározó a tisztaság, a személyi- és környezeti higiénia, és ennek szerepe az egészség fenntartásában, a betegségek megelőzésében. Kollégistáink életkoránál fogva is nagyon fontos, hogy megtanulják és mindennapjaikban hasznosítsák is azt, hogy a külső rendezettség belül is kiegyensúlyozottabbá teszi az embert. A kollégiumban, mint közösségben ez fokozottabban igaz, mert az egyén környezetének rendje pozitív hatással van társaira is. Fontos cél az egyéni- és a kollégiumi közösségi életritmushoz igazodó napirend kialakítása, gyakorlása. Legyenek képesek tevékenységeiket egészséges, nyugodt körülmények között folytatni. Készüljenek fel lakókörnyezetük esztétikus, harmonikus kialakítására, a tiszta, ápolt környezet megteremtésére. A csoportfoglalkozás során fontos feladat, hogy segítséget nyújtsunk kollégistáink problémáinak megoldásában, konfliktusaik kezelésében. A családtól való elszakadás, az új, idegen környezet okozta lelki hatások komoly problémákat jelenthetnek tanulóinknak, amiknek feloldása alapvető nevelői feladatunk.

Tanulóink különböző kulturális, gazdasági háttérű családokból érkeznek, ezért kiemelt célunk a tanulók megtanítása az együttélés normáira, az alkalmazkodási készség kialakítása, a mindennapi élet során adódó ügyeik helyes intézésére, érdekeik érvényesítésének jogszerű és eredményes módjaira, az életkori- és a családi sajátosságokból adódó konfliktusok feldolgozására. Segítsünk nekik abban, hogyan kerülhetik el környezetük egészséget és biztonságot veszélyeztető helyeit és helyzetét. Rendelkezzenek megfelelő ismeretekkel ahhoz, hogy a káros függőséghez vezető szokásokat elutasíthassák és másokat is erre ösztönözzenek. Támogatnunk kell felkészülésüket az önálló életvitelre, az önellátásra, a családi életre, családi munkamegosztásra, a háztartási gazdálkodásra, pénzzel való helyes bánásmódra is. A foglalkozások során fontos szerepet kell kapnia a társas kapcsolatoknak. A párválasztás, szerelem, barátság, családteremtés, gyermekgondozás és a gyermekneveléssel kapcsolatos ismeretek, valamint a háztartás tervezésének, vezetésének ismeretei fontos alapjai a későbbi felnőtt élet sikeres kiteljesítésének. Meg kell ismertetni tanulóinkkal a társadalmi szerepeket, a közéleti lét törvényszerűségeit, a társadalmi élet, közösségi aktivitás formáit, értékeit. Meg kell ismerniük a közúti közlekedés szabályait és annak veszélyeit.

Időkeret:

9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	13. évfolyam
4 óra	4 óra	4 óra	4 óra	4 óra

9. évfolyam

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
Társas kapcsolataink	A kollégium házirendjének megbeszélése Szokások, hagyományok a kollégiumi életben (Közösségépítő drámajátékok)
Élet a családban	A család értékei, hagyományai. Családi munkamegosztás. Családi programok.
Testi egészségünk megőrzése	Egészség-betegség fogalmának megbeszélése. Személyi higiéné fontossága.
A helyes táplálkozás alapjai	A sportolás kedvező hatása egészségünkre. Tápanyagok csoportosítása, szerepük a helyes táplálkozásban. Fehérjék Szénhidrátok Zsírok Vitaminok

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
-----------	--------------------------

Ásványi anyagok

4 óra

10. évfolyam

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
-----------	--------------------------

Társas kapcsolataink

Helyem a kollégiumban.

Közösségi szerepek vállalása.

Értékelés – önértékelés.

Segítségkérés.

Élet a családban

Családi szerepek.

Családi konfliktusok

Családi értékek, hagyományok.

Testi egészségünk

A rendszeresség fontossága életünkben.

Egészséges napirend kialakítása.

A célszerű és gazdaságos időbeosztás.

A rendszeres sportolás fontossága.

Lelki egészségünk megőrzése

Alapérzelmeink felismerése, tudatosítása és kezelése a mindennapokban.

Énüzenetek. (Drámajátékok)

4 óra

11. évfolyam

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
-----------	--------------------------

Társas kapcsolataink

Barátságok. A jó kapcsolatok alapjai.

Azonosságok – különbségek.

A másság elfogadása.

Élet a családban

A veszteségek kezelése.

Családmodellek.

Testi egészségünk

Családi kötelékek.

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
-----------	--------------------------

Lelki egészségünk

Káros szenvedélyek romboló hatásai.

Tinédzser-kori betegségek.

Békében önmagammal, békében a világgal.

A test és a lélek harmóniája.

4 óra

12. évfolyam

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
-----------	--------------------------

Társas kapcsolataink

Emberi kapcsolataink az

iskolában

a munkahelyen

lakókörnyezetünkben

párválasztásban

Élet a családban

baráti társaságban

Párválasztás – szerelem – családalapítás

Testi egészségünk

Felelősségteljes szexuális élet.

Alapvető- és extrém sportjaink (Tanulói gyűjtőmunka)

Lelki egészségünk

Pszichés betegségeink okai, megelőzésük módszerei.

Gyógymódok.

4 óra

13. évfolyam

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
-----------	--------------------------

Társas kapcsolataink

Társadalmi szerepeink, felelősségünk, társadalmi feladataink.

Pályaválasztás, önéletrajz írás

Élet a családban

Családi szocializáció.

Gyermekvállalás – gyermeknevelés.

Testi egészségünk

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
Lelki egészségünk	Elsősegélynyújtás balesetek esetén
	Háztartási balesetek
	Sportbalesetek
	Közúti balesetek
	Gyermekkorban
	Felnőttként
	Idős korban

4 óra

9. Környezettudatosság

Célok és feladatok

A kollégiumokban folyó környezeti nevelés célja, hogy felkészítsen a fenntartható fejlődés fontosságának a felismerésére, a környezettel kapcsolatos harmonikus életvezetésre. Mutassuk be a kollégium a természet és az emberi környezet értékeit, esztétikumát, az ember és környezete harmonikus kapcsolatának lehetőségeit, és törekedjünk arra, hogy a tanulók mindezt örömforrásként élhessék át. Képessé kell tennünk a kollégistákat a környezetet terhelő tevékenységek felismerésére, ezek csökkentésére, a környezeti problémák és konfliktusok kezelésére, lehetőség szerinti megoldására. Ehhez ökológiai alapokon nyugvó, tényszerű és alkalmazható ismeretekre van szükség. Ösztönünk kell a kollégistákat a környezet védelmére, arra, hogy tartózkodjanak környezetük káros terhelésétől, utasítsák el mindazt, ami környezetünk állapotát rontja. Egyértelművé kell tennünk, hogy környezetünk használata életvezetésünk meghatározó része, a környezetünkkel való kapcsolatunk jelentősen befolyásolja közérzetünket, életünk kilátásait, minőségét. Törekednünk kell a kollégista pozitív jövőképeinek kialakítására. A kollégium segítse elő a tanulók környezettudatos (környezetért felelős) szemléletének, magatartásának kialakulását, melyet a környezettel való harmonikus együttélés megteremtésére való törekvés jellemez, elősegítve ezzel az élő természet fennmaradását, és a fenntartható fejlődést. Mivel Intézményünk tagja az ökoiskolák hálózatának a környezettudatos nevelésre különösen nagy súlyt kell fektetnünk.

A tanuló váljon érzékeny környezete állapota iránt, legyen képes annak változását elemi szinten értékelni. Ismerje fel a mindennapi életben előforduló, a környezetet szennyező anyagokat, a környezetre káros tevékenységeket és kerülje is el ezeket.

Legyen képes társaival együttműködésben tudatosan, a környezeti szempontokat is figyelembe véve alakítani a kollégium belső és külső környezetét. Személyes élettereinek kialakításában vegye figyelembe a környezetbarát módokat. Részesítse előnyben a természetes, újra hasznosítható anyagokat. Legyen felkészülve a környezettudatos döntések meghozatalára.

Legyen felkészülve arra, hogy érvelni tudjon a környezetvédő megoldások mellett. Válgék erkölcsi alapelvét a természet tisztelete, környezete megbecsülése, utasítsa el a szándékos környezetrombolást. Készüljön fel a környezeti problémákkal összefüggő konfliktusok kezelésére. Válgjon maga is kezdeményezővé. Tekintse kötelességének a környezet védelmét.

Időkeret

9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	13. évfolyam
2 óra	2 óra	2 óra	2 óra	3 óra

9. évfolyam

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
Közös felelősségünk	Azé a felelősség, aki dönt? Tudatosítani kell, hogy mindenkinek a maga közösségében kell megtennie az első lépéseket, vállalnia döntése következményeit. A Föld mint globális rendszer.
Környezetünk állapota	Hogyan keletkeznek globális környezeti problémák. Ki a felelős? Mit tehet az egyén?
<hr/>	
2 óra	

10. évfolyam

Tartalmak, tevékenységek	Témakörök
Közös felelősségünk	A tanuló felelősségvállalása a kollégium környezetének állapotáért.
Környezetünk állapota	Hogyan változik környezetünk élővilága?
<hr/>	
2 óra	

11. évfolyam

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
Közös felelősségünk	Környezetünk állapota
Környezetünk állapota	Hogyan változott életünk minősége? Javulás és romlás
<hr/>	

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
-----------	--------------------------

mérlege.

2 óra

12. évfolyam

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
-----------	--------------------------

Közös felelősségünk

Lehetőség és cselekvés.

Mit tehetnék, és mit teszek?

Környezetünk állapota

Mi befolyásolja döntésemet?

Környezetünk változása.

Hogyan változott a település? Milyen előnyök és hátrányok

származtak a környezeti változásokból?

2 óra

13. évfolyam

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
-----------	--------------------------

Közös felelősségünk

Hogyan tervezem saját jövőmet?

Kapcsolat építése a kollégium döntéshozóival,
környezetvédő

Környezetünk állapota

szervezetekkel, mozgalmakkal.

Hazai természeti értékeink és a tárgyi környezet értékeinek

megóvása.

3 óra

10. Tehetséggondozó foglalkozások helyi tanterve (heti 1 óra)

10.1 Latin nyelv

Témakör	Tartalom	Óraszám
1. A latin és újlatin nyelvek. Helyük az indoeurópai nyelvek családjában	A latin nyelvek sajátosságai Az indoeurópai nyelvek Flektáló és aglutináló nyelvek összehasonlítása	5 óra
2. A latin kiejtés szabályai	A latin ABC kiejtési szabályok diftongusok	5 óra
3. Nyelvtani ismeretek	I., II., III., IV., V. declinatio I., II., III., IV. coniugatio	10 óra
4. Olvasás, fordítás	a latin igék, főnevek, melléknevek szótári alakja Latin szövegek olvasása, fordítása a gimnáziumi latin tankönyvekből	10 óra
5. Közmondások	Latin közmondások memoriter ismerete	3 óra
6. Hiedelem, mitológia, történelem	Római mitológia, történelem, mindennapi élet	2 óra
	Pater noster, Credo	2 óra
		Összesen 37 óra

7. Egyházi latin		
------------------	--	--

Fizika

Témakör	Tartalom	Óraszám
1.Mechanika	<p>Haladó mozgás Forgómozgás Testek tehetetlensége, inerciarendszer, Sűrűség Lendület, lendület-megmaradás, erő A dinamika alapegyenlete A gravitációs mező Forgatónyomaték, merev testek egyensúlya Energia, energiaváltozások Munka, teljesítmény, határfok Mechanikai rezgések Mechanikai hullámok</p>	9 óra
2.Hőtan	<p>Testek hőtágulása, Gázok állapotváltozásai Az anyag atomos felépítése Hőtan I: és II: főtétele Halmazállapot- változások</p>	6 óra
3. Elektromosság	<p>Elektromos töltés, elektromos mező Vezetők elektrosztatikus mezőben Egyszerű áramkör jellemzése Fogyasztók és áramforrások kapcsolása egyenáramú áramkörben Az áramvezetés típusai Az időben állandó mágneses mező Az elektromágneses indukció Váltakozó feszültség, váltakozó áram Elektromágneses rezgések és hullámok</p> <p>A fény hullámtermészete</p>	6 óra

	Geometriai optika, leképezés	
	A modern fizika születése Sugárzások és az elektron felfedezése Atommodellek Az elektron hullámtermészete Kvantummechanikai atommodell Az atomok belső szerkezete A radioaktív sugárzások A magenergia felszabadítása Csillagászat és kozmikus fizika	3 óra 8 óra
4. Fénytan	Versenyekre való felkészülés	
5. Modern fizika, csillagászat		5 óra Összesen: 37 óra
6. Versenyek		

10.2 Matematika

Témakör	Tartalom	Óraszám
---------	----------	---------

1. Gondolkodási műveletek	Halmazok Logika Kombinatorika Gráfok Módszerek	4 óra
2. Algebra és számelmélet	Hatvány Gyök Logaritmus Oszthatóság Nevezetes közepek Egyenletek Egyenletrendszerek Egyenlőtlenségek	8 óra
3. Függvénytan	Függvénytípusok Függvénytranszformáció Függvényvizsgálat Egyenletek, egyenlőtlenségek grafikus megoldása Sorozatok	6 óra
4. Geometria	Elemi síkgeometria Elemi térgeometria	6 óra
5. Vektorok	Trigonometria Koordináta-geometria	7 óra
6. Statisztika, valószínűség	Statisztika Valószínűségszámítás	6 óra
		Összesen: 37 óra

10.3 Ének

Témakör	Tartalom	Óraszám
Énekes tevékenység	hangképző gyakorlatok intonáció helyes légzés világos szövegkiejtés hangerő, tempó tudatos alkalmazása	18 óra
Formaérvék fejlesztése	részek közötti viszony ismétlés, visszatérés, variáció	4 óra
Improvizáció	dallamegységek alkotása témák memorizálása	4 óra
Zenei felfogóképesség fejlesztése	Ismeretekkel előkészített hangverseny- látogatás, zenehallgatás, interpretálás elemzése, értékelése	3 óra
Az egyéni tehetség kibontakoztatása –versenyeken történő részvétellel	az életkori sajátosságok ismeretében felkészítés versenyekre, ünnepi alkalmakra	3 óra
		Összesen: 37 óra

10.4 Hangszeres zene

Témakör	Tartalom	Óraszám
Zenei ismeretekkel rendelkező diákok hangszeres oktatása	ismerkedés a hangszerrel a klaviatúra felépítése, a billentyűk leütése, kéztartás a jobb és a bal kéz játéka a legató és staccató játék a dudaszólam kottaolvasás gyakorlása zenei előjegyzések ritmus-előírások G-kulcs, F-kulcs ütemjelzések ujjrend Da Capo jelzés a hangerő szerepe/piano, forte/ skálák – egy kéz, párhuzamos mozgással – két kéz ellentétes mozgással művek előadása -bemutatón	37 óra

10.5 Emeltszintű érettségire való felkészítés testnevelésből

Témakör	Tartalom	Óraszám
1.Állapotfelmérés.	Pillanatnyi tudás felmérése gimnasztika, torna, labdajátékok, atlétika, úszás sportágakból.	1óra
2.Gimnasztika.	Gimnasztikai elemek összeállítása, gyakorlat megtanítása.(48ü. Ill.64ü.) Kötélmászás, függeszkedés technikája.	4 óra
3.Torna.	Talaj, gyűrű, gerenda, korlát alapelemeinek technikája, gyakorlatok összeállítása. Szekrényugrás technikája.	12 óra
4.Labdajátékok.	Választott labdagyakorlat sorok és alaptechnikák oktatása. (röplabda, futball, kosárlabda, kézilabda)	5 óra
5.Atlétika.	Futások technikája. Ugrások technikája. Dobások technikája.	10 óra
6.Igény és lehetőség szerinti választott sportágak.	Választott úszásnemek technikája. Judo alapelemek. Grund-birkózás alapjai.	5 óra
		Összesen: 37 óra

3. Témakörök	<p style="text-align: center;">Az első világháborútól a kétpólusú világ felbomlásáig Magyarország 1945-től a rendszerváltásig A jelenkor A mai magyar társadalom és életmód</p>	Összesen: 37 óra
--------------	---	------------------

11. Felzárkóztató foglalkozások (heti 1 óra)

11.1 Matematika

Témakör	Tartalom	Óraszám
---------	----------	---------

.Gondolkodási műveletek	Halmazok Logika Kombinatorika Gráfok Módszerek	4 óra
2. Algebra és számelmélet	Hatvány Gyök Logaritmus Oszthatóság Nevezetes közepek Egyenletek Egyenletrendszerek Egyenlőtlenségek	8 óra
3. Függvénytan	Függvénytípusok Függvénytranszformáció Függvényvizsgálat Egyenletek, egyenlőtlenségek grafikus megoldása Sorozatok	6 óra
4. Geometria	Elemi síkgeometria Elemi térgeometria	6 óra
5. Vektorok	Trigonometria Koordináta-geometria	7 óra
6. Statisztika, valószínűség	Statisztika Valószínűségszámítás	6 óra
		Összesen: 37 óra

7

11.2 Fizika

Témakör	Tartalom	Óraszám
---------	----------	---------

10. osztály		
1. Testek mozgása	Egyenes vonalú egyenletes mozgás Változó mozgás	12 óra
2. A tömeg és az erő	A tehetetlenség törvénye és az inerciarendszer A tömeg fogalma A sűrűség Lendület, lendület-megmaradás Erőhatás. erő Különbféle mozgások dinamikai feltétele Kényszererők és meghatározásuk Különbféle erőhatások és erőtörvények A bolygók mozgása A forgómozgás dinamikai vizsgálata Merev testek egyensúlya	15 óra
3. Energia, munka	Energiaváltozás munkavégzés közben Teljesítmény, határfok	10 óra
		Összesen: 37 óra

Témakör	Tartalom	Óraszám
---------	----------	---------

11. osztály		
1.hőtan	Hőtani alapjelenségek Gázok állapotváltozásai Molekuláris hőelmélet Halmazállapot- változások	10 óra
2.Elektrosztatika	Elektrosztatikai alapismeretek Coulomb törvénye Az elektromos mező jellemzése Elektromos töltések, térerősség A kondenzátor	9óra
3.Az elektromos áram, vezetési jelenségek	Egyenáram, áramkörüi alaptörvények Vezetési jelenségek	9óra
4.Mágneses mező, elektromágneses indukció	A mágneses mező Elektromágneses indukció Váltakozó feszültségű áramkörök	9 óra
		Összesen: 37 óra

Témakör	Tartalom	Óraszám
12.osztály		
1.Mechanikai rezgések és hullámok	Rezgőmozgás Mechanikai hullámok	10 óra
2.Elektromágneses hullámok, optika	Elektromágneses hullámok Optika	10 óra
3.Modern fizika	A modern fizika születése Az atommodellek	7 óra
4.Magfizika, csillagászat	Az atommag szerkezete A radioaktivitás A maghasadás és magfűzió Csillagászat	10 óra
		összesen: 37 óra

11.3 Földrajz

Témakör 12. osztály	Tartalom	Óraszám
1.Az Európai Unió	Mezőgazdaság, területfejlesztés, külgazdasági kapcsolatok	3 óra
2.Nyugat-Európa	A Benelux államok Nagy-Britannia Franciaország Spanyolország Olaszország	6 óra
3.Észak-Európa	Finnország, Norvégia	1 óra
4.Kelet-Közép-Európa	Ausztria, Svájc Németország Lengyelország Csehország, Szlovákia Magyarország Románia	9 óra
5.A délszláv államok	Horvátország Bulgária Albánia	4 óra
6.A Szovjetunió utódállamai	Oroszország Ukrajna	2 óra
7.Törökország	Isztambul	1 óra
8.Az arab országok	Az iszlám öt pillére A mekkai zarándoklat	1 óra
9.Egyiptom Izrael	Áldás és átok: A nagy gát Kibucok és mosavok	2 óra

Témakör	Tartalom	Óraszám
10.Afrika országai	Trópusi Afrika Nigéria Dél-afrikai Köztársaság	2 óra
11.Amerika államai	USA Kanada, Latin-Amerika Brazília	2 óra
12.Ázsia országai	Japán, Kína, India	2 óra
13.Ausztrália	A szélsőségek kontinense	2 óra
		Összesen: 37 óra

Témakör 11. osztály	Tartalom	Óraszám
----------------------------	-----------------	----------------

1.Helyünk a világegyetemben	A csillagászat kezdetei A Föld mint égitest A térképek	3 óra
2.Lakóhelyünk, a Föld	A Föld belső szerkezet Közetlemezek-lemeztektonika Földrengések Vulkáni tevékenységek Hegységképződés A közetburok A Föld kincsei A földtörténet	8 óra
3.Az éltető légkör	A légkör anyaga és szerkezete Időjárási és éghajlati elemek Ciklonok-anticiklonok Az általános légkörczés	6 óra
4.A vízburok	Óceánok, tengerek A tengervíz mozgásai A felszín alatti vizek Felszíni vizek A vízszennyezés	5 óra
5.A földfelszín formái	Belső és külső erők A folyók felszínformálása Felszínformálás a tengerpartokon A jég felszínformálása A szél felszínformálása A karsztosodás	6 óra
6.A földrajzi övezetesség	Az éghajlati és földrajzi övezetesség kialakulása A forró övezet A mérsékelt övezet A hideg övezetés a függőleges övezetesség	5 óra
7. A természetföldrajzi övezetesség hatása a társadalom életére	Természet és társadalom A Föld megváltozott arculata	2 óra
8. Az ember szerepe a társadalmi és gazdasági folyamatokban	A világnépesség növekedése A népesség összetétele, eloszlása, sűrűsége	2 óra
		Összesen: 37 óra

11.4 Történelem

Témakör	Tartalom	Óraszám
1. A középkor	Vallás, kultúra	3 óra
2. A középkori magyar állam megteremtése és virágkora	Szent István és Szent László	3 óra
3. Szellemi, társadalmi és politikai változások az újkorban	Nagy földrajzi felfedezések. Reneszánsz	3 óra
4. Magyarország függetlenségi harcai és újjászerveződése a Habsburg Birodalomban	Bocskai István , Bethlen Gábor és II. Rákóczi Ferenc szabadságküzdelmei Zrínyi Miklós politikája Anglia és a gyarmatosítás A reformkor	4 óra
5. A polgári átalakulás, a nemzetállamok és az imperializmus kora	Az 1848-49-es forradalom és szabadságharc Az első világháború. A gazdasági világválság. A totalitárius rendszerek.	4 óra
6. A polgárosodás kezdetei és kibontakozása Magyarországon	A második világháború	4 óra
7. Az első világháborútól a kétpólusú világ felbomlásáig	A kommunista hatalomátvétel. Az 1956-os forradalom A Kádár-rendszer	4 óra
8. Magyarország 1945-től a rendszerváltozásig	Az emberiség globális problémái	4 óra
9. A jelenkor	Választási rendszer Magyarországon	4 óra
10. A mai magyar társadalom és életmód		Összesen: 37 óra

11.5 Helyesírás, nyelvtan

1. A betűk írása	a magánhangzók írása a mássalhangzók írása betűrend	2 óra
2. A kiejtés szerinti írásmód		1 óra
3. A szóelemző írásmód		2 óra
4. Hagyományos írásmód		2 óra
5. Az egyszerűsítő írásmód	szóismétlések	1 óra
6. A különírás és egybeírás	mellérendelő szókapcsolatok és összetételek; ikerszók alárendelő szókapcsolatok írása	3 óra
7. A tulajdonnevek írása	személynevek állatnevek földrajzi nevek intézménynevek a mondatokat záró írásjelek a tagmondatok közötti írásjelek mondatrészek közötti írásjelek a szövegbe ékelődést jelző írásjelek	3 óra
8. Az írásjelek		2 óra
9. Rövidítések és mozaikszók	a magánhangzók rendszere a mássalhangzók rendszere	4 óra
10. A magyar nyelv hangállománya	a beszédhangok kapcsolódása korábbi ismeretek rendszerezése ige, főnév, melléknév, számnév, névmások, viszonyjelölő szavak	6 óra
11. A szófajok	mondatfajták a beszélő szándéka szerint, szerkezet és logikai minőség szerint mondatrészek	7 óra
12. A mondat	rögtönzött beszéd felkészülés kiselőadásra	2 óra
13. Kommunikációs		Összesen: 37 óra

gyakorlatok		
-------------	--	--

12. Szabadidős foglalkozások (heti 1 óra)

12.1 Jóga

Témakör	Tartalom	Óraszám
1.A stressz	A stressz tünetei, élettani hatásai	2 óra
2. A stresszoldás módszerei	légzőgyakorlatok relaxáció progresszív izomrelaxáció autogén tréning meditáció jóga egyéb	3 óra
3. Mi a jóga?	eredete hatása szerkezete testhelyzetek légzés energia	2 óra
4. Gyakorlatok		30 óra
		összesen: 37 óra

12.2 Atlétika

Témakör	Tartalom	Óraszám
1. Általános állóképesség fejlesztése.	Kardio edzések. Tartós mozgások, lassú ill. közepes intenzitással.	5 óra
2. Ízületi hajlékonyság, mozgékonyág növelése.	Aktív-passzív hajlékonyságot fejlesztő gimnasztikai ill. rávezető gyakorlatok.	5 óra
3. Erőfejlesztés.		
4. Gyorsaság, robbanékonyság fejlesztése.	Általános, relatív, maximális, gyorsasági, reaktív erőt fejlesztő előkészítő gyakorlatok. Koncentrációt igénylő gyak. tartós végzése.	5 óra 3 óra
5. Speciális állóképesség kialakítása	Futóiskola Futótechnikai rávezető, ill. célgyakorlatok.	2 óra
6. Futások technikájának előkészítése, oktatása.	Rajtgyakorlatok állásból, féltérdelésből.	
7. Rajtok technikája.	Lépcsős gyakorlatok. Ugróiskola.	4 óra
8. Ugrások technikájának kialakítása.	Technikázás könnyített, ill. nehezített körülmények között. Dobások rávezető ill. cél gyakorlatai.	2 óra
9. Dobókészség kialakítása.		
10. Az atlétika mozgásanyagát kiegészítő, segítő sportágakkal való ismerkedés.	Ismerkedés egyéb kapcsolódó sportágakkal a gyakorlatban.	5 óra
		5 óra
		1 óra
		Összesen: 37 óra

12.3 Torna

Témakör	Tartalom	Óraszám
1. Általános állóképesség kialakítása.	Tartós, közepes intenzitású kardio gyakorlatok.	2 óra
2. Hajlékonyság növelése.	Streching, aktív és passzív nyújtó gimnasztikai gyakorlatok.	3 óra
3. Ismerkedés a tornaszerekkel, annak Jellegetességével.	Szer specifikus játékok a torna szereken.	4 óra
4. Szerállóképesség kialakítása, fejlesztése.	Szerspecifikus tartós gyakorlatok a torna szereken.	4 óra
5. Izolált Erőfejlesztés.	A szerhez legszükségesebb izmok izolált fejlesztése kézi szerekekkel.	1 óra
6. Alaplépések, összekötőelemek és alapelemek technikája és oktatása talajon.	Rávezető és célgyakorlatok, könnyített, ill. kényszerítő körülmények között	6 óra
7. Talajgyakorlatok összeállítása meghatározott elemekből és elemkapcsolatokból.	Egyéni munka a tanultak felhasználásával.	3 óra
8. Alaplépések, összekötő elemek oktatása gerendán.	Rávezető gyakorlatok talajon, kis –és nagygerendán.	3 óra
9. Különböző ugrásfajták technikája és oktatása szekrényen.	Dobbantó használata. Nekifutás kialakítása. Rávezető gyakorlatok könnyített körülmények között.	4 óra
10. Korlát és gyűrű alapelemeinek oktatása, lehetőségekhez mérten.	Alaplendület elsajátítása. Rávezető és célgyakorlatok. Alapelemek könnyített körülmények között. Alapelemek segítséggel és a nélkül.	3 óra
11. Év végi bemutatás az eddig tanult gyakorlatanyagból.		Összesen: 37 óra

12.4 Tarokk

Témakör	Tartalom	Óraszám
1. Ismerkedés a lapokkal	Hasonlóságok és különbségek a francia és a magyar kártyával	2 óra
2. Oszttás	Oszttási szabályok	2 óra
3. Skartolás, licitálás	A játékok értéke	2 óra
4. Bemondások	Az ütés kombinációk <ul style="list-style-type: none"> - Játék - Négykirály - Duplajáték - Volát - Pagát ulti - XXI fogás 	2 óra
5. A partner meghívása	A XX-as, mint a leggyakoribb partner	2 óra
6. Az invites játék	Az invites licit	2 óra
7. A játék elszámolása	A csendes és bemondott figurák értékei. Kontrázott játék	23 óra
8. Lejátszás	A játék stratégiája	Összesen: 37 óra

12.5 Színház

Témakör	Tartalom	Óraszám
1. Színházlátogatás	A békéscsabai Jókai színház bérletes előadásainak megtekintése	20 óra
2. A színház műsorainak megbeszélése	Az aktuális színház műsor és előadás előzetes megbeszélése, utólagos értékelése, értelmezése	17 óra
		Összesen: 37 óra

12.6 Kézműves szakkör

Témakör	Tartalom	Óraszám
1. Kézműves technikák papírból	Origami Vizuális trükkök papírból Papírmasé Díszdobozok Szalvétadíszek Papírvirágok Könyvcsomagolás Képmontázs	10 óra
2. Természetes anyagok felhasználása	Szalmacsiga csuhéfonás Természbábok Falevél díszek	4 óra
3. Textil. fonal felhasználása	Makramié Batikolás Cérnagrafika Hímzések	6 óra
4. Egyéb anyagok felhasználása	Üvegmatrica festés Gyertyakészítés Gyöngyfüzés tér fonás Gipsz kép Műanyagok újrahasznosítása dekupázs	8 óra
5. készülődés az ünnepekre	Tojásfestés Népi ételek készítése Farsangi jelmez készítése Karácsonyfadíszek Mézeskalács sütés Télapó csomag készítés Adventi koszorú	9 óra
	Téli osztálydekoráció	Össz: 37 óra

12.7 Fotószakkör

Témakör	Tartalom	Óraszám
1. A fényképezőgép kezelő szervei	Menü használata Beállítások A beépített vaku használata Fényképezés RAW-ban Programautomatika Felvét elkészítési mód	8 óra
2. Tárgyfényképezés	Tárgyak Reprodukció Fotózás	8 óra
3. Természetfotózás	Tájképek Makrók Fotózás	8 óra
4. Portréfényképezés	Riportfényképezés Színpadi fényképezés Fotózás	8 óra
5. Sportfényképezés	Sportesemények Fotózás	5 óra
		Összesen: 37 óra

12.8 Hangszeres zene

Témakör	Tartalom	Óraszám
Zenei ismeretekkel rendelkező diákok hangszeres oktatása	ismerkedés a hangszerrel a klaviatúra felépítése, a billentyűk leütése, kéztartás a jobb és a bal kéz játéka a legató és staccató játék a dudaszólam kottaolvasás gyakorlása zenei előjegyzések ritmus-előírások G-kulcs, F-kulcs ütemjelzések ujjrend Da Capo jelzés a hangerő szerepe/piano, forte/ skálák – egy kéz, párhuzamos mozgással – két kéz ellentétes mozgással művek előadása -bemutatón	37 óra
		Összesen. 37 óra

12.9 Természetvédelem

Témakör	Tartalom	Óraszám
1. Az ember és a környezet viszonyának általános megközelítése	<p>Ember-természet-társadalom kapcsolatának alakulása a történelem során</p> <p>Ökológia-ökológiai elméletek-az ember-környezet kapcsolatáról alkotott nézetek.</p> <p>Környezet és gazdaság viszonya. Az ember által épített környezet.</p> <p>A városrendezés problémája.</p> <p>A kollégium környezete.</p> <p>Az élővilág sokféleségének csökkenése. A fajok és élőhelyek pusztulása.</p>	10 óra
2. A globális válság problémájának áttekintése	<p>Népesség és emberi erőforrások. A túlnépesedés problémája.</p> <p>Energiaválság. A meg nem újuló erőforrások. Az energiahasznosítás új elve. A fenntartható fejlődés lehetősége és valósága.</p> <p>Környezeti válság. A levegő-víz-talaj elszennyeződése. A hulladékkezelés kérdései.</p> <p>A megoldás tudományos kísérletei. Világmodellek és világjelentések.</p> <p>Megoldás a társadalmi mozgalmak színterén. Alternatív mozgalmak-zöld mozgalmak.</p> <p>Jogi-politikai-gazdasági alternatívák lehetősége.</p>	10 óra
3. A megoldások társadalmi feladatrendszere. A túlélés lehetősége.	<p>Aktuális versenyekre való felkészülés</p>	7 óra
4. Versenyeken való részvétel		Összesen: 37 óra

12.10 Mandala-festés

Témakör	Tartalom	Óraszám
1.A mandala eredete	- Mandala a különböző kultúrákban, vallásokban.	5 óra
2.A mandala formái /Alaki megjelenése/	- Mandala az építészetben. - Mandala a festészetben.	10 óra
3.Színek és hangulatok	- A mandala festése és elemzése.	5 óra
4.Színek és érzelmek	- Festés és elemzés	5 óra
5.Festési technikák gyakorlása	- Tempera, színes ceruza, zsírkréta és vízfesték alkalmazása.	10 óra
6.Foglalkozás tartalmának összefoglalása.	- Kiállítás szervezése és megrendezése.	2 óra
		Összesen: 37 óra

12.11 Filmklub

1.A filmkészítés hőskora	- Témák, szereplők, technikák, kellékek, színészi játék jellegzetességei.	- 6 óra
2.A hangosfilm megjelenése.	- Technikai változások, képi megjelenítés, színészi játék változásai.	- 6 óra
3.A '60-as évek filmgyártása.	- Szocialista realizmus a filmekben.	- 4 óra
4.A '70-es évek modernizációs törekvései.	- A filmkészítés technikai fejlődése, új technikák megjelenése.	- 4 óra
5.Napjaink magyar filmgyártása.	- Filmrendezők és alkotások.	- 6 óra
6.Dokumentumfilmek sajátosságai.	- Emberi sorsok, társadalmi problémák megjelenítése.	- 4 óra
7.Természetfilmek.	- A természet szépségeinek, élővilágának művészi bemutatása,	- 2 óra
8.Rajzfilmek készítése régen és ma.	- Hogyan változott a rajzfilmek témája.	- 2 óra
9.Slágerfilmek.	- Ne vessünk együtt!	- 3óra
		Összesen:37óra

12.12 Diákszínpad

Témakör	Tartalom	Óraszám
1.Műsorgetv összeállítása	Ünnepi műsor	- 4 óra
2.Színdarabok jellegzetességei, írók munkái.	Színdarab kiválasztása.	- 2 óra
3.Meghallgatás, szereplőválogatás	Beszélgetés népszerű regényekről. Vers- és prózamondás, éneklés	- 6 óra
4.Szövegkönyvek kiosztása	Olvasópróba, szerepek értelmezése.	- 6 óra
5.Zeneválogatás		- 4 óra
6.Ünnepi műsor készítése	Próba, gyakorlás	- 4 óra
7.Díszletek megtervezése	Gyakorlás, összehangolás.	- 4 óra
8.Jellemek kidolgozása	Tervezés és készítés.	- 5 óra
9.Az éves munka összegzése.	Próba A színdarab bemutatása.	- 2 óra
		Összesen: 37óra

13. Éves tanulói foglalkozási terv munkaidő igénye

Pedagógiai felügyeleti munkaidő hétköznapi

Idő	Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek	Összes óraszám/hét
06-08	2óra/ffü	2óra/ffü	2óra/ffü	2óra/ffü	2óra/ffü	10
06-08	2óra/nő	2óra/nő	2óra/nő	2óra/nő	2óra/nő	10
06-08	2óra/nő	2óra/nő	2óra/nő	2óra/nő	2óra/nő	10
11-14	-	-	-	-	3óra/ffü	3
12-15	-	-	-	-	3óra/nő	3
12-15	-	-	-	-	3óra/nő	3
13-16	3óra/ffü	3óra/ffü	3óra/ffü	3óra/ffü	-	12
13-16	3óra/nő	3óra/nő	3óra/nő	3óra/nő	-	12
18.30-22	3,5óra/ffü	3,5óra/ffü	3,5óra/ffü	3,5óra/ffü	-	14
18.30-22	3,5óra/nő	3,5óra/nő	3,5óra/nő	3,5óra/nő	-	14
18.30-22	3,5óra/nő	3,5óra/nő	3,5óra/nő	3,5óra/nő	-	14
Napi összes munkaidő	22,5	22,5	22,5	22,5	15	105

A Kollégiumi Nevelés Országos Alapprogramjából adódó feladatok

Foglalkozás	Óra/hét	Csoportok száma	Összes óraszám
Tanulásra felkészítő	13	11	143
Csoportfoglalkozás	1	11	11
Egyéni törődést igénylő foglalkozás	1	11	11
Szabadon választható foglalkozás	15	-	15
Pótszilencium	4	-	4
Számítástechnika terem	24	-	24
Összes munkaidőigény			208

Pedagógiai felügyeleti munkaidő hétköznapi: 105 óra

KNOAP-ból adódó feladatok : 208 óra

Összesen : 313 óra

14. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke

Foglalkozás neve	Meglévő eszköz	Igényelt eszközök
<p>1.Fotószaakkör</p> <p>2. Matematika</p> <p>3. Mandalafestés</p> <p>4.Filmklub</p> <p>5. Diákszínpad</p> <p>6.Torna</p>	<p>Fényképezőgép (tükörreflexes) + teleobjektív</p> <p>Tankönyvek Feladatgyűjtemények Függvénytáblázat Zsebszámológép</p> <p>DIVX-es DVD lejátszó</p> <p>Svédszekrény Szőnyeg Gyűrű Gerenda (nagy) Dobbantó Magnézia Párhuzamos korlát</p>	<p>vaku, állvány, fényképkidolgozás</p> <p>rajzlap papírragasztó olló tempera színes ceruza zsírkréta vízfesték ecsetek /vékony, vastagabb/ kartonpapír</p> <p>...</p> <p>CD lejátszó kiemelő tollak filctoll 12 színű olló kartonpapír 4 db mikrofon /vezeték nélküli/ erősítő</p> <p>Kisgerenda Felemáskorlát (stabil)</p>
<p>7.Atlétika</p> <p>8. Rajzszaakkör</p>	<p>Magasugró szivacs Magasugró állvány Magasugró lécc Súlygolyó Diszkosz Kislabda</p>	<p>Távolugró gödör, nekifutó Gerely</p> <p>műszaki rajzlap akvarell papír karton olló ragasztó ceruza radírgumi toll tempera vízfesték ecset ragasztó tus színes papír</p>

IV. Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Tehetséggondozó Programja

A dokumentum célja, hogy meghatározza és bemutassa a Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Tehetséggondozó Programja (a továbbiakban: AJTP) céljait, a célokat megvalósító szervezeti szinteket, az ötéves program pedagógiai feladatait, óra- és foglalkozási terveit, követelményeit.

Az AJTP „pedagógiai” rendszerének kidolgozása, előzmények:

- 2000.: Arany János Tehetséggondozó Program (kézirat)
- 2002.: 24 tantárgy akkreditált kerettanterve
- 2006.: Oktatási Miniszteri közlemény a Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Tehetséggondozó Programjának leírásáról” (kelt: 2006. május 24-én)
- 2009.: AJTP kollégiumi tevékenység- és foglalkozásrendszere (4. számú melléklet a 36/2009. (XII. 23.) OKM rendelethez).
- 2010.: Kerettanterv az AJTP 9. évfolyamának tantárgyai és a 9-13 évfolyam önismeret és tanulásmódszertan/kommunikáció tantárgyak oktatásához (1. számú melléklet a 1/2010. (I.8.) OKM rendelethez, 3. számú melléklet a 17/2004. (V.20.) OM rendelethez)

1. A Tehetséggondozó Program meghatározása

A Tehetséggondozó Programot 2000-ben indította el a Kormány. A Tehetséggondozó Program létrejöttét az az elv segítette, hogy meg kell adni az esélyt arra, hogy Magyarország valamennyi polgára versenyképes tudással rendelkezessen.

A Tehetséggondozó Program létrejöttét meghatározta, hogy a közoktatás egyik legfontosabb feladata hozzájárulni a társadalmi esélyegyenlőtlenségek mérsékléséhez. A felemelkedés útja szinte kizárólag a minőségi tudás megszerzésén keresztül vezet.

A Tehetséggondozó Program az iskolát a társadalmi mobilitás kitüntetett intézményének tekinti, amelynek meghatározó szerepe van abban, hogy a társadalmi előrejutást minél inkább a tanuló tehetsége, szorgalma, ne pedig családja anyagi helyzete, szülei foglalkozása vagy éppen lakhelye határozza meg.

A Tehetséggondozó Program alapelve, hogy minden tanuló - függetlenül az adott település földrajzi és anyagi helyzetétől - a társadalmi felemelkedés esélyét biztosító képzést kapjon.

A Tehetséggondozó Programban kulcsszerepe van a kollégiumnak, hiszen a kistelepüléseken vagy a kedvezőtlen körülmények között élő fiatalok számára a kollégium által megszervezett programokon, foglalkozásokon keresztül vezet az út a versenyképes tudás megszerzéséhez.

A Tehetséggondozó Program indulásakor az 5000 fő alatti települések diákjai számára volt nyitott, majd 2003-ban a kistelepülési hátrányok leküzdése helyett az egyéni szociális hátrányok csökkentésére került a hangsúly.

A program elnevezése is ekkor változott meg, és lett a „Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Tehetséggondozó Programja”.

2. A Tehetséggondozó Program pedagógiai elveit meghatározó elemek:

A Tehetséggondozó Program elsősorban a családi, és szociális szempontból rászorulóknak tekinthető, illetve a hátrányos helyzetű tehetséges tanulók képességeinek minél sokoldalúbb és eredményesebb kibontakoztatása céljából jött létre. A Tehetséggondozó Programban a középiskola és a kollégium közösen kialakított programmal vesznek részt. Az iskola és a kollégium együttműködnek, megállapodnak a hátránykompenzáció és tehetséggondozás, az AJTP foglalkozási egység megoszlása, a program előírásainak, követelményeinek megvalósítása érdekében. A zökkenőmentes együttműködés érdekében rendszeres szakmai konzultációkat tartanak, irányító koordinátort (az iskolában programfelelőst, a kollégiumban programgazdát) neveznek ki.

A Tehetséggondozó Program pedagógiai rendszerének kidolgozása az európai tehetséggondozás tapasztalatait, valamint a hazai tehetséggondozás évszázados hagyományait alapul véve a tehetségek felkutatását és a tehetségsegítést vette figyelembe, abból kiindulva, hogy mindenki tehetséges valamiben.

A Tehetséggondozó Programba jelentkező rászoruló, hátrányos helyzetű tanulók képességei, kreativitása, motiváltsága, érdeklődése más-más formában nyilvánulnak meg, melyeket az iskola és a kollégium nevelő-oktató munkájukkal, fejlesztőtevékenységükkel, kompetenciafejlesztéssel különbözően szervezett munkaformákkal, iskolai és kollégiumi kötelező és szabadon választott programokkal figyelembe veszik és a tanulókat úgy fejlesztik, hogy megfeleljenek a követelményeknek, a munkaerőpiac elvárásainak, továbbtanulás esetén az értelmiségi lét kihívásainak.

A Tehetséggondozó Program pedagógiai elvei között szereplő elem, hogy olyanná neveljük a tanulókat, akik nyitottak az európai és nemzeti értékekre, egészséges énképpel, szociális kompetenciával rendelkeznek, képesek hatékony önmenedzselésre, kialakul bennük az igény, a hajlandóság, a készség az élethossziglan tartó tanulásra.

3. A megvalósulás feltételrendszere

3.1. A Tehetséggondozó Program jogi keretei

A Tehetséggondozó Program megvalósulásnak jogi keretét az évenként megkötött szerződés „*Megállapodás a Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Tehetséggondozó Programban való részvétel feltételeiről*” jelenti, amely az oktatásért felelős minisztérium illetve az általa megbízott szervezet, a Tehetséggondozó Programot megvalósító intézmény és annak fenntartója között jön létre.

A szerződés tartalmazza a Program leglényegesebb tartalmi alapelveit, a finanszírozás mértékét, valamint a támogatás felhasználására és elszámolására vonatkozó előírásokat.

A Programban való részvétel tanulói feltételeit az oktatásért felelős minisztérium által évenként kiírt tanulói pályázat tartalmazza. A pályázatban foglalt feladatok ütemezését a minden évben megjelenő tanév rendjéről szóló miniszteri rendelet szabályozza.

A közoktatási intézmény fenntartója az intézmény alapító okiratában alapfeladatként szerepelteti a Programban való részvételt. A Programban résztvevő oktatási intézmény a pedagógiai programjában és egyéb dokumentumaiban szabályozza a Program megvalósításának részleteit.

3.2. A Programot megvalósító iskola és kollégium kapcsolata

A Tehetséggondozó Programot az érettségit adó középiskola és a vele együttműködő kollégium valósítja meg. Az iskola és a kollégium egyenrangú partnerek, melyek kötelesek összehangolni oktató és nevelő munkájukat, rendszeresen egyeztetni a Programmal kapcsolatos feladatokat, megoldani a problémákat, közösen kialakítani éves munkatervüket és feladatvállalásukat.

3.3 A program felépítése

Az oktatási és nevelési folyamat öt évfolyamra (9-13. évfolyam) terjed ki. Az öt éves képzésben a tanulók külön osztályt képeznek. A Program ideje alatt a tanulók számára kollégiumi jogviszony létesítése kötelező.

A kerettantervi ajánlás alapján elkészített 9. évfolyam helyi tanterve, a 10-13. évfolyamokon az iskola pedagógiai programjában tervezett helyi tanterv, a kollégiumi tevékenység- és foglalkozási rendszeréből megalkotott helyi kollégiumi program kiegészülve az AJTP foglalkozási egységgel egységes pedagógiai rendszert alkot.

A 9. évfolyam a hátránykompenzációt, az általános iskolai ismeretek azonos szintre hozását, emellett az intenzív idegen nyelvi, informatikai, anyanyelvi képzést, valamint a tanulásmódszertani és kommunikációs tudás bővítését, az önismeret és személyiség fejlesztését szolgálja. A 10-13. évfolyamokon az iskola pedagógiai programjának megfelelő négy évfolyamos középiskolai képzés folyik, ami kiegészül az AJTP foglalkozási egység speciális nevelési és oktatási feladataival. A Program a 13. évfolyam végén érettségi vizsgával zárul.

4. A Program kiemelt céljai

- Az esélyteremtés, vagyis a hátrányos szociális, kulturális, gazdasági háttérrel rendelkező szülők gyermekeinek egyenlő esélyeket biztosító nevelési-oktatási és támogatási rendszer kialakítása
- Feltételek teremtése a versenyképes tudás megszerzéséhez
- Tehetséggondozás, személyiség- és képességfejlesztés
- A nevelés és az oktatás tartalmának korszerűsítése, minőségének fejlesztése

5. A célok megvalósításában együttműködő szervezetek: a program szervezeti felépítése

- Oktatásért felelős minisztérium, illetve az általa megbízott szervezet
- A Programban résztvevő közoktatási intézmények fenntartói
- A Programban résztvevő közoktatási intézmények (középiskolák és kollégiumok)
- A tanulókat delegáló önkormányzatok
- A tanulókat delegáló általános iskolák
- Az AJTP Intézményeinek Egyesülete
- A Tehetséggondozó Programban résztvevő közoktatási intézmények pedagógusainak szakmai munkaközösségei

6. A program szociális és pedagógiai feladatai

A Program intézményesen segíti a tanulók hozott hátrányainak eredményes megszüntetését, biztosítja a tehetséggondozást, a személyiség- és képességfejlesztést, valamint a szociális hátrányok csökkentésére alkalmas támogatási rendszer hatékony működését.

Az iskola és a kollégium együttműködik, megállapodik a hátránykompenzáció és tehetséggondozás, a program előírásainak, követelményeinek megvalósításában, melynek dokumentuma a minden év októberéig elkészített közös munkaterv.

6.1. A tanulók programba történő bekerülésének eljárásrendje

Az Arany János Tehetséggondozó Programba pályázati úton nyer felvételt a tanuló. A pályázat keretében a tanuló a középiskolai felvételiiről szóló rendeletnek megfelelően részt vesz a felvételi eljárásban.

Csak olyan tanuló delegálható, aki megfelel az oktatásért felelős minisztérium évenkénti pályázati kiírásában definiált feltételeknek, és akit iskolája nevelőtestülete, fenntartója támogat, valamint a szülő nyilatkozik arról, hogy az 5 éves oktatást, nevelést és a kollégiumi ellátást elfogadja és támogatja.

A Programba csak olyan rászoruló, hátrányos helyzetű tanuló kerülhet be, akik megfelelően teljesítenek az országosan egységes felvételin. A tanulók között a felvételi sorrendet a tanulók összesített teszteredményei határozzák meg. A megfelelt minősítést elérő tanulók között a hátrányos helyzetű tanulók előnyt élveznek.

A pályázatban foglalt feladatok ütemezését a minden évben megjelenő tanév rendjéről szóló miniszteri rendelet szabályozza.

A Programban részt vevő tanulók számára az átjárhatóságra ugyanazok a jogszabályok vonatkoznak, mint az intézmény más tanulói és évfolyamai számára.

6.2. A 9. évfolyam pedagógiai feladatai, óratervei, foglalkozási tervei

Pedagógiai feladatok, hátránykompenzáció:

A Tehetséggondozó Program helyi tantervének feladata, hogy:

- teremtsen meg a koherenciát a NAT 7-8. évfolyam kerettantervével;
- építse be a NAT-ban megfogalmazott tartalmakat, kompetenciákat;
- érvényesítse a tartalomban a komplexitást, a problémaközpontú szemléletet;
- nyújtson segítséget az AJTP foglalkozási egység tanulásmódszertan, kommunikáció tantervén keresztül a tudás és kulturális különbségek leküzdéséhez, a tanulók tanulásról, a tanulásszervezésről alkotott véleményének pozitív megváltozásához;
- kiemelten szolgálja az AJTP foglalkozási egység önismeret tantervén keresztül a tanulók személyiségfejlesztését, valamint a tehetség valamennyi tényezőjének fejlesztését

A helyi tantervekben található tartalmak, módszerek, tanulásszervezési eljárások, tevékenységek nagy hangsúlyt helyeznek a tehetséggondozásra, a tehetségfejlesztésre, a tanulók képességeinek sokoldalú és differenciált fejlesztésére. A tantervek a tevékenységfejlesztés közül a mélységben történő (tudás alkalmazása, kompetenciák kialakítása), tartalomban (tanulóknak szerkesztett tananyag), tempóban (a tanulók eltérő tanulási tempójának figyelembe vétele), feldolgozási képességben (kreativitás, kritikus gondolkodás, problémamegoldó gondolkodás) történő gazdagítást részesítik előnyben.

A 9. évfolyam legfontosabb pedagógiai feladata a diákok alapos megismerése, a tehetséggondozáshoz szükséges légkör, értékrend, beállítódások és ismeretszerzési technikák kialakítása, majd megszilárdítása, valamint a hozott tanulmányi, műveltségi és szokásrendi hátrányok csökkentése.

A pedagógiai eszközök mellett - a családi, környezeti háttér ismeretében - személyre szóló szociális segítséget nyújt a Program a tanulók szocializációját hátráltató anyagi nehézségek ellensúlyozására. (Például: tankönyv, taneszköz, étkezési, utazási és ruházatközpont támogatások stb. rendszere.)

A 9. évfolyam óra-foglalkozás terve:

A 9. évfolyam összesített tanulói óraterve		
Tantárgy/ foglalkozás	Iskolai óraszám	Kollégiumi óraszám
Magyar nyelv és irodalom	4 óra	
Matematika	4 óra	
Angol nyelv	8 óra	
Informatika	4 óra	1 óra
Testnevelés	2,5 óra	
Osztályfőnöki	1 óra	
Természettudományos alapismeretek	2 óra	
Komplex humán ismeretek	1 óra	
AJTP foglalkozási egység: Tanulásmódszertan-kommunikáció	4 óra	1 óra
Önismeret		2 óra
Életmód és életvitel		1 óra
Felkészítő, tanulást segítő foglalkozás		8 óra
Csoport foglalkozás		1 óra
Szabadidős foglalkozás		1 óra
Összesen:	30,5 óra	15 óra

Az AJTP foglalkozási egység tartalmi elemei

A tehetséggondozásnak és a tanulók tudásbeli és kulturális különbségeinek leküzdésére irányuló hátránykompenzáció lényeges alapeleme a tanulásmódszertan/kommunikáció és az önismeret.

Ezek a tantárgyi programok az öt év folyamán kiemelten segítik a tanulók személyiségfejlesztését. Cél, hogy a nevelő-oktató munka folyamata során a tanulóknak ne csak az intellektuális képességei, hanem a személyiség és tehetség valamennyi tényezője fejlesztésre kerüljön.

A tantervek speciális tréning jellegű foglalkozásokat is tartalmaznak a retorikától a kreatív íráson át a kutatói gyakorlat elsajátításáig, a reális énkép kialakításától a helyes pályaválasztást elősegítő pályaaorientációs foglalkozásokig.

Az AJTP foglalkozási egységeket a tantárgyi tanulásmódszertanok kivételével csak az arra kiképzett tanár/pszichológus tarthatja.

Értékelés a 9. évfolyamon:

- A magyar nyelv és irodalom, az angol nyelv, a matematika, az informatika és a testnevelés tantárgyakat félévkor és év végén 1-től 5-ig osztályzattal minősítjük.
- A természettudományos alapismeretek és a komplex humán ismeretek tantárgyakat félévkor és év végén is szövegesen kell értékelni. /megfelelt - jól megfelelt - dicséretes/
- Az AJTP foglalkozási egység foglalkozásait (tanulásmódszertan és kommunikáció, önismeret) részt vett bejegyzéssel zárjuk le, és tanév végén a tanuló számára egy szöveges értékelést adunk az általa elért eredményekről.

6.3. A 10-13. évfolyam pedagógiai feladatai, óratervei, foglalkozási tervei

Pedagógiai feladatok, hátránykompenzáció

A 10-13. évfolyam legfontosabb pedagógiai feladata a tanulók személyiségének, szociális képességeinek fejlesztése mellett egyéni fejlődésük differenciált segítése, a tehetségük feltárása, gondozása, szakmai jövőképük kialakítása, és felkészítésük a Program tanulmányi céljainak (felsőoktatási intézményben való továbbtanulás, komplex nyelvismeret, illetve nyelvvizsga, ECDL vizsga, jogosítvány) sikeres teljesítésére. Folyamatos feladat a tanulást, művelődést, beilleszkedést nehezítő tényezők ellensúlyozása személyre szabott pedagógiai és szociális segítségnyújtással.

A 10. évfolyam óra-foglalkozási terve:

Tantárgy/ foglalkozás	Iskolai	
Kollégiumi		
Tantárgyak iskolai PP szerint	29 óra	
AJTP foglalkozási egység: Tanulásmódszertan-kommunikáció	2 óra	*
Önismeret		2 óra
Felkészítő, tanulást segítő foglalkozás		11 óra
Csoport foglalkozás		1 óra
Szabadidős foglalkozás		1 óra
Összesen:	31 óra	15 óra

*A rendelet szerinti éves 5 óra tanulásmódszertani foglalkozásokat az első két kollégiumi hétvégén tartjuk.

A 11. évfolyam óra-foglalkozási terve:

Tantárgy/ foglalkozás Kollégiumi	Iskolai	
Tantárgyak iskolai PP szerint	30,5 óra	
AJTP foglalkozási egység: Tanulásmódszertan- kommunikáció	1 óra	
Önismeret		2 óra
Felkészítő, tanulást segítő foglalkozás		11 óra
Csoport foglalkozás		1 óra
Szabadidős foglalkozás		1 óra
Összesen:	31,5 óra	15 óra

A 12. évfolyam óra-foglalkozás terve:

Tantárgy/ foglalkozás Kollégiumi	Iskolai	
Tantárgyak iskolai PP szerint	32 óra	
AJTP foglalkozási egység: Tanulásmódszertan- kommunikáció	1 óra	
Önismeret		2 óra
Felkészítő, tanulást segítő foglalkozás		11 óra
Csoport foglalkozás		1 óra
Szabadidős foglalkozás		1 óra
Összesen:	33 óra	15 óra

A 13. évfolyam óra-foglalkozás terve:

Tantárgy/ foglalkozás	Iskolai	
Kollégiumi		
Tantárgyak iskolai PP szerint	30 óra	
AJTP foglalkozási egység: Tanulásmódszertan-kommunikáció	1 óra	
Önismeret		2 óra
Felkészítő, tanulást segítő foglalkozás		11 óra
Csoport foglalkozás		1 óra
Szabadidős foglalkozás		1 óra
Összesen:	31 óra	15 óra

Értékelés 10-13. évfolyamon

- A helyi tantervben szereplő kötelező, és választott tantárgyakat 1-től 5-ig osztályzattal minősítjük,
- Az AJTP foglalkozási egység foglalkozásait (tanulásmódszertan és kommunikáció, önismeret) részt vett bejegyzéssel zárjuk le, és tanév végén a tanuló számára egy szöveges értékelést adunk az általa elért eredményekről.

6.4. Kollégiumi programhétvégék

Az AJTP-ben résztvevő tanulók a szorgalmi időszak minden hónapjában egy alkalommal, péntek délutántól vasárnap estig tartó kollégiumi hétvégén (szabadidős foglalkozásokon, felkészítő foglalkozásokon, rendezvényeken, kulturális programokon, kirándulásokon (belföldi, külföldi), sportversenyeken, táborozáson, a környék megismerésén stb.) vesznek részt. A tíz kollégiumi hétvégéből (a 9-12. évfolyamon 10 hétvége/év; 13. évfolyamon 5 hétvége/év) három, a Köznevelési törvény szerint átcsoportosítható.

6.5. Közös rendezvények az AJTP intézményeivel

Tanulók számára

A tehetséggondozás egyik speciális formája az évente ismétlődően egy-egy intézménypár szervezésében történő szaktábor, verseny, fesztivál, illetve a 9. évfolyamosokat érintő gólyatábor.

A közös programokból a 9. évfolyamon négy kötelező:

- a gólyatábor,
- az évente egy alkalommal megrendezésre kerülő művészeti találkozó,
- az évente egy alkalommal megrendezésre kerülő sporttalálkozó,
- ezen kívül egyet kötelezően kell választani az intézménypárok kínálatából (a mindenkori listát az intézmények egyesületének ajánlása tartalmazza).

Pedagógusok számára

- tanévnyitó konferencia
- tehetséggondozó konferencia
- igazgatók, kollégiumvezetők, programfelelősök, programgazdák, szakmai munkaközösségek értekezletei
- az AJTP Intézményeinek Egyesületének közgyűlései

6.6. Feltételek (eszközök, szervezeti formák, munkaformák)

Tárgyi eszközök

Az iskola és a kollégium a Programban vállalt többletfeladataihoz igazítják a pedagógiai programban rögzített eszköz- és felszerelésjegyzéküket, és az itt felsoroltak használhatóságát a lehetőségeikhez mértén biztosítják (eszközbeszerzés, kölcsönzés, bérlet).

Szervezeti formák, munkaformák

Intézményünk a szervezeti és munkaformákat a program célkitűzéseivel, a feladatokkal, a tanulók általános jellemzőivel, a személyi és tárgyi feltételek meglétével összhangban választják ki.

Leggyakrabban alkalmazott szervezeti formák:

- osztály,
- csoport,
- diákkör,
- önképzőkör,
- egyéni foglalkozás

Alkalmazható munkaformák:

- tanóra, tanórai differenciálás különféle formái (kiscsoport, egyénre szabott munka stb.) csoportfoglalkozás, tanórán kívüli foglalkozások (szakkörök, önképzőkör stb.), egyéni foglalkozás,
- verseny,
- tréning,
- szabadidős foglalkozás, tábor, szaktábor, kirándulás,
- nyári kurzusok.

A fenti szervezeti formákat, munkaformákat a tehetségfejlesztés és a hatékony nevelési-oktatási célok megvalósítása érdekében össze kell hangolni. A feladatok végrehajtását a gimnáziumi és a kollégiumi intézményegységek közötti optimális munkamegosztással kell biztosítani.

7. Pszichológiai és pedagógiai mérések, értékelések

Pszichológiai mérések

A Programon belül a pszichológiai méréseket, a hatásvizsgálatot a Debreceni Egyetem Pedagógiai-Pszichológiai Tanszéke végzi. E vizsgálatokhoz készítették el a hazai viszonyokra adaptált vizsgálati módszereket és az eredmények feldolgozásához szükséges metodológiai és technikai apparátust. A pszichológia mérések eredményeit és az egyéni jellemzéseket a fejlesztési programok tervezésénél a programfelelősök, a programgazdák, az osztályfőnökök és a csoportvezetők használják.

A hatásvizsgálat javasolt struktúrája a nemzetközileg elfogadott Renzulli-modellre épülve a következő:

- általános intellektuális képességek vizsgálata
- kreativitás vizsgálata
- egyéni tanulási stratégiák vizsgálata
- motiváció vizsgálata
- énkép, önértékelés vizsgálata
- szorongás-vizsgálat
- pályaaorientáció-vizsgálat

Mérési időpontok:

A mérés tárgya	Mérés időpontja			
	9. évf. eleje	9. évf. vége	11. évf. vége	13. évf. eleje
általános intellektuális képességek	X	X		X
kreativitás		X		X
egyéni tanulási stratégiák	X	X	X	X
motiváció	X		X	X
énkép, önértékelés	X		X	X
szorongás	X	X	X	X
pályaaorientáció			X	X

Pedagógiai mérések

A Programon belül a pedagógiai méréseket, a felvételit megelőző válogatás során, illetve az egyéni fejlesztést, az individuális profil készítését megelőzően az iskola végzik szakértők segítségével.

A felvételit megelőző válogatás során:

- pszichológiai tesztek írnak a tanulók

Az egyéni fejlesztést, individuális profilt megelőzően:

- szövegértési képességet,
- matematikai képességet,

- logikai képességet,
- induktív gondolkodást mérő tesztekkel vizsgáljuk fel, amelyből az intézményeknél meglévő szoftverrel az egyéni profil kirajzolható, ezeken az egyéni profilokon alapszanak a tanulóknak elkészített egyéni fejlesztési tervek.

A méréseket az Arany János kiegészítő normatívából fedezzük.

8. Humán erőforrás biztosítása

A Programban résztvevő tanárokat, kollégiumi nevelőket a célok és feladatok megvalósításában továbbképzések, a tantárgyi programok megvalósításához kapcsolódó konzultációk segítik. Az Ember és társismeret I., II. (2 x 90 órás) akkreditált továbbképzés az önismeret és személyiségfejlesztés tantárgyi program tartalmához lett akkreditálva, elvégzése - kivéve, ha az oktató az intézmény által alkalmazott pszichológus - a tantárgyi program oktatásához nélkülözhetetlen. A továbbképzéseket az intézmény az Arany János normatívából fedezi.

VI. ZÁRADÉK

1. Elfogadási záradék

A mezőberényi Petőfi Sándor Gimnázium pedagógiai programjának módosítását a nevelőtestület 2010. június 28-án megtárgyalta. A jelen lévő 49 nevelőtestületi tag a pedagógiai programot ellenszavazat és tartózkodás nélkül elfogadta.

2. Pedagógiai program felülvizsgálatának módja

A pedagógiai program átdolgozását minden tanév júniusban tartandó tanévzáró értekezletéig kezdeményezheti:

- az intézmény vezetője
- a gimnázium nevelőtestülete
- a Diáktanács
- az Iskolaszék
- a fenntartó

A változtatási javaslatról döntést a gimnázium tantestülete jogosult hozni.

3. A pedagógiai program nyilvánossága

A pedagógiai programról tájékoztatás kérhető:

- az igazgatótól
- az igazgatóhelyettesektől

A pedagógiai programot el kell helyezni

a) nyomtatott formában:

- a könyvtárban
- az igazgatói irodákban

b) elektronikus formában

- az iskola internetes honlapján
- a tanári szobákban található számítógépeken
- az igazgatóhelyettesi irodákban található számítógépeken

4. Érvényességi rendelkezések

A jelen pedagógiai program 2010. szeptember 1-jétől 2015. augusztus 31-ig érvényes.

Mezőberény, 2010. június 28.

Szilágyi Tibor
igazgató

